

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ରିୟ ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକଙ୍କ

ଆସାନ

୫

ଛେଳୋଇ
୨୦୧୨

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଲ-ପତ୍ରିକା

ଆହ୍ୱାନ

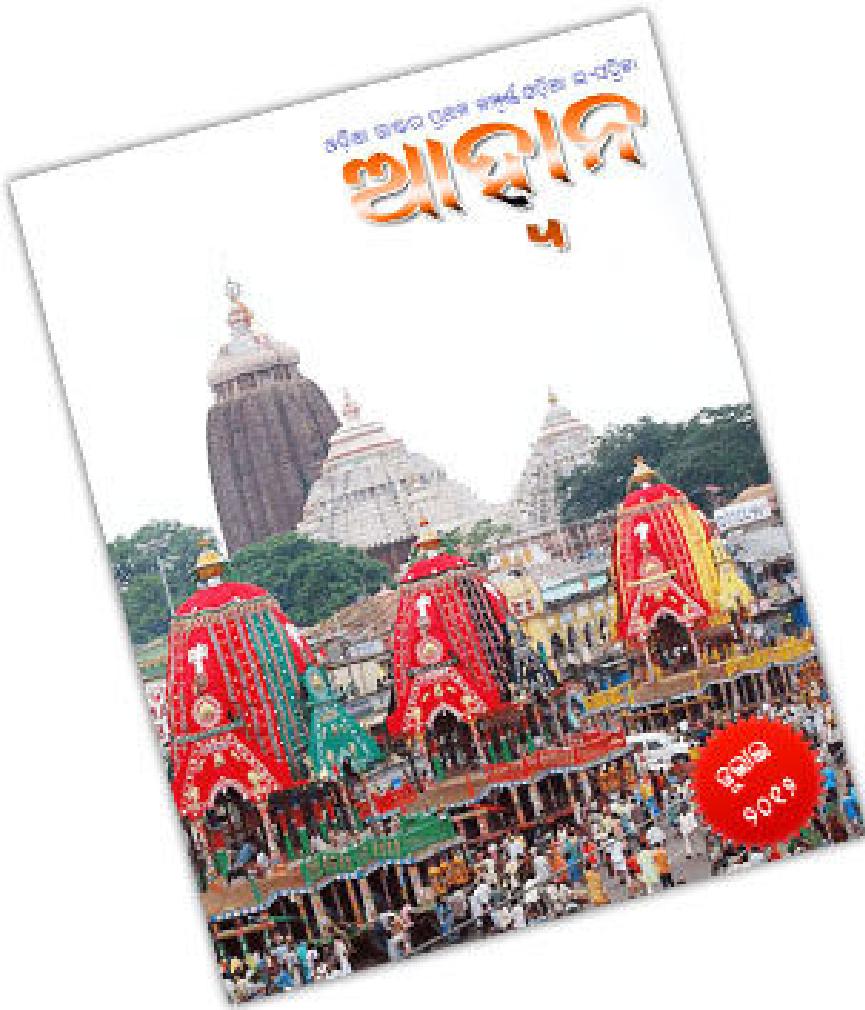
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସମ୍ପାଦକ

ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଜନାୟକ

(ଏମ୍. ବି. ବି. ଏସ୍., ପିଜିଡ଼ିଏମ୍‌ସିଏବ୍, ପିଜିଡ଼ିଏବ୍‌ସିଏମ୍)

ବୀମାନଗର, ୭ୟ ଗଳି, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଓଡ଼ିଶା, ୭୬୦୦୧୦ ଫୋନ୍: ୯୦୪୦୯୮୮୪୪୭୩

ଜଗତର ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପବିତ୍ର
ଘୋଷଯାତ୍ରା ନିଃସନ୍ଦେହ ମାନବବାଦର ଯାତ୍ରା ।
ଏହି ଯାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର କଳ୍ୟାଣ ହେବ ।
ସେହି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଚରଣାବିନ୍ଦରେ ସମର୍ପିତ...

ପ୍ରକ୍ଳଦି

ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର, ସବୁ ସଂସ୍କୃତିରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ
ଆଦ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ଅନନ୍ୟ ଏବଂ
ବିରଳ ପରମରା ରଥଯାତ୍ରା ବା ଘୋଷଯାତ୍ରାର ଛବିକୁ
ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣର ପ୍ରକ୍ଳଦରେ ସଜାଇବାର ପ୍ରୟୋଗ
କରାଯାଇଛି ।

- ଆହ୍ୱାନ ଇ-ପତ୍ରିକା ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ସାହିତ୍ୟ ଇ-ପତ୍ରିକା । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ବେଳେ ବେଳେ ପୂଜାପର୍ବତପର୍ବାଣୀ ସମୟରେ ସମୟେପଯୋଗୀ ବିଶେଷ ସଂକ୍ଷରଣମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।
- ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଯଥା, ଗଞ୍ଜ, କବିତା, ପ୍ରବନ୍ଧ, ରମ୍ୟ ରଚନା, ଶିଶୁ ରଚନା, ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ଏଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖା ପ୍ରକାଶିତ କରିବା ପାଇଁ ନୁଆ ଓ ପୁରୁଣା ଉତ୍ସ ସାହିତ୍ୟକାର୍ଙ୍କୁ ପ୍ରୋଷ୍ଠାହନ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଏହି ପତ୍ରିକା ନିଃଶ୍ଵଳ ବିତରଣ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତେଣୁ ଲେଖକ, ଲେଖକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପ୍ରୋଷ୍ଠାହନ ରାଶି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ପାରିଶ୍ରମିକ ଆଶା କରୁଥିବା ଲେଖକ ଲେଖକମାନେ ନିଜ ଲେଖା ବ୍ୟବସାୟିକ ପତ୍ରପତ୍ରିକାକୁ ପଠାଇ ପାରିବେ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ଇଶ୍ଵରନେଟରେ ନିଃଶ୍ଵଳ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ପାଠକ ରାହିଁଲେ ଏହି ପତ୍ରିକାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିଲିପି ନିଜ କଂପ୍ୟୁଟରରେ ଡାଉନଲୋଡ୍ କରି ପାରିବେ ।
- ଲେଖକ ଲେଖକମାନେ ନିଜ କୃତି ଆମ ନିକଟକୁ ଡାକହୁରା କିମ୍ବା ଇ-ମେଲ୍ ହୁରା ପଠାଇପାରିବେ । ଡାକ ହୁରା ପଠାଉଥିଲେ ନିଜ ଲେଖାକୁ ଧଳା କାଗଜର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ନିର୍ଭୁଲ ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁ, କିମ୍ବା ଟାଇପ୍ କରି ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ । ଇ-ମେଲ୍ ହୁରା ପଠାଉଥିଲେ ଲେଖାକୁ ଲେଖା ସାରିବ ପରେ ସାନ୍ତିଃ କରି ଆମ ଇ-ମେଲ୍ ଟିକଣାରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଆହ୍ୱାନର ପ୍ରକାଶନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ, କାରଣ ଏହାହୁରା କାଗଜର ବ୍ୟବହାର କମ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଗଛ କାଟିବାକୁ ପଡ଼େନାହିଁ । ଆମେ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ବିରୋଧ କରୁ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକା ଉନ୍ନତି ହେତୁ ଆପଣଙ୍କ ସହାୟତା ଆମର ଏକାନ୍ତ କାମ୍ୟ ।

ଆମକୁ ଲେଖା ପଠାଇବା ଟିକଣା : -

ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପତ୍ରନାୟକ

ବୀମା ନଗର, ୨ୟ ଗଳି, ଆୟୁମୁଆ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ୭୭୦୦୧୦, ଓଡ଼ିଶା, ଫୋନ୍: ୯୦୪୦୯୮୪୪୩୩

ଇ-ମେଲ୍ : aahwaan@gmail.com

ସୁଚୀପତ୍ର

ସମ୍ପାଦକୀୟ	୭	ଦୃଶ୍ୟ	
ପୁରୀ : ନିଶାର୍ଦ୍ଦ - ବିଚିତ୍ର ଅତିଥି		ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା	୪୨
ମନୋଜ ଦାସ	୯	ମଳାଜଙ୍ଗ	
ସାବଧାନ		ବିକି ମିଶ୍ର	୪୩
ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଜନାୟକ	୧୦	ଫଳୀର	
ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି		ବିନୟ ମୋହନ ଦାଶ	୪୪
ଦୟାନିଧୀ ଦାଶ	୧୧	ପାଷାଣ	
ମାନବବାଦର ଯାତ୍ରା : ରଥଯାତ୍ରା		ବିନୋଦିନି ସାହୁ	୪୫
ହେନେରିତା ମିଶ୍ର (ପଣ୍ଡା)	୧୪	ସେ ତ ଭକ୍ତ ଭାବରେ ବନ୍ଧାରେ	
ମୋ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ (ଭାଗ - ୫ ମୁମାଇ)		ରଶ୍ମୀ ରଞ୍ଜନ ଦାଶ (ବାପୁ)	୪୬
ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଭୁଯଁ	୧୯	ପ୍ରତିଭା	
ଚିର ଅମର		ଆଦିତ୍ୟ ସାହୁ	୪୩
ଅସିତ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୨୭	ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦିଅ	
ଆମ ଗାଁ ହାଲଚାଲ		ହେନେରିତା ମିଶ୍ର (ପଣ୍ଡା)	୪୪
ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଜନାୟକ	୩୧	ସତସାହିତ୍ୟ ଓ ରାଜନୀତି	
ପ୍ରିୟତମା		ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଜନାୟକ	୪୭
ଡାପସ ପଣ୍ଡା	୩୪	ବୋଉ ମୋର	
ମାନ୍ଦା ଆଉ ଲୁଣିପର		କମଳ କୁମାର ଦାଶ	୪୦
ଶ୍ରୀତା ଆଚାର୍ୟ	୩୫	ହୋ... ଭକତେ...	
ମୋ ଭାଇ		ଡଃ କୁଳାଙ୍ଗାର	୪୧
ସ୍ଵରୂପ କୁମାର ମଲ୍ଲ	୩୭	କ୍ଷାନ୍ତ ହୁଅ... ତୁମେ ଶାନ୍ତ ହୁଅ	
ତୁମ ସୃତିରେ		ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଭୁଯଁ	୪୪
ଅଜିତ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ(କୁଳ)	୩୯	ଅଭୁଲା ତୁମ ମୁଖ	
ସମ୍ପର୍କ		ମୋନଜ କୁମାର ମୁଦୁଳୀ	୪୬
ରଞ୍ଜନ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୮	ଗଙ୍ଗଶିରଳୀ	
ସୃଷ୍ଟିର ବିଶାଳ ରଚନା ଭିତରେ ମୁଁ		ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଜେନା	୪୮
ରଶ୍ମୀ ରଞ୍ଜନ କର	୩୯	ଭଡ଼ାଟିଆ ବରଯାତ୍ରୀ	
ବନ୍ଦ ଓଠ		ରାଜେଶ ମହାନ୍ତି	୪୯
ଉର୍ମିଲା ମିଶ୍ର	୪୦	ଶେଷ ସମ୍ବାଦ	୫୧
ଭୋକିଲା ପେରେ କମାଣୁ		ବିଶେଷ ସୁଚନା	୫୩
ବିଭୂତି ରଥ	୪୧	ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ	୫୪

ସମ୍ବାଦକୀୟ

ସାହିତ୍ୟପ୍ରେମୀ ପାଠକ ପାଠିକା ମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇ ଉପହାର ଦେଉଛି ଚଳିତ ମାସର ଆହ୍ୱାନ ଇ-ପତ୍ରିକା ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଅତୀତ ଯେତେ ଗୌରବମୟ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତିକି ମହାନ ରହିଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚଲ ରହିବ ଏଥୁରେ ହୃମତ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପରିକଳ୍ପନା ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତ ଆଗଭର ହୋଇ ଆସିଲେଣି । ଭାଷା ସମ୍ବିଳନୀକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାପାଇଁ ଅନେକ ସଭା ସମିତିର ଆୟୋଜନ ବି ହେଲାଣି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସଂଗୀତକୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଂଗୀତର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବା ପାଇଁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଦାବୀ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏବେ ଆମେ ଏହି ଆଦୋଳନକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼ାଇବାର ସମୟ ଆସିଛି । ଆସନ୍ତୁ ହାତକୁ ହାତ ମିଶାଇ ଆମେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଆମ ମାତୃଭାଷାର ହୃତଗୌରବକୁ ପୁଣିଥରେ ଫେରାଇ ଆଣିବା ।

ସାହିତ୍ୟ ଓ ସତସାହିତ୍ୟ ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ମାନବ ମନକୁ ଆଦୋଳିତ କରି ଆସିଛି, ହେଲେ ଯୁଗ ବଦଳିବା ସହିତ ସାହିତ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଏକ୍ଷପେରିମେଣ୍ଟ ବା ଗବେଷଣାମଳ ପରିବର୍ତ୍ତନମାନ ଆସିଛି । ଏହା ଫଳରେ ସାହିତ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛି, ରଙ୍ଗିମନ୍ତ୍ର ହୋଇଛି । ସାହିତ୍ୟକୁ ଭଲ ପାଉଥିବା ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକ ଓ କିଛି ଅଣସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ମତଭେଦ ଫଳରେ ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ସାହିତ୍ୟ ସହ ରାଜନୀତିର ଗଭୀର ସମ୍ପର୍କ ରହି ଆସିଛି । କବି ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଲେଖକ, ଗବେଷକ ଅବା ସାହିତ୍ୟିକ ସମସ୍ତେ ସମ୍ବାନର ହକ୍କଦାର । ହେଲେ କିଛି ଅଣସାହିତ୍ୟିକ କଲେ ବଲେ କୌଶଳେ ଆଉ ବେଳେ ବେଳେ ଧନର ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି ସମ୍ବାନକୁ ଆପଣେଇଛନ୍ତି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ସମ୍ବାନ ଦିଆନିଆ ଏକ ବ୍ୟାପାର ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ଗଣ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ନଗଣ୍ୟ, ସମସ୍ତେ ମାନିବେ ଯେ ସମ୍ବାନ ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ନିଜକୁ ତଳିତିଳାନ୍ତ କରି ପକାଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରମ, ଅର୍ଥ ଓ ସମୟର ସଦୁପଯୋଗ ହେଉ ଅଥବା ଦୁରୁପଯୋଗ ହେଉ, ସମ୍ବାନ ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଅଣ-ସାହିତ୍ୟିକ ନିଜକୁ ବିକ୍ରୀ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ସାହିତ୍ୟରେ ରଚି ରଖୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଧୂରେ ଧୂରେ ସାହିତ୍ୟଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ସ ପଦବୀରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଯାହା ଲେଖିଲେ

ତାହା ସାହିତ୍ୟ, ସେମାନଙ୍କୁ ସଭା ସମିତିରେ ସନ୍ନାନିତ କରାଯାଉଛି, ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ଵରରେ ପୁରସ୍କୃତ କରାଯାଉଛି । ଅଥବା ସାହିତ୍ୟପାଇଁ ସମର୍ପତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ କେହି ପଚାରୁନାହିଁ । ବଣମଳୀ ପରି ଅଣଦେଖା ହୋଇ ରହିଯାଉଛନ୍ତି ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରତିଭା । (ସାହିତ୍ୟରେ ରାଜନୀତିକୁ ନେଇ ଏକ ବିଶେଷ ଲେଖା ଏହି ସଂକଳନରେ ଛାନ ପାଇଛି ।)

ମହାନ ଉତ୍କଳୀୟ ପରମାରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ଵରେ ଅନନ୍ୟ । ସଦ୍ୟସମାପିତ ରଥୟାତ୍ରା ବା ଗୁଣ୍ଡିଚାଯାତ୍ରା ବା ଘୋଷଯାତ୍ରା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ବିରଳ ପରମାରା ଯେଉଁଥିରେ ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନ ଏକ ଓ ଅନନ୍ୟ ହୋଇ ରହିଯାଆନ୍ତି । ସେହି ପ୍ରକାରର ଏକ ବିରଳ ପରମାରାର ସୃଷ୍ଟି ଆମର ଏହି ପବିତ୍ର କଳିଙ୍ଗ, କଙ୍ଗୋଦ ବା ଉତ୍କଳ ଭୂଲ୍ଲାଙ୍କରେ ହୋଇଥିଲା । ଜଗତକୁ ପାପ ଭାରତୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା, ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମବେତ ଜନସମ୍ପ୍ରଦୟ ସହ ଏକାକାର ହୋଇଯିବାର ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ପରମାରାର ଆମେ ଗର୍ବିତ ଦାୟାଦ । ଭେଦଭାବହୀନ ଜଗନ୍ଧାଥ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର କରି ଗଡ଼ି ଉଠିଥିବା ପବିତ୍ର ଉତ୍କଳୀୟ ସଭ୍ୟତାର ଆମେ ନୃତନ ପାଇଁ ହୋଇଥିବାରୁ ଆମେ ଗର୍ବିତ ।

ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନରେ ଅନେକ ବାଧା ଆସେ, ଲେଖା ସଂଗ୍ରହ ହେଉ ଅବା ସେ ସବୁକୁ ଢାଇପ୍ କରିବା ହେଉ ଅବା ସମସ୍ତଲେଖାକୁ ନେଇ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରକାଶନ କରିବା ହେଉ, ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଧୌର୍ଯ୍ୟ, ସାହାସ, ଅର୍ଥ, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ସର୍ବୋପରି ଅଧିକ ସମୟ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ କିଛି ଚାକିରୀ ଜନିତ ସମସ୍ୟା ହେତୁ ଏହି ଲ-ପତ୍ରିକାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ଛାପିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ ।

ଦୀର୍ଘ ଦୁଇ ମାସର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ଆହ୍ୱାନ । ଆଶା କରୁଛି ଏହି ସଂସ୍କରଣ ଆହ୍ୱାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂସ୍କରଣ ପରି ଆପଣ ମାନଙ୍କ ମନକୁ ପାଇବ ।

ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଡା ଜେୟାତି ପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଜନାୟକ

ପୁରୀ : ନିଶାର୍ଦ୍ଦ - ବିଚିତ୍ର ଅତିଥି

ମନୋଜ ଦାସ

ଶେଷ ଦୀପ ଲିଭିଗଲେ ଜନପଦ ନଗରୀ ସର୍ବତ୍ର,
ବିଷାରିତ ନୟନରେ ତାରା ଓ ନକ୍ଷତ୍ର,
ଚାହିଁଥା'ନ୍ତି ହୋଇ ଠରାଠରି,
ବିଶେଷ ଅତିଥି ଜଣେ ବିଜେ ହେବେ ନୀଳାଚଳ ପୁରୀ ।

ସଂଗୋପନ ପ୍ରଦେଶରୁ ଧାବମାନ ସେ ଦିବ୍ୟ ଅସୁର
ଅତିକ୍ରମି ହିମାଚଳ, ସୁମେରୁ ସାଗର -
ପୂର୍ବଦିଗ ଗୋଲାପିତ ହେବାର ମୁହଁରେ
ଲୀନ ହେବେ କାଳାବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାତେ ।

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ବନ୍ଦୀ ଦାରୁଦେବ -
କେଉଁ ବାର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ଏଡେ ରହନ୍ତି ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ?

ବାର୍ତ୍ତାବହ ବିଭୀଷଣ ଆଲୋକିତ ବିଶ୍ଵର ବିବେକ
ଆସୁରିକ -ମାନବିକ ଚେତନାରୁ ଉତ୍ତରୀଷ୍ଟ ସାଧକ,

ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥା ମର-ଜଗତର ନାଥେ
କହିଥା'ନ୍ତି ରାତି ପରେ ରାତି,
ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଅଭିମୁଖେ, ଅମରତ୍ବ ଦିଗେ
ମାନବର ଦୈନିକିନ ଦୁର୍ଗତି, ପ୍ରଗତି ।

(କିମ୍ବଦକ୍ତି କହେ, ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତ ନିଶୀଥରେ ବିଭୀଷଣ ଆସି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତି ।)

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଥାକାର ଓ ସାହିତ୍ୟକାର ଶ୍ରୀ ମନୋଜ ଦାସଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ପ୍ରକାଶିତ

ସାବଧାନ୍

ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପକ୍ଷନାୟକ

ହୃଦୟ ଓ କଳହର ନାହିଁ ଜାତି ଗୋତ୍ର

ଅକାରଣେ ତେଣୁ ଏହା ବିଜିତ ସର୍ବତ୍ର ।

ଆନମନା କରି ଜନେ କରେ କଳହର ଜାତ

ନିଜେ ନିର୍ମଳ କୁହାଇ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଖାଇ ହାତ ।

କଳହ ଆଶେ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା, ମନସ୍ତାପ ଓ ହତାଶ

ଚିରଦିନ ବନ୍ଧୁତ୍ବକୁ କରାଏ କ୍ଷଣରେ ନାଶ ।

କ୍ରୋଧ ଭାବପ୍ରବଣତା ଦିଏ ଜନେ ହିଂସ୍ର ଆଚରଣ

ସ୍ନେହି ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କରେ ଲଗାଏ ସେ ଅକାରଣେ ରଣ ।

ଆମେ ଭାଇ ଏକ ଜାତି, ଏକ ଭାଷା ରଜ୍ଞୀରେ ସଂୟୁକ୍ତ

ସର୍ବିଙ୍କ ଧମନୀରେ ଚାଲେ ସେଇ ଏକା ଓଡ଼ିଆର ରକ୍ତ ।

ବନ୍ଦ ହେଉ ହିଂସା ଆଚରଣ, ଦୁର୍ଜାପାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ

ହାତ ବଡ଼ାଥ, କାନ୍ଦରେ କାନ୍ଦ ମିଶାଅ, ଆସ କର ସହ୍ୟୋଗ ।

ଶାନ୍ତି, ମୌତ୍ରୀ, ପ୍ରେମ ହେଉ ଅସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧୁତ୍ବର

ଦେଖୁ ଏ ଜଗତ, ନାହିଁ ଆମ ସମ ଭାଇ ସହୋଦର... ।

ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି...

ଦିବ୍ୟନିଧୀ ଦାଶ

ତୋର ଯିବା ଆସିବା
ତୋର-ପୁଲିସିର ଖେଳ-
ଧରାପଡ଼ିଗଲେ ଆସିଯାଏ କାଳ,
କେଇଟା ବଚିକାରେ ଅବା
କେଉଁ କଂସେଇର ଫୋରସେପ୍
କଇଁଚିରେ ସରିଯାଏ ଖେଳ -
ତୋ ବାପା ମାଆଙ୍କ ସ୍ତୁଛଛାରେ....
ତୁ ଝିଅଟାଏ ବୋଲି !!

ଆଉ ଯଦି ନ ପଡ଼ିଲୁ ଧରା
ତୋ କୁଆଁ କୁଆଁ ପ୍ରଥମ ସ୍ତୁରଗା
ଚିଆଁ ଦିଏ ଆପଣାର ଜନେ
ମନ ଲାଗେ ଖଟା,
ଭାବି ତତେ କଣ୍ଠା...
ସତର୍କରେ ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତି
ଡାକ୍ତରଖାନା ବାରଦା ଅବା ମନ୍ଦିରରେ
କିମ୍ବା ବହୁକଷ୍ଟ କରି ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି
କେଉଁ ନାଳ ନର୍ଦମାରେ-
ଆଉ କେହି ଦିବ୍ୟବାନ ଚେକି ଦିଅନ୍ତି
ତୋତେ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ...
ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି !!

ଆଉ କେହି ନିଅନ୍ତି କୋଳେଇ
 ଦାସ୍ତଳ୍ୟ ମମତାରେ ଜଡ଼ାଇ,
 ବଡ଼ ହେଲେ, ବୋଝୁ ବୋଲି କହି
 ଖୋଜି ଚାଲନ୍ତି ମନଲାଞ୍ଛ ପାତ୍ରଚିଏ ପାଇଁ
 ‘ମାଟି କଳସୀ’ କହି ତୋତେ
 ଚଣାଯାଏ ଲକ୍ଷ୍ମଣରେଖା-
 ଭଲ ପାଇବାକୁ ପାପ କୁହାଯାଏ,
 ସ୍ତୁପୁ ଦେଖିବାକୁ ମନା କରାଯାଏ-
 ସଂସାର ନିଯମ ବୁଝାଇ-
 ଆପଣାଇବାକୁ ଆସିଥୁବା ଲୋକଙ୍କ
 ସାମାଜୁ, ସରବତ ହାତେ ଦିଅନ୍ତି ପଠାଇ
 ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି !!

ତୋ’ର ରୂପଗୁଣ ବନ୍ଧାବନ୍ତି ବେଳ ଲେ
 ବଜାର ଜିନିଷ ଭଲି ମୂଲଚାଲ ସରେ
 ଦଶଦିଗ ସାକ୍ଷୀ ରଖି-
 ଶାଢି-ଶଙ୍କା-ସିନ୍ଧୁର-କଞ୍ଜଳ ନାହିଁ
 କୁମାରୀତ୍ବକୁ ବାଜି ରଖି
 ପରକୁ ଆପଣା - ଆପଣାକୁ ପର
 କରିବାକୁ ବାଧ କରାଯାଏ....
 ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି !!!

ତୁ ଶାଶ୍ଵତ ପାଉ...
 ଭଲ ମନ୍ଦ- ମାନ ଅପମାନ
 ଅବା ନିଦା ଗାଳି-

ଦେହେ ସବୁ ବୋଲି,
 ଗୋଟାଏ ମାଡ଼ୁଡ଼ର ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ
 ହେଉ ତୁ ପାଗଳୀ...
 ଦୁନିଆର ବଡ଼ କଷକୁ ଆବୋରି...
 ତୁ ଝିଅଟିଏ ବୋଲି !!!

ମହିଳା ସନ୍ତ୍କିରଣର
 ଢିଣ୍ଡିମ ପିଟା ବଡ଼ପଣ୍ଡାମାନେ
 ଆହା ଆହ କରିଥାନ୍ତି...
 ତୋର ସବୁକିଛି ଚାଲିଗଲାପରେ ।
 କେବେ କେବେ ବୁଡ଼ିଯାଉ-
 ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନଈରେ,
 ଅବା କେବେ ଜଳିଯାଉ-
 ଯୌତୁକ ଯୁଇରେ...
 ଆଉ କେବେ ବିକ୍ରୀ ହେଉ
 ପଣ୍ଡବ୍ୟ ପରି,
 କେବେ ପୁଣି କଳଙ୍କିନୀ ଚିକା ପିନ୍ଧି
 ବୁଲୁ ଘିରି ଘିରି...
 ମାଆଲୋ ତୁ କେବଳ
 ଝିଅଟିଏ ବୋଲି !!!

ମାନବବାଦର ଯାତ୍ରା : ରଥଯାତ୍ରା

ହେନେରୀତା ମିଶ୍ର (ପଣ୍ଡା)

ଗବେଷିକା (ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ସଂସ୍କୃତି), ପୁବାଇ (ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ)

“ଆଦୋଯଦାରୁପୁରତେ ସିଦ୍ଧୋପାରେ ଅପୁରୁମେଳମା

ତଦାରଭୟ ଦୁର୍ବଳେ ତେନଗଛୁ ପରଷ୍ଠରମ୍ ।

(ରକ୍ତ ବେଦ - ଦଶମ ସ୍ତୁତ)

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଉତ୍କଳର ଜଣ୍ମ ଦେବତା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେବତାର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାୟ ହେବା ନୁଆ କଥା ନୁହେଁ । କଳିଙ୍ଗ ଭଳି ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ସାମରିକ ଜାତିର ସାମଗ୍ରିକ ମାନସିକତା ଡାଙ୍କରିଠାରେ ନିହିତ ହୋଇଛି । ଉତ୍କଳର ଭାବଧାରା, ଚିତ୍ରଧାରା, ଆବେଗ, ବିଶ୍ୱାସ, ସର୍ଜନଶୀଳତା, ପରମାରା, ପୂରୋଦୃଷ୍ଟି, ପୁରାକଥା (Myth), କିମ୍ବଦତ୍ତୀ, ଲୋକକଥା, ଜନଶ୍ରୁତି, ଭୂତ, ଭବିଷ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ, ଚାଲି ଚଳଣି, ଆଚାର ବ୍ୟବହାର, ସ୍ତୁତି, ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ସଂକ୍ଷାର ବିଶ୍ୱାସ ଡାଙ୍କରିଠାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ବାସ୍ତବିକ ଓଡ଼ିଶା ଦେବ ଦେବ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଲୀଳାକ୍ଷେତ୍ର । ଏଣୁ ଓଡ଼ିଶାର କୋଣେ ଅନୁକୋଣେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହିମା ବିଛୁରିତ । ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣର ଆରାଧ ଦେବତା ରୂପେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପରିଚିତ । ଲତିହାସ, ପୁରାଣଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଧୁନିକ ପରିଷ୍ଠିତିର ସଙ୍କଟବନ୍ଧୁ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ତେତନା ଉପଲବ୍ଧ ।

ଗୌରବମୟ ଡିଶା ତା'ଚିତ୍ରା ଓ ତେତନାର ପ୍ରତିଭ୍ରୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ନେଇ ଗର୍ବିତ । କେଉଁ ଏକ ଅନାହୁତ ଆକର୍ଷଣରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି, କୋଟି କୋଟି ପ୍ରାଣର ଦେବତା । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏତିକି ଯେ, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ଓଡ଼ିଶାର ଆଧୁନିକ ଆକାଶର ଧୂବତାରା ସଦୃଶ । କାଳଜୟୀ ଶୀତିହ୍ୟର ସ୍ନାରକୀ ବୋଲାଉଥୁବା ଭାରତ ଭଳି ଏକ ବିଶାଳ ଭୌଗୋଳିକ ଉପଖଣ୍ଡରେ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଗୌରବମୟୀ ଅଂଶବିଶେଷ । ଅତୀତର ଓଡ଼ିଶା, କଳିଙ୍ଗ, କଙ୍ଗାଦ, କୋଶିଳ, ଉତ୍ତରଦେଶ, ଉତ୍କଳ ଆଦି ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ଥିଲା । ଉତ୍କଳ କଳାର

ଦେଶ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ପରିଚିତି ପାଇଥିଲା । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଓଡ଼ିଶାର ମହାର୍ଯ୍ୟଦାନ ହେଲା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହିଁ ଏହାର ପ୍ରାଣ ସର୍ବସ୍ତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଏକ କାଠଗଡ଼ା ଦେବତା ନୁହନ୍ତି, ସେ ଏକ ଦର୍ଶନ, ଏକ ମହତ୍ଵର ଚେତନା ଏବଂ ଏକ ଅନବିଳ ଭକ୍ତି ସିଙ୍ଗ ଆଦର୍ଶ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଯାହାକୁ ପାଥେୟ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣ ଗର୍ବକରେ, କୃତଙ୍ଗ ହୁଏ ଏବଂ ଭକ୍ତିରେ ମଥାନତ କରେ ।

ଏକ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ଖ୍ୟାତି । ଶ୍ୟାମାୟିତ ଉପବନରେ ଆଛାଦିତ ଓଡ଼ିଶାର ଭୌଗଳିକ ପରିବେଶ ଖୁବ ରମଣୀୟ । ଏହି ରମଣୀୟତାର ଅଧୀଶ୍ଵର ସ୍ଥଳୀୟ ଲୀଳାମୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଜଗନ୍ନାଥ ।

‘କପିଳ ସଂହିତା’ ମଧ୍ୟ ଏହାର ପ୍ରଶନ୍ତି ଗାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଛଠେ :

‘ଭାରତେତୋକ୍ରଳ ଦେଶେ ଭୂଷ୍ଟରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ

ଦାରୁରୂପୀ ଜଗନ୍ନାଥ, ଭକ୍ତାନାମ ଭୟପ୍ରଦଃ । ’

ଦାରବୀୟ ସଂସ୍କୃତର ପ୍ରାଣପ୍ରତିମ ଦେବତା ଅଧୁନା ଆର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନାର୍ଯ୍ୟର ସମନ୍ତିତ ବିଗ୍ରହ ସାଜି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରୂପରେ ପୂଜିତ ହେଉଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସଂକର୍ଣ୍ଣତାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ରହି ମହାପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱ ଦରବାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ସରବର୍ତ୍ତ ଦଶ୍ମାୟମାନ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ଏଭଳି ଭାବେ ଅସ୍ତିମଞ୍ଜା ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ଅନୁଭବର ବିଷୟ ମାତ୍ର । ବୋଧ ହୁଏ, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବ୍ୟତିରେକ ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଭକ୍ତବସ୍ତଳ ଭାବଗ୍ରାହୀ ଧର୍ମର ସଂଖ୍ୟାପନା ଅର୍ଥେ ଅବତରିଥାନ୍ତି, ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ । ‘ବିଶ୍ୱାସେ ମିଳନ୍ତି ହରି : ତଳେ ବହୁଦୂର’ ନ୍ୟାୟରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହିମା ଅନୁଭବ୍ୟ । ରହସ୍ୟମାୟଙ୍କ ଲୀଳା ଅନନ୍ୟ । କେତେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ଯିଏ, ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଡଳିକିଛି, ସେ’ ସେଉଁଭଳି ଭାବରେ ତା’ପାଖରେ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୁଅନ୍ତି । ତେଣୁ ତ’ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜଗତର ନାଥ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବତା ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଆପ୍ରାଣର, ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଉତ୍ତରଣ ତଥା

ଏକ ଅନବଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ରି ହେବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସକଳ ଅବତାରର ଜନକ, ସେ ଅବତାରୀ ପୁରୁଷ - ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ଵରୂପ ।

‘ଯଥା ଦେହେ : ତଥା ଦେବେ’ ନ୍ୟାୟରେ ତାଙ୍କ ପରମ ପାବନୀ ରଥଯାତ୍ରାର ପରିକଳ୍ପନା । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ଗଡ଼ି ଉଠିଥୁବା - ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ଗଣ ସଂସ୍କୃତି । ଯାହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଯାଇ, ଗବେଷକ ତଥା ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରଭାତ ମୁଖାର୍ଜୀ କହିଛନ୍ତି; -

“Though Jagannath was a Vaisnabite deity, the form of his worship was practically affected as a result of Buddhist, Saivite, Tantrik influenced. He is conceived as Buddha, Siva and even as Bhairab.”

(-History of Medieval Baishnavism in Orissa)

‘ଏଥୁର ସକ୍ଷ ଅନୁମେୟ ଯେ’ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସକଳ ଆର୍ୟ ଓ ଅନାର୍ୟର ଧର୍ମଶାଖା । ଅତୀତରେ ଅନେକ ଧର୍ମ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଆଦେଶରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ମାତ୍ର ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ବ୍ୟାପକରାରେ ସ୍ଵଧର୍ମ ପାଶୋରୀ ଯାଇ ସମସ୍ତ ଦର୍ଶନ ତାଙ୍କରିଠାରେ ଏକାତ୍ମତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟ ଏକ୍ୟ ହିଁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ଆଭିମୁଖ୍ୟମ କହିରଖେ ଯେ’ ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ଅଭିପ୍ରେତ ଚେତନାଟିଏମ ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କହିଲେ ଏକ ନିର୍ମଳ ମାନସିକତାଟିଏ, ଯାହାକୁ ପାଥେୟ କରି ସଭ୍ୟତା ହୁଏ ପରିମାର୍ଜିତ । ସଂସ୍କୃତି, ସଭ୍ୟତା, ପରମରା ଓ ଆଦର୍ଶର ଚାରିସ୍ତମ୍ଭ ଉପରେ ସମାଜ ରୂପୀ ସୌଧ ଦଶ୍ୟମାନ । ତେଣୁ କୁହାଯାଇଥାଏ, ଯେଉଁ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତି ଯେତେ ଶୁଣିଲିତ ଓ ସୁସଂଜତ; ତା’ର ଜତିହାସ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ସଭ୍ୟ ଓ ପରିମାର୍ଜିତ । ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଏକ ମହାତର ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହୁ ହେଉଛି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ।

ସକଳ ଜନମାନସକୁ ତାରିବା ନିମିତ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ତାଙ୍କ ରଥ ଯାତ୍ରାର ଭିଆଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଭୁବନବିଦିତ ଯାତ୍ରା, ରଥଯାତ୍ରା ବା ଘୋଷଯାତ୍ରା ହେଉଛି ବାସ୍ତବରେ

ମାନବିକତାର ଜୟପାତ୍ରା । ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ସେହି ଅମୃତମାୟଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି,
ଏହାହିଁ ରଥଯାତ୍ରାର ମୂଳ ଆଭିମୁଖ୍ୟ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହିଁ ଏହାର ସୁତ୍ରଧର । ଯାହାର
ସ୍ଥୀକାରୋକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର ବି ବହନ କରିଥାଏ, ଯଥା :-

‘ଅହୁ ନିଜ ପରବେତି ଗଣନା ଲଘୁତେତାସାମ୍

ଉଦାର ଚରିତାନା ତୁ ବସୁଧେବ କୁରୁମନ୍ଦି । ’

ସମଗ୍ର ବସୁଧା ହିଁ କୁରୁମ୍ବ ସଦୃଶ, ଏଭଳି ଏକ ମହତ୍ଵର ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ ସାଜିଛି
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି । ‘ମାନବର ସେବା ହିଁ ମାଧବର ସେବା । ’ ହିଁ ଏହାର ମୂଳମନ୍ତ୍ର । ଶ୍ରୀ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ଗଢ଼ିଉଠିଥିବା ସଂସ୍କୃତି, ମହାଭାବ ଓ ଚେତନାର ଉଦ୍ଘୋଷକ ।
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ଲୀଳା, ଅନେକ ତାଙ୍କ ସ୍ଥରୂପ । ରହସ୍ୟମାୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ
ଲୀଳାର ଆଦି, ଅନ୍ତ, ସ୍ଥିରଂ ଦେବଗଣ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି ଯୋଗଜଙ୍ଗା, ପରମାନନ୍ଦ ମାଧବ
କେତେ ରୂପରେ, କେତେ ଭାବରେ ଅବତରୁଥାନ୍ତି । ନଚେତ କଣ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଶବରର
ଭକ୍ତିକୁ ଆଦରି ଶିଳାଗହ୍ନରରେ ପୂଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ ନା ଆମ୍ବଥର ପରମପୁରୁଷ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଚାଲି ଆସିଥାନ୍ତେ ?? ସବୁ ସେହି ଲୀଳାମାୟଙ୍କ ଜଙ୍ଗ୍ଲା ।
ଭାବର କିଙ୍କର ଜଗନ୍ନାଥ, ନିର୍ମଳ ଭାବ ଚିକକ୍କ ଆଦରିଥାନ୍ତି । ଯେ ଯେଉଁଭଳି ଭକ୍ତିରେ ତାଙ୍କୁ
ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ, ସେ’ ସେହି ସ୍ଥରୂପରେ ଅବତରି ଆସନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଶବର
(ଅନାର୍ଯ୍ୟ)ର ଶବରାନାରାଯଣ ‘ନୀଳମାଧବ’ ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ଶୈବଙ୍କ ଶିବ, ବୌଦ୍ଧଙ୍କ
ବୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଜୈନଙ୍କ ଜୀନ ଭାବରେ ଉଦ୍ଭାଷିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ ଭାବଗ୍ରାହୀ କାଳିଆ ଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା ସତରେ ଅନନ୍ୟ । ସେ ଲାଗି ତ ସେ
ପରମ ପାବନୀ ଘୋଷ ଯାତ୍ରାର ଭିଆଣ ହୋଇଥାଏ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ମହାପ୍ରଭୁ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଯାତ୍ରା ରଥ ଯାତ୍ରା ସତେ ଯେପରି ମାନବବାଦର ଯାତ୍ରା । ଏକ ମହନୀୟ
ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଯାତ୍ରା । ଯାହାର ଆଗମନରେ ସମସ୍ତ ସଂକୀର୍ତ୍ତାର ଅନ୍ତ ଘଟେ ।
ଚେତନାର ଉତ୍ତରଣ ହିଁ ମାନବକୁ ମହାମାନବରେ ପରିଣତ କରାଏ । ତାହାର ସଫଳ ରୂପାୟନ
ହେଉଛି ଘୋଷଯାତ୍ରା । ଯାହାର ସ୍ଥୀକାରୋକ୍ତି ‘ଜନ୍ମନୀଳମଣି ଗ୍ରଣ୍ଡ’ରୁ ଅନୁଭବ୍ୟ:-

‘ଆକ୍ଷାତ୍କର୍ତ୍ତ୍ତମ୍ ମଳପକ୍ଷେ ଦୃତୀୟା ପୁଷ୍ଟିଯୁକ୍ତେ
ଚରାଚର ହିତାର୍ଥାୟ ଘୋଷଯାତ୍ରା ବିଧୁଯୁତେ ।’

ପ୍ରଥମରୁ କହିରଖୁଛେ, ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ, ଗଣ ସଂସ୍କୃତ । ସକଳ ମାନବଜାତିର କଲ୍ୟାଣ ନିମିତ୍ତ ଏ ନନ୍ଦିଘୋଷ ଯାତ୍ରାର ସ୍ମୃତି । ତାହାକୁ ଅଚିରେ ପ୍ରମାଣ କରିଛନ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ । ‘ନୀଳାଦ୍ଵି ମହୋଦୟ’ ଭଳି ପବିତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପୁରାଣ, ସଂହିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଭୁବନବିଦିତ ରଥଯାତ୍ରାର ପ୍ରଶନ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସକଳ ଜାତି ପ୍ରଥାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ରହି ଏକ ଓ ଅଭିନ୍ନ, ଅମୃତମଯତାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ହିଁ ରଥଯାତ୍ରାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ । ଯେଉଁଠି ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନ ଏକ ଓ ଅନନ୍ୟ ସତ୍ତା । ତଙ୍କୁର ବେଣୀମାଧବଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତଃ ନବୀନ କୁମାର ସାହୁଙ୍କ ଭଳି ଗବେଷକ; ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଅନନ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଛମ୍ବୁଞ୍ଚା ଦେଇନାହାନ୍ତି । ଏ ସଂପର୍କରେ ତଃ ସାହୁ ମହୋଦୟ ତାଙ୍କ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ‘History of Odisha’ ଗ୍ରନ୍ଥରେ କୁହାନ୍ତି :-

‘The very origin of Jagannatha Proclaims him not the less than the god of Brahmins, than the low caste aboriginal races.’

ଆଜିର ସନ୍ତ୍ରୀସବାଦର ଯୁଗରେ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍ତରଣ ଯେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବ, ସୁସଂଜ୍ଞତ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବ ସେ ଫୃଦ୍ଧ ମାନସିକତା ନେଇ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଅର୍ପ୍ୟ ଜ୍ଞାପନ କଲି ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ମୋ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ (ଉଗ-୪ ମୁମ୍ବାଇ)

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଭୁବନ୍ଦୀନ୍ଦ୍ର

‘ଗେଟେ ଅପ୍ ଇଣ୍ଡିଆ’ ଏବଂ ‘ତାଜମହଲ ପେଲେସ’ ହୋଟେଲ୍ ଦେଖିବା ପରେ ମୁଁ ଏବଂ ନୀଳୁ ପୁଣିଥରେ ଖାମିପଡ଼ିଲୁ ବିମ୍ବର ରଙ୍ଗବିରଙ୍ଗ ମାନଚିତ୍ରଟା ଉପରେ । ବିମ୍ବ କୁ ବୁଲି ଦେଖିବାର ଅଦମ୍ୟ ଆଗ୍ରହ ସତେ ଯେପରି ଏସବୁ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଦେଖୁଯିବାର ମୋହ ଆମକୁ ଗ୍ରାସ କରିବସିଥିଲା ।

ଏବେ ସବୁ ଦେଖାଶୁଣା କରିବାପରେ ଆମେ ଠିକ କଲୁ ଯେ ଏଥର ଆଉ କିଛି ଦର୍ଶନୀୟ ଛାନ ବୁଲି ଦେଖିବୁ । ଆମର ‘ବକେଟ ଲିଷ୍ଟ’ରେ କିଛି ନୁଆଁ ଜାଗା ଲେଖାଗଲା । ସେଗୁଡ଼ାକ ହେଲା :

୧. ପ୍ରିନ୍ସ ଅପ୍ ଫେଲ୍ସ ମୁୟଜିଯମ
୨. ଟାଙ୍ଗାର ଅପ୍ ସାଇଲେନ୍ସ
୩. ହ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ ଗାର୍ଡେନ୍ସ
୪. କୁନ୍ଦ ଗୌପାଟି ସମୁଦ୍ରକୂଳ
୫. ଚୋର ବଜାର

ଏଇମିତି ଲେଖା ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ନାନୀ ଆସି ଖାଇବାକୁ ଢାକିଲେ । ସେ ପଚାରିଲେ, ‘କଣ ସବୁ ରିସର୍କ ଚାଲିଛି ?’

ମୁଁ କହିଲି, ‘ନାହିଁ ମା ନାନୀ, ବକେଟ ଲିଷ୍ଟକୁ ଚିକେ ଲମ୍ବା କରୁଛୁ । ’

‘ବକେଟ ଲିଷ୍ଟ ? ଆରେ ସେଇଗା ପୁଣି କଣ ?’ ନାନୀ ଆଣ୍ଟିଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

ମୋ ଉତ୍ତରରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି :

ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଅଛି, ‘କିକ୍ ଦି ବକେର୍ (ଅର୍ଥାତ୍ ବାଲ୍ଟିକୁ ଲାତ ମାରିବା)’ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବୁଝାଇଥାଏ । ତେଣୁ ‘ବକେଟ ଲିଷ୍ଟ’ ହେଉଛି ଏକ ତାଲିକା, ଯେଉଁଥରେ ଜଣେ ମରିବା ଆଗରୁ ତା’ର ସବୁ ଜଙ୍ଗା ଲୋଖୁଥାଏ ଏବଂ ତାକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥାଏ ।

ସେଇମିତି ଆମେ ବିନ୍ଦୁ ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ କଣ କଣ ସବୁ ବୁଲି ଦେଖିବୁ ସେଇ ତାଳିକା
ଠିଆରି କରୁଛୁ ।

ନାନୀ ହସିଦେଇ କହିଲେ, ‘ହଉ ଏବେ ଖାଇ ଦିଅ ପରେ ବସି ଲିଷ୍ଟ କରିବ’ ।

ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନଟା ପୂରା ଓଡ଼ିଆ ଘର ଖାଇବା ଥିଲା । ଶୁଣିଲା ଭାତ, ଡାଳମା, କୋବି-
ଆକୁ ଭଜା, କଖାରୁ ବଡ଼ି, ପାମ୍ପଡ଼ି । କି ସୁଆଦିଆ !

ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ନୁହେଁ, ବରଂ ଓଡ଼ିଶାର ଖାଦ୍ୟ ପେଯ ପ୍ରତିମୋର ସର୍ବଦା ଅହେତୁକ
ଆଗ୍ରହ ରହି ଆସିଛି । ଏମିତିକା ଛାଅ ଠିଆଣ ନ’ ଭଜା କେଉଁଠି ପାଇବେ କହିଲେ ?

ଯାବତୀୟ ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ ସକାଳ ପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼ି କରି ଆଲମୀରାରେ ଗୋଟିଏ
କଡ଼କୁ ରଖିଲି । ସକାଳୁ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ ବିନ୍ଦୁ ଅଭିଯାନ । ଶୟନ କଷର ଝରକା ଦେଇ
ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲି, ଏପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ମିଞ୍ଚି ମିଞ୍ଚି ହୋଇ ଜଳୁଥିବା ବତୀ ଗୁଡ଼ିକୁ । ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି
ସବୁ ନୂଆ ନୂଆ ଆକାର ପ୍ରକାର ଦେଇ ଜଳିବା ଓ ଲିଭିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଏକ ପାଖିଆ
ରାଷ୍ଟାରେ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଧଳା ଆକୁଆ ତ ଅନ୍ୟ ଧାରରେ ରଙ୍ଗବତୀର ମାଳ । ଲମ୍ବିଯାଇଥିବା
ଅମାନିଆ, ଆନମନା ନଈଧାର ପରି । ମନଭିତରେ ଗାଁ ଓ ସହରର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଵେଷଣ
କରୁଥିଲି । ଏଠି ସବୁ ଶୀଘ୍ର, ସମସ୍ତେ ବ୍ୟଗ୍ର, ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଆତ୍ମର । କାହାପାଇଁ, କାହାର ସମୟ
ନାହିଁ, ମୋ ଗାଁ କେତେ ଶାନ୍ତ, ସରଳ, ସୁନ୍ଦର ଓ କମନୀୟ । ଏହି ସହରରେ ଫେସନ ବିଳାସର
ଫୁଲୁଆରା ଅଛି । ମୋ ଗାଁରେ ଜୀବନ ଅଛି, ବଞ୍ଚିବାର ରାହା ଅଛି । ଏଇମିତି ଭାବିଭାବି
କେତେବେଳେ ଶୋଇପଡ଼ିଛି ତାହା ଜାଣିପାରିଲି ନାହିଁ । ସକାଳେ ପାଣି ପାଇପର ଉଛ୍ଵାଳ
ଗର୍ଜନରେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ।

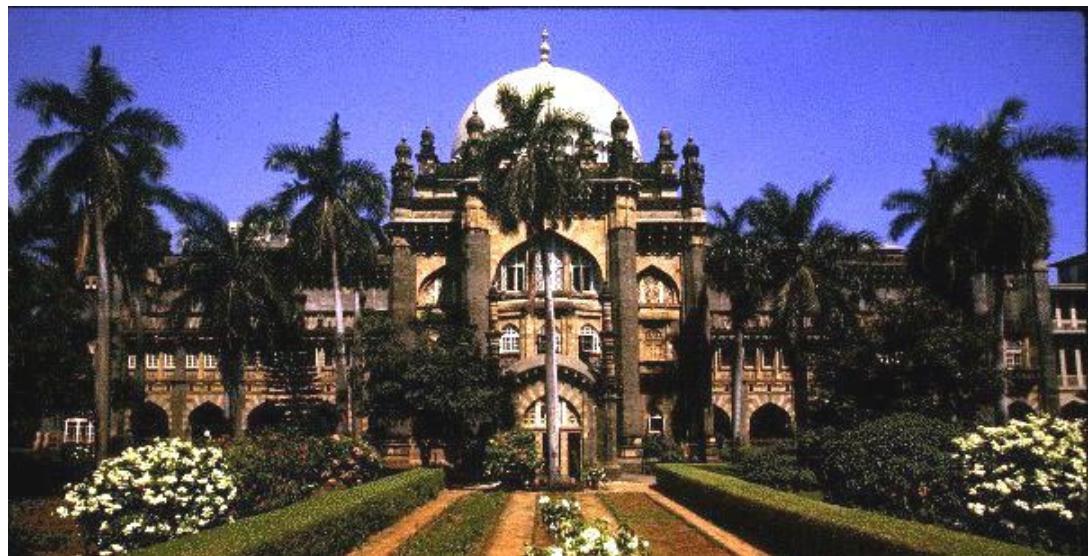
ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠି, ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରିଲି । ବିନ୍ଦୁ ସହରିଆ ଜଳଖୁଆ ପେଟେ
ପୁରେଇଲି । ବିନ୍ଦୁ ସହରିଆ ଜଳଖୁଆଗାକୁ ବିଷଦ ଭାବରେ ବୁଝାଏ । ମୁଁ ଗଞ୍ଜାମରୁ ସେଠାକୁ
ଯାଇଥିଲି । ଆମର ଏଠି ଜଳଖୁଆ କହିଲେ ଆମେ ଏଣ୍ଟୁରି ପିଠା, ଚକୁଳି, ପୁରୀ ଓ ଚଣା
ତରକାରୀ । କିନ୍ତୁ ବିନ୍ଦୁ ଏକ ମହାନଗରୀ । ଆଧୁନିକ ବସନ ବ୍ୟସନ ସାଙ୍ଗକୁ ଖାଇବା
ପିଇବାରେ ମଧ୍ୟ ବିଦେଶୀ ଛାପ । ଏଣୁ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ପାଉଁରୁଟିରେ ବଚର ଲଗାଇ ଓ ତା’

ସାଙ୍ଗରେ ଫଳରସ ପିଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏହାକୁ କାଳେ ‘ହେଲିଦି ଡାଏର’ (ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟବାନ ଖାଦ୍ୟ) ବୋଲି କହନ୍ତି । ହେଉ ଯାହା କିଛି ମିଳିଲା ପେଟରେ ପକେଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ । ବିନ୍ଦୁ ସହର ବୁଲିବା ଆଉ ନୁଆ କିଛି ଦେଖିବା ।

ଲୋକାଲ ଟ୍ରେନର ଧକ୍କା ଖାଇ ଏବଂ ପରେ ଅଟୋରେ ବସି ବସି ଆମେ ପହଞ୍ଚିଲୁ ଏକ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ :

ପ୍ରିନ୍ସ ଅଫ୍ ଝେଲ୍ସ ମ୍ୟୁଜିଯମ

ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଛଡ଼ପତି ଶିବାଜୀ ବନ୍ଦୁ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ନାମ ଦିଆଯାଇଛି ।

୪୦୦୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ସଂଗ୍ରହ ଏଠାରେ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ରଖାଯାଇଛି । ଜାନ୍ମାରୀ, ୧୦ ୧୯୯୯ ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଦେଶର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଅଟେ । ଝେଲ୍ସର ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଏହାର ନାମକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଗେଟ ଓ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ନିକଟରେ ରହିଛି ।

ଏହା ଭିତରେ ବୁଲି ଭାରତ ଲିଟିହାସ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁୟନ ଦିନଟିଏ ଲାଗିଯିବ । ଆମେ କିନ୍ତୁ ଚାରି ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଏହି ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ବିତାଇ ଦେଇଥିଲୁ । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ସାଜସଜ୍ଜା, ଆଲୋକ ଏବଂ ଅମୂଲ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ସେତୁ ଫେରିଲୁ ଏବଂ ମୁହାଇଁଲୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦର୍ଶନୀୟ ଛାନକୁ ଯିବାପାଇଁ । ରାତ୍ରାରେ ଯେନତେନ ଚିକେ ଖାଇ ପକାଇଲୁ ଏକ ଭୋଜନାଳୟରେ । ଖାଇବାଟା ଅତ୍ୟଉମ

ନଥୁଳା କିନ୍ତୁ ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏତେ ଖରାପ ମଧ୍ୟ ନଥୁଳା ।

ଟାଙ୍ଗାର ଅଫ୍ ସାଇଲେନ୍ସ

ମାଲାବାର ହିଲ୍ସ ଶିଖରଦେଶରେ ଶ୍ଵିତ ଏହି ପାର୍ବୀ ମାନଙ୍କର ସ୍ଵର୍ଗଦ୍ୱାରଟି ୪୪ ଏକର ପରିମିତ ଛାନରେ ରହିଛି । ଏହାକୁ 'ଦଖମା' ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । କେବଳ ପାର୍ବୀ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେହି ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଥାଏ । ଏଠାକାର ଧାର୍ମିକ ପ୍ରଥା ଅତି ଆଚମ୍ପିତ । ପାର୍ବୀ ଧର୍ମରେ ମୃତ ଶରୀରକୁ ଦାହ କରାଯାଏ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ଜୟଳାମ ଧର୍ମ ପରି ମାଟିତଳେ କବର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ସେମାନେ ମୃତ ଶରୀରକୁ ଜଳାଇ ଦେଇ / ପୋଡ଼ି ଦେଇ / ଭସାଇ ଦେଇ ପଞ୍ଚମହାଭୂତର ଏହି ପରିବେଶକୁ ଅଶୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି । ଏହି ଛାନଟି ଏକ ବଡ଼ କୃଅ ଭଳି ଛାନଟିଏ । ଏହା ଭିତରେ ପୁରୁଷ, ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଳଗା ଅଳଗା ତିନୋଟି ବୃତ୍ତାକାର ଚଟାଣ ରହିଛି । ମୃତ ଶରୀରକୁ ଏହି ଶୁଦ୍ଧପୂତ ଭାବରେ ଏହି ଚଟାଣ ଉପରେ ରଖାଯାଏ । ସେହି ଶରୀରକୁ ସେଠାରେ ପୋଷା ଯାଇଥିବା ଗୁଡ଼ / ଶାଗୁଣା ମାନେ ଆସି ଖାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ବି କରନ୍ତି ଯେ ମୃତ ଶରୀର ମଧ୍ୟ କାହାର କ୍ଷୁଧା ମେଣ୍ଟାଇଲେ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଏକ ପୂଣ୍ୟ ଅଟେ ।

ଏହିପରି ପ୍ରଥାକୁ ପରିବେଶବିତ୍ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତିଉତ୍ତମ ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟେକନ ନ୍ୟାତୁରାଲ୍ ହିନ୍ଦୁ ସୋସାଇଟି ଏବଂ ଜୋରାଷ୍ଟ୍ରିଆନ୍ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଏକ ଶାଗୁଣା ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର ବୋରିଭଳିରେ ଖୋଲିଛନ୍ତି । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଶାଗୁଣା ମାନଙ୍କ ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଶରୀରକୁ ଶୁନ୍ୟରେ ମିଳାଇବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମରେ ବିଭିନ୍ନ ପରମାରା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହିଭଳି ପ୍ରଥାକୁ ହଠାତ୍ ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରୁନଥୁଲି । ହେଲେ ଏଥରେ ମୋର କିଛି କହିବାର ନଥୁଳା । କେହି ଏହାକୁ ନୃଶଂସତା କହୁଥୁଲେ ତ କେହି ଏହାକୁ ମହାପୂଣ୍ୟ କହୁଥୁଲେ ।

ସେଠାରୁ ଫେରିଲୁ ହ୍ୟାଙ୍କିଙ୍କ ଗାର୍ଡେନସକୁ ।

ହ୍ୟାଙ୍କିଙ୍କ ଗାର୍ଡେନ୍ (ଝୁଲଞ୍ଚା ଉଦ୍ୟାନ)

ମୃଦୁଯର କରାଳ ଦୁନିଆରୁ ଫେରି ଆସିଲୁ ଏହି ସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ୟାନକୁ । ମନପ୍ରାଣରୁ ଶଙ୍କା ଦୂର ହେଲା । ଧରେ ଧରେ ନିଜକୁ ନିଜେ ସଜାତି ଦୁଇବନ୍ଧୁ ଚିନାବାଦାମର ଦୁଇଟି କୋନ୍ ଧରି ବଗିଚାର କାଠ ବେଂଚରେ ବସିପଡ଼ିଲୁ ।

ମାଲାବାର ହିଲସର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵରେ
ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ଉଦ୍ୟାନକୁ ପିରୋଜ ଶାହ
ମେହେଜା ଗାର୍ଡେନସ ନାମରେ ମଧ୍ୟ
ଜଣାଯାଏ । ଏହି ଉଦ୍ୟାନଟି କମଳା ନେହେରୁ
ପାର୍କର ଅପରପାର୍ଶ୍ଵରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବନ୍ଦେର

ପ୍ରଧାନ ଜଳସଂପଦ ଗୃହ ଉପରେ ଏହି ଉଦ୍ୟାନଟି ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଝୁଲଞ୍ଚା ଉଦ୍ୟାନ ବୋଲି
କୁହାଯାଏ । ଏହି ଉଦ୍ୟାନର ମୁଖ୍ୟ ଆର୍କର୍ଷଣ ହେଲା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆକୃତିତ କଟା ହୋଇ
ସଜା ହୋଇଥିବା ବୁଦା ସବୁ । କେଉଁଟା ହାତୀ ପରି ଓ କେଉଁଟା ଓଟ ପରି । କେଉଁଟି
ପ୍ରଜାପତିର ଆକାର ଓ କେଉଁଟି ମନ୍ଦୁରର ଆକୃତି । ଏକ ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି । ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଏହି
ଗୁଛ ଗୁଡ଼ିକ ମାନବ କହିନାର ଆଉ ଏକ ରୂପ, ଭଗବାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାଣୀ
ମାନଙ୍କ ଭଲି । ଅତି ସୁନ୍ଦର । ଏଠି କିଛି ସମୟ ବସିବା ପରେ ବାହାରିଲୁ ଚୌପାଟି
ସମୁଦ୍ରକୂଳକୁ ।

ଚୌପାଟି ସମୁଦ୍ରକୂଳ

ମାଲାବାର ହିଲସର ଫେରିଲୁ ଗୁରଗାଁଁ
ଅଞ୍ଚଳ ଆଡ଼କୁ ବନ୍ଦେର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚୌପାଟି
ଦେଖିବାକୁ । ମେରାଇନ୍ ଡ୍ରାଇଭର ଧନୁଷ
ଆକାରର ଆଭିଜାତ୍ୟ ଇଲାକାର ନିକଟରେ ଛିତ
ଏହି ସମୁଦ୍ରକୂଳଟି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗହଳିରେ

କୋଳାହଳ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ । କେଉଁଠି ମହିଳା ଜଣେ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସି ବୁଲୁଛନ୍ତି ତ କେଉଁଠି ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଓଟ ଉପରେ ବସି ହାତ ହଲାଉଛନ୍ତି । ଚାରିଆଡ଼େ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଷ୍ଟଳ ସବୁ । ରଙ୍ଗବିରଙ୍ଗର ଅପୂର୍ବ ସମାହାର । ସମୁଦ୍ରକୁଳ ଉଚ୍ଛ୍ଵଳି ଉଠୁଥାଏ ଏ ଜନଗହଳି ସାଙ୍ଗେ ସତେ ଯେପତି ମିଶିଯିବା ପାଇଁ । କେଉଁଠି ପାଓଡ଼ାଜିର ଫେର ଧରି କେହି ଖାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ତ କେଉଁଠି ପାଣିପୁରି ତାଟିଆ ଧରି ପାଣିପୁରି ବାଲାକୁ ସବୁ ଘେରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଜବ ଉକ୍ତିଶା, ଅପୂର୍ବ ଜନ ସମାଗମ । କ୍ଲାନ୍ଟ, ଶ୍ରାନ୍ତ ବିମ୍ବ ସହର ଧୂରେ ଧୂରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଷ୍ଟ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ବସିଥିଲା । ଏହି ଚୌପାଟିରେ ଆରବ ସମୁଦ୍ରରେ ଗଣେଶଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ବିସର୍ଜନ ସମୟରେ ପୁରା ବିମ୍ବ ଜମା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ‘ଗଣପତି ବଞ୍ଚା ମୋରିଯା’ ଧୂନିରେ ଗଗନ ପବନ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହୋଇ ଉଠେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ନଇଁ ଆସୁଥିଲା, ଆଉ ଆମ ହାତରେ ଅଛ ସମୟ ଅଛି ଦେଖୁ ଚୋର ବଜାର ବୁଲି ବାହାରିଲୁ ।

ଚୋର ବଜାର

ଦକ୍ଷିଣ ବିମ୍ବର ଭେଣ୍ଡିବଜାର
ପାଖରେ ଥିବା ଏହି ବଜାରକୁ ‘ଚୋର ବଜାର’
ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ବଜାରରେ ବହୁତ
କୋଳାହଳ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ ପୂର୍ବେ
'ଶୋର ବଜାର' ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା ।

ପରେ ପରେ ଏହା ଚୋର ବଜାର ବୋଲି ଜନରବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ଏହି ବଜାରରେ ଆଲପିନତୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଲମାରୀ ଯାଏଁ ସବୁ କିଛି ମିଳେ । ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିଲା ବେଳେ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଯାଏ କେହି ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଦୋକାନୀ ମାନଙ୍କ କୁହାଟ କାନକୁ ଥରାଇ ଦେଉଥାଏ । କେହି ହାତଧରି ତା'ର ଦୋକାନ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ନେଇଥାଏ ତ କେହି ଆଖିରେ ଚକ୍ଷମା ଲଗାଇ ଜିନିଷ କିଣିବାକୁ ଏକ ରକମ ବାଧ କରୁଥାଏ । ଲୋକେ କହନ୍ତି ସବୁ ହଜିଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ଏଇଠି ପୁଣି ବିକ୍ରି ହୁଏ । ଏଣୁ, ଏହାକୁ ଚୋର ବଜାର ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ବହୁତ ଭଲ ଦାମରେ ଦୁଇହଳ ଜୋଡ଼ା ଓ ଚକ୍ଷମା କିଣିଲୁ । ରାତି

ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବହୁତ ଦୂରରୁ ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ହେବ । କୁଆଁ ସହର ଏଣୁ ମନରେ ଛନକା ପଶୁଆଁ । ଚୋରହାରୀ / ପକେଟମାରର ଭାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଥାଏ । ଯାହା ହେଉ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲୁ ।

ନାନୀ, ଲେଖୁପାଣି ଦେଉ ଦେଉ ପଚାରିଲେ, ‘ବିଷ୍ଣୁ ଦେଖିଲ ?’ ଖୁସିରେ ହଁ ଭରିଲୁ । ମନରେ ଖୁଶିଥିଲା ଖୁଦିହେଇ । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ବ୍ରହ୍ମପୁର ଫେରିଲେ ସେହି କଲେଜ ଯିବା, ପଡ଼ିବା, ପ୍ରାକ୍ତିକାଳ ରେକର୍ଡ ମେଣ୍ଟନ୍ କରିବା କଥା ଭାବି ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଭାରତର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସହରରେ ରହି ଏଇମିତି ମଜାରେ ବୁଲି ମଜଳିସ କରିଛୁ, ଏହା ଭାବି କୁତୁକୁତୁ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲୁ ଆମେ ଦୁଇ ବନ୍ଦୁ । ରାତିରେ ଶୋଇବା ବେଳେ ଗାଇ ଉଠୁଥିଲୁ ସମସ୍ତରରେ ‘ଜ ହେ ବିଷ୍ଣୁ ନଗରିଆ ତୁ ଦେଖ ବବୁଆ’

କ୍ରମଶତ

ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଭ୍ରମଣ କଥା ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛୁ । ନିଜ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ, ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଛାନର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ, ଓଡ଼ିଶା ଭିତରେ ହେଉ ଥାବା ବାହାରେ ହେଉ, ଆପଣଙ୍କ ଖଟା ମିଠା ଅନୁଭୂତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ନିଜେ ସେହି ସବୁ ଛାନକୁ ବୁଲି ଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଆହ୍ୱାନ ଇ-ପଡ଼ିକାର ଅଗଣିତ ପାଠକ ପାଠିକା । ନିଜ ଲେଖା ମାନଙ୍କ ସହ ଛାନ ବିଶେଷର ଚିତ୍ର ଏବଂ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଅନୁଭୂତିକୁ ଆମେ ଆହ୍ୱାନରେ ପ୍ରକାଶିତ କରିବୁ ।

ଚିର ଅମର

ଏ' କୁମାରଙ୍କ କଳମରୁ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାଣୀବିହାର ଗ୍ରାଫିକରେ ସବୁଦିନ ଭଲି ଆଜି ବି ବହୁତ ଭିଡ଼ । କିନ୍ତୁ ଛକ ପାଖରେ ଆଜି ଭିଡ଼ ଅନ୍ୟ ଦିନଠୁ ଚିକିଏ ଅଳଗା । ମନେ ହୁଏ କୌଣସି ଦୁର୍ଗତଶାତେ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ପରି । ନିଜ ସ୍ଵର୍ଗର କଳା କାଚକୁ ତଳକୁ ଖସେଇ ବାହାରକୁ ନଜର ଦୌଡ଼ାଇଲେ ଅନୁରାଗ ବାବୁ । ରାଷ୍ଟ୍ରା କଡ଼କୁ ରକ୍ତ ତୁତୁବୁତୁ ହୋଇ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିର ନିଷ୍ଠାଣ ଶରୀରଟେ ପଡ଼ିଥିଲା । ପୋଲିସଟୁଁ ପକ୍ଷିକ ଯାଏଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ନଜର ସେଇ ଲାସ୍ତି ଉପରେ । କାହାର ନଜର ଯାଉନି କେଇଗଜ ଦୂରରେ ବସି କାନ୍ଦୁଥିବା ସେଇ ଦେଢ଼-ଦୁଇବର୍ଷର ପିଲା ଅବା ତା ଆଗରେ ଭୋକକୁ ବ୍ୟଙ୍ଗ କରି ଗଡ଼ୁଥିବା ଖାଲି କ୍ଷୀର ବୋତଳ ଉପରେ । ପିଲାଟିକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଅଚାନକ ବାହାରି ଆସିଲା, ‘ଆରେ, ଏ’ ତ ସେଇ ଭିକାରୁଣୀର ପିଲା ବୋଧ ହୁଏ ?’ ତ୍ରାଇଭର ସନ୍ତତିରେ ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରି ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରିଗଲା ବାକି ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ପାଇବା ପାଇଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଅପିସ୍ ଯିବା ଆସିବା ବେଳେ ଏଇ ଛକରେ ତାକୁ ଦେଖୁ ଆସୁଥିଲେ ଅନୁରାଗ ବାବୁ । ସାତ ଛିଣ୍ଡା ମଇଳା ଶାଢ଼ୀ, କ୍ଲୀଭିଜରେ ଘୋଡ଼େଇ ରଖାଥାଏ ଦେହଟିକୁ । କୋଳରେ ଏଇ କଳା ମଚମଚ ପିଲାଟିକୁ ଜାକି ହାତରେ ଖାଲି କ୍ଷୀର ବୋତଳଟେ ଧରି ଦୌଡ଼ୁଥିବା ଭିଡ଼କୁ ଅଟକାଇବାର ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ, ଆଜିର ଅ ବ୍ୟଷ୍ଟ ବହୁଳ ଦୁନିଆରେ ତା'ପାଇଁ କିଏ କାହିଁକି ଅଟକିବ ? ଗ୍ରାଫିକ ପୋଲିସ କିନ୍ତୁ ତା'ପାଇଁ ମୁହଁ ଜଗନ୍ନାଥ । ଦୟାର ହାତ ଚେକି ଦିଅନ୍ତି ଆଉ ଅନିଲ୍ଲା ସଞ୍ଚେ କେତେ ବସ, ତ୍ରକ, ଅଟୋ, କାର ଅଟକି ଯାଆନ୍ତି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ । ଦୌଡ଼ିଯାଏ ସେଥିରେ ସବାର ହୋଇଥିବା ଦାତାମାନଙ୍କ ପାଖକୁ । ଆଉ ତାଙ୍କ ସମୟକୁ ସନ୍ନାନ ଦେଇ ଏକ ନିଶ୍ଚାସରେ ନିଜର ସବୁ ଦୁଃଖ ଶୁଣେଇଦିଏ, ‘ବାବୁ, ମୋ ପିଲା କିଛି ଖାଇନି କାଲି ତୁଁ । ଭୋକ ବିକଳରେ କାନ୍ଦୁଛି । ତା'ପାଇଁ କ୍ଷୀର ଟୋପେ କିଣିବାପାଇଁ କିଛି ପଇସା ଦିଅ ମା ।’ କେହି କେହି ଶୁଣି ମୁହଁ ବୁଲେଇ ନିଅନ୍ତି ତ କିଛି କହନ୍ତି ପାଖରେ ଖୁଚୁରା ମାହିଁ । କେବେ କେବେ କିଛି ଭୋକିଲା ଆଖି ତା'ର ଅଧାରଙ୍କା ଶରୀର ଭିତରକୁ ପଶିଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ବିଚାରୀ ପିଲାଟିକୁ ଛାତିରେ ଯାକିଧରି ସେଠାରୁ ଚାଲିଯାଏ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ । କେହି କେହି ତା ହାତର ଖାଲି ବୋତଳକୁ ଭରିବା ପାଇଁ

ଟଙ୍କାରେ ଦୁଇଟଙ୍କା ଦେଲେ କୃତଜ୍ଞତାରେ ଆଖି ତା'ର ନଇଁ ଯାଏ ନିମିଷକ ପାଇଁ । ପୁଣି ଦୌଡ଼ିଯାଏ ଆଗକୁ ଅନ୍ୟଜଣେ ଦାତାଙ୍କ ଅଛ୍ଵେଷଣରେ । ଭୋକବିକଳରେ ପିଲାଟି ଧକେଇ କାନ୍ଦୁଆଏ, ଦେହରେ କପଡ଼ା ନାଁରେ ସୁତାଖୁଅଟିଏ ବି ନଥାଏ । ଧୂଳିରେ ଦେହର କଳାରଙ୍ଗାବି ଠିକରେ ବାରି ହେଉନଥାଏ । ମୁଣ୍ଡର ବାଲର ରଙ୍ଗ ବି ମୁଖୁରା କସରା ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ତା'ର ଏଇ ଦୟନୀୟ ରୂପ ଯେମିତି ତା ମା'ର ନିତ୍ୟନାଟ୍ୟକ୍ରମକୁ କରୁଣ ରସରେ ଭରି ଜୀବନ୍ତ କରିଦିଏ । ଏଇଥୁ ପାଇଁ ବି କିଛି ମିତବ୍ୟୟୀ ଦାତାଙ୍କ ହାତ ଆପଣା ଛାଏଁ ପର୍ବ ଭିତରକୁ ଢାଳିଯାଏ ।

ଭିକାରୁଣୀ ପାଇଁ ବେଳେ ବେଳେ ଅନ୍ତରାଗ ବାବୁଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍ଗିମାରେ ଯେ-ସକାଳରୁ ସଞ୍ଚି ଯାଏଁ ଖାଲି ବୋତଳ ଦେଖେଇ ଭିକ ମାଗୁଥିବା ଏ ମା ତା ପିଲା ପାଇଁ କ୍ଷୀର କିଣେ କେତେବେଳେ ? ଭାବୁ ଭାବୁ ତାଙ୍କ ମନରେ କ୍ରୋଧ ଆସିଯାଏ । ମାଆ ହୋଇ ଏଡ଼େ ବିକଳ ବକଟେ ପିଲାକୁ ଦେଖେଇ ଟଙ୍କା ମାଗୁଛି । ରୋଜଗାର କରୁଛି ? ଏବେ ତ' ସେ ଛକ ପାଖେଇ ଆସିଲେ ଗାଡ଼ିର କାତ ଉପରକୁ ଉଠେଇ ଦିଅନ୍ତି, ଏ ପ୍ରହସନ ନ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ତାଙ୍କର ମନେ ଅଛି ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରଥମ ଥର ସେ ଭିକାରୁଣୀକୁ ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ି ପାଖରେ ଆସି ହାତ ପତେଇ ଥିବା ବେଳେ ସେ ଦଶ ଟଙ୍କାର ନୋଟ୍‌ଟେ ବଢ଼େଇ ଦେଉ ଦେଉ କହିଥିଲେ, ‘ଏମିତି ପିଲାଟାକୁ ଖରାରେ କାହିଁକି ଜଳଉଛୁ ? କିଛି କାମଧନା କରୁନ୍ତି ? କ'ଣ ଏମିତି ହାତ ପତେଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି ?’ ସେ ଦାନ୍ତ ନେଫେତ୍ତି ହସି ଦେଇଥିଲା ଚିକେ । ତା'କୁ ଏକଥା ଉପଦେଶ ମୁହଁଁ, ବ୍ୟଙ୍ଗ ଲାଗିଥିଲା ବୋଧହୁଏ ।

‘ଏ ସହରରେ ଅଟିଛା ଲୋକକୁ କିଏ କାମ ଦେବ ବାବୁ ? ଆପଣ ଦେବେ କି ମୋତେ କାମଟେ ?’ ଏମିତି କହିଦେଇ ସେ ଉତ୍ତର ପାଇବା ଆଶାରେ ଅନ୍ତରାଗ ବାବୁଙ୍କୁ ତାହିଁ ରହିଥିଲା ।

ଅନ୍ତରାଗ ବାବୁ ନିରବରେ ତା'କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ସେ ଦିନ । ସତରେ ଯାହାର ନାଁ, ଗାଁ ଠିକଣା କିଛି ଜଣା ନାହିଁ, ତାହାକୁ କାମ ଦେବ କିଏ ? ଆଜି ଯଦି ବା ସେ ତା'କୁ ଘରକୁ ନେଇ କାମ ଦେବେ, କାଲି ଯଦି ଏହାର କିଛି ହୋଇଯାଏ କିଏ ପିଠିରେ ପଡ଼ିବ ? ବରଂ ଯିବା ଆସିବା ବେଳେ ତା ହାତରେ କିଛି ଧରେଇ ଦେଇ ନିଜ ବଦାନ୍ୟତା ଜାହିଁର କରିବା ଭଲ ।

ବାବୁଙ୍କ ନିରବତାର ଭାଷାବି ସେ ବୁଝିନେଇଥିଲା । କୃତଜ୍ଞତାରେ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରୀ ଯାଉ

ଯାଉ କହିଗଲା, ‘ବାବୁ ଏଇଟା ବି’ତ ଗୋଟେ କାମ । ଏଇଟା କରିବା କଣ ଏତେ ସହଜ ?’

ସେ’ତ ତାଳି ଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କୁ ଅବାକ୍ କରିଦେଇଥିଲା, ତା ଛିଣ୍ଡା ପଣତରେ ପଡ଼ିଥିବା ସେଇ ଆମ୍ବିଶ୍ଵାସର ଗଣ୍ଠିଟି । କେଜାଣି କାହିଁକି ସେଇଦିନ ଠାରୁ ତା’ରୁଁ ନିଜ ଗାଡ଼ିକୁ ଯଥାସମ୍ବ ଦୂରେଇ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଆସିଛନ୍ତି ସେ ।

ଡ୍ରାଇଭରର ସ୍ଥାନ ଶୁଣି ଧାନ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ‘ବାବୁ, ଭିକ ମାଗୁ ମାଗୁ ତ୍ରକ ସାମନାକୁ ତାଳି ଆସିଥିଲା ସେ । ଏ’ତ ହେବାର ଥିଲା ଆଜ୍ଞା । ଦେଖୁନଥିଲେ କେମିତି ଏତେ ଭିଡ଼ରେ ବି ସେ ମାଗିବ ବୋଲି ରାଷ୍ଟାର ଏପାଖ ସେପାଖ ଦଉଡ଼ିଥିଲା ।’ କହୁ କହୁ ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ଦଢ଼ାଇଲା । ପଛରେ ରହିଯାଇଥିଲା ପିଲାଟିର ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ଆଖ୍, ରାଷ୍ଟାରେ ଗାଡ଼ିଥିବା ଖାଲି କ୍ଷୀର ବୋତଳ ଆଉ ଭୀକାରୁଣୀର ନିର୍ଜୀବ ଦେହ ଭଳି ଅର୍ଥହୀନ ଦୃଶ୍ୟ ସବୁ । ମୋବାଇଲ୍ ବାଜି ଉଠିଲା ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କର ।

- ‘ହ୍ୟାଲୋ’

- ‘ଅନୁରାଗ ବାବୁ, ଗୁଡ଼ ଆପ୍ଟରନ୍‌ମ୍ ମୁଁ ମି, ସାହାଣୀ’

- ‘ଭେରି ଗୁଡ଼ ଆପ୍ଟରନ୍‌ମ୍ ସାହାଣୀ ବାବୁ, କ’ଣ କିଛି ନୁଆ ଖବର ?’

- ‘ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ତାଳି ଆସନ୍ତୁ ହୋଟେଲ୍ ସ୍ଥାନ୍ । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ନୁଆ ଗୋଲାପଟେ ଫୁଟିଛି ଯେ, ପ୍ରଥମ ଭେଟି ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ।’

- ‘ଓକେ, ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପହଞ୍ଚିବି । ଥାଙ୍କ ଯୁ । ବାୟ ।’

ମି. ସାହାଣୀ ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ ବନ୍ଦୁ ବି ଆଉ ଦଳାଳ ବି । ମାସକୁ ଥରେ ଦି’ଥର ତାଙ୍କ ପାଇଁ କଳଗାର୍ଲ୍ ଯୋଗାଡ଼ କରି ଦିଅନ୍ତି । ହୋଟେଲ୍ ବୁକିଂ ଟୁଁ ଆରମ୍ଭ କରି ସବୁକିଛି ନିଜେ କରିଦିଅନ୍ତି । ବଦଳରେ ମୋଟା କମିସନ ବି ମିଲିଯାଏ । ତା ସହିତ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ସହ ବନ୍ଦୁତ୍ବ ବି ଗାଡ଼ ହୁଏ । ଅନୁରାଗ ବାବୁ ଶତ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ନାରୀ ଦେହପ୍ରତି ଏଇ ଅହେତୁକ ଦୁର୍ବଳତାଟିକୁ ସେ ଏଡ଼ାଇ ଯାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏଇ ଦୁର୍ବଳତା ପଛରେ ସାହାଣୀ ବାବୁଙ୍କ ଭଳି ବନ୍ଦୁଙ୍କ ପ୍ରଛନ୍ଦ ହାର ରହିଛି ।

ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଭିସାର ପାଇଁ ବାବୁ ଅପିସରୁ କାମ ସାରି ସିଧା ବାହାରିଗଲେ ହୋଟେଲ୍ ସ୍ଥାନ୍ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଗାଡ଼ି ପାର୍କିଂ କରିବାର କହିଦେଇ ତାଳିଗଲେ ସାହାଣୀ ବାବୁ ବୁକ୍ କରିଥିବା

ରୁମକୁ । ତୋର ବେଳ ବଜାଇଲେ ସେ । ତୋର ଖୋଲିଲା ୨୨-୨୩ ବର୍ଷ ବନ୍ଧୁର ମପସଲି ଝିଅଟେ । ସାହାଣୀର କଥା ଠିକ୍ ଥିଲା । ସଜଫୁଗ ଗୋଲାପ ଫୁଲପରି ସୁନ୍ଦର ଚେହେରା ।

- 'ତୁମ ନଁ କ'ଣ ?' ପରିଷିତିକୁ ସହଜ କରିବାକୁ ପଚାରିଲେ ଅନୁରାଗ ବାବୁ ।

- 'ନଁ ରୁ କ'ଣ ପାଇବ ବାବୁ ? ନାଆଁକୁ ହଜାଇଲା ପରେ ତ ମୁଁ ଏ ରୁମକୁ ଆସିଛି । ଆପଣ କାମରେ ହିଁ ମତଳବ ରଖନ୍ତୁ ।'

ତାର ଚମ୍ପାକଡ଼ ଭଳି ଆଙ୍ଗୁଳି ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ କାନ୍ଦକୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲା । ହୋଟେଲ୍ ରୁମର ନୀଳ ଆଲୁଆରେ ସେ ସ୍ତବ ରାଜଜର ପରୀଟିଏ ଭଳି ଲାଗୁଥିଲା । ତା ସାନ୍ଧିଧରେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ ସେ ।

ରୁମର ଲାଇର ଜଳେଇ ଦେଲେ ଅନୁରାଗ ବାବୁ । ଶାଢ଼ୀକୁ ଦେହରେ ଗୁଡ଼େଇସାରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଡ଼େଇଲା ତରୁଣୀଟି ।

- 'ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ କାମ ସରିଲା, ମୋତେ ମୋ କାମର ମୂଲ ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯିବି ।'

- 'ଯିବୁ, ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ମୋ ପାଖରେ ବସ ଆଉ କିଛି ସମୟ ।'

- 'ନାହିଁ ବାବୁ । ମୋ ପୁଅ କାହିଁଥିବ । ମୁଁ ତାକୁ ଘରେ ଏକା ଛାଡ଼ି ଆସିଛି ।'

- 'ତୁମର ପୁଅଟେ ବି ଅଛି ? ତା'ହେଲେ ତୁମେ ଏଇ ରାଷ୍ଟାରେ କେମିତି ଆସିଲ ???'

- 'ପୁଅଟିକୁ ବଞ୍ଚେଇବାପାଇଁ ଏଇ ରାଷ୍ଟାରେ ପାଦ ଦେଇଛି ।'

- 'ହେଲେ, ତୁମେ ଚାହିଁଥିଲେ ଆଉ କିଛି କାମ ବି ତ କରି ପାରିଥାନ୍ତ ?'

- 'ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କାମ ମାରିଥିଲେ ଆପଣ ଦେଇଥା'କେ ବାବୁ ? ଏ ସହରରେ ଲୋକ ଅଜଣା ଭିକାରୀକୁ ଭିକ ଦେବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ, ସେଠି ମୋତେ କିଏ କାମ ଦେବ ? ତା'ଛଡ଼ ଲୟେ ବି ତ ଗୋଟେ କାମ । ଏଇ କାମ କଣ ଏତେ ସହଜ ?'

ତାର ପାଉଣା ନେଇ ସେ ଚାଲିଯିବାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ହେଉଥିଲା । ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ ଲାଗୁଥିଲା ରାଷ୍ଟାର ସେଇ ଭିକାରୁଣୀ ହୋଟେଲ୍ ରୁମର ତୋର ଖୋଲି ଚାଲି ଯାଉଛି । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଅଚାନକ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା, 'ଆରେ ତୁମେ ତ ବଞ୍ଚିଛ !' ବାହାରକୁ ଯାଉ ଯାଉ ତରୁଣୀଟି ବୁଲି ଚାହିଁଲା, ଆଉ କହିଲା, 'ବଞ୍ଚିଛ କୋଉଠି ବାବୁ ? ମୁଁ ତ କେବେଠୁଁ ମରି ସାରିଛି ।

ବଞ୍ଚିଥିଲେ କଣ ଏଇ ହୋଟେଲ୍ ରୁମକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ?' ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ ସେ ବାହାରି ଚାଲି ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଶେଷ କେଜପଦ ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ ଆୟାକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେଇଥିଲା । ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ସେ ହୋଟେଲ୍ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଗାଡ଼ି ବାହାର କରିବାକୁ କହି ଗାଡ଼ିରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ହୋଟେଲ୍ ଭିତରୁ ତାଙ୍କୁ ସେ ଭିକାରୁଣୀର ଦାନ୍ତ ନେଫେଡ଼ା ହସ ଆଉ ପିଲାର କରୁଣ ଚିକାର ଏକାସଙ୍ଗେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ।

ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ି ଦୌଡ଼ାଇଲା ବାବୁଙ୍କ ଘର ଆଡ଼କୁ । ପାଖେଇ ଆସିଲା ସେଇ ଚିର ପରିଚିତ ବାଣୀବିହାର ଛକ । ଗାଡ଼ିର କାଟ ଉପରକୁ ଉଠେଇଦେଉଥିଲେ ବାବୁ । ଡ୍ରାଇଭର ହସ୍ତ ହସ୍ତ କହୁଥିଲା, 'ଆଜ୍ଞା ଆଉ କଣ ଦରକାର ବନ୍ଦ କରିବା ? ସେ ଭିକାରୁଣୀର ସକାଳେ ଏକ୍ଷିତ୍ରେଷ୍ଟ ହେଇଥିଲା । ସେ ତ' ମଲାଣି । କେଜାଣି ସେ ପିଲାଟାର କଣ ହେଲା ? ବିଚାରା ।'

ଡ୍ରାଇଭରର କଥା ତାଙ୍କ କାନରେ ପଶୁନଥିଲା । ସେ ଗାଡ଼ିର କଳାକାଟ ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ଦେଖୁଥିଲେ କାଟ ଆରପଟେ ଭିକାରୁଣୀ ତାଙ୍କୁ ଖାଲି ବୋତଳଟେ ଦେଖେଇ ହସୁଛି । 'ଦେଖ ବାବୁ ମୋତେ ଏବେ କାମ ମିଳିଯାଇଛି ଆଉ ମୁଁ ଭିକ ମାଗୁନି । ତୁମେ ହିଁ ତ ଦେଇଛ କାମ । ଏବେ ମୋ ପିଲାର କ୍ଷୀର ବୋତଳ ଖାଲି ରହିବନି କି' ସେ ଭୋକରେ କାନ୍ଦିବନି ।'

ଉଦୟରେ ତାଙ୍କ ଆଖି ବନ୍ଦ ହେଇ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଥର ଥର କଣ୍ଠରେ କହୁଥିଲେ, 'ଡ୍ରାଇଭର, କାଲିଠୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର ଦେଇ ଅପିସ ଯିବ, ଏ ରାତ୍ରାରେ ଆଉ ଆସିବନି ।'

- 'ଆଜ୍ଞା ସେ ରାତ୍ରାରେ ଗଲେ ବହୁତ ବାଟ ପଡ଼ିବ ।'

- 'ଦୂର ହେଉ ପଛେ ସେଇ ରାତ୍ରାରେ ଯିବ । ଏଇ ରାତ୍ରାରେ ଏଇ ଭିକାରୁଣୀ...'

- 'କେଉଁ ଭିକାରୁଣୀ ଆଜ୍ଞା, ସେ ତ ମରିଗଲାଣି । ଆଉ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ?'

- 'ନା ସେ ମରିନାହିଁ । ବଞ୍ଚିଛି । ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତା'କୁ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା'ପିଲା ଭୋକିଲା ରହିବ ସେ ମରିବ ନାହିଁ । କେଉଁ ତ୍ରକ କିମ୍ବା କେଉଁ ସାହାଣୀ ତା'କୁ ମାରିପାରିବନି । ସେ ତ ଅମର ହେଇ ରହିବ ତା'ପିଲା ପାଇଁ । ଚିର ଅମର ।'

ଡ୍ରାଇଭର କିଛି ବୁଝି ପାରୁନଥିଲା । ଜଳ ଜଳ ହେଇ ତାହିଁ ରହିଥିଲା ଅନୁରାଗ ବାବୁଙ୍କ ଝାଲ ଭିଜା ମୁହଁକୁ ।

ଆମ ଗାଁ ହାଲଚାଲ

ଡା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଣନାୟକ

ସଂଜବେଳକୁ ସବୁ ଯେ ଯା'ର ଦୁଆରେ ବସିଥିଲେ । କାହୁ ଗୋସେଇଁ କୋଠାରେ ପୁଜା କରି ସଦ୍ୟ ଫେରିଛନ୍ତି । ତଥାପି କିଛି ଲୋକ କୋଠାରେ ବସି ମୃଦଙ୍ଗ ଆଉ ଖାଞ୍ଚ ବଜାଉଛନ୍ତି । ହରିଆ ଓଡ଼ିଆ ବଳଦ ଧରି ଗାଁ ଦାଣରେ ଯାଉଥିଲା ଖଳାକୁ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମଇ କଲେ ଧାନ ବାହାରିବ । ମିଳକୁ ନେବ । ଆନନ୍ଦ ମହାରଣାଙ୍କ ଶାଳର ଲକ୍ଷନ ଉଚ୍ଛଳ ହୋଇ ଜଳୁଥିଲା । ପୁଅଙ୍କୁ ଧରି ସେ ବଡ଼ ପେତ୍ର ତିଆରି କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ବାହାଘର ପାଇଁ ବରାଦ ଅଛି, ଦି ସପ୍ତାହରେ ଚାରିଟା ପେତ୍ର । ସେ ଦିନରାତି କାମରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଗାଁ ମଣିପ ଉପରେ ସୀମା, ବଳିଆ, ଜଗା, ରଘୁ ଆଉ କିଏ କିଏ ବସି ଗାଁ କଥା ଗପୁଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ ତଳ ସାହିରୁ କେହି ଜଣେ ଚିକାର କରିବା ଶୁଣି ସବୁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ଜଗା ଓଡ଼ିଆ ଘର ସାମନାରେ ବାର ତେର ବର୍ଷର ରଞ୍ଜୁ ନିର୍ବାକ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ‘ଆଲୋ କଣ ହେଲା ? ଏମିତି ଚିଲ୍ଲେଇ ହେଲୁ କାହିଁକି ?’ ତା ବୋଉ ପଚାରିଲା । ସେ ଥରି ଥରି କହିଲା, ‘ଏ ପିଣ୍ଡାରେ ନଖୀ ବୋଉ ବସିଥିଲା । ’ ଆଉ ଚେତା ହରାଇ ସେଇଠି ପଡ଼ିଗଲା । ରଞ୍ଜୁକୁ ଟେକି ଆଣି କୋଠାର ପିଣ୍ଡରେ ଶୁଆଇ ଦେଇ ତା ମୁହଁରେ ପାଣି ମାରିଲେ । ସେ ଉଠିଲା ଆଉ ଥରେ ଚେତା ହରେଇ ପଡ଼ିଗଲା ।

ବଳିଆ କହିଲା, ‘ହେଉ ଶଳା ଏଇଚା ଗୋଟେ ନିତି ଦିନିଆ ଯାତ୍ରା ହେଇ ଗଲା । ଦି ସପ୍ତାହ ହେଲାଣି, ସବୁଦିନ ସେଇ ଏକା କଥା ।’ ସୀମା କହୁଥିଲା, ‘କିସ ଗୋଟେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନହେଲେ ହେବନି ।’ ଏଇମିତି ସେମାନେ କଥା ହେଉଥିବା ସମୟରେ ହରି ଓଡ଼ିଆ ଘର ଭିତରକୁ ପଶୁଥିବା ବେଳେ ତଳ ସାହିର ବାବିନାର ବୋଉର ହାତକୁ ଧରି କୁମାରୀ ଗାଣି ଆଣି କହିଲା, ‘ତା ଘରକୁ ତୁ କିସ ଯାଉନ୍ତୁ ?’ ବାବିନା ବୋଉ କହିଲା, ‘ନଖୀକି ଚିକେ ଦେଖୁ ଦେ’ଛି । ପଲେଇବି । କା’କୁ କିଛି କରିବିନି । ମୋ ପିଲାଟାକୁ ଚିକେ ଦେଖେଇ ଦେ ।’ କୁମାରୀ ଚମକି ପଡ଼ି ପଛକୁ ଛିଟିକି ଗଲାପରି ପଡ଼ିଗଲା । ସବୁ ଭେଣ୍ଟା ଦିଣା ହରି ଓଡ଼ିଆ ଦୁଆରେ ଗହଳି କଲେଣି । ବାବିନା ବୋଉ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ ହେଇଛି । କହୁଛି ‘ନଖୀକୁ ଚିକେ ଦେଖେଇ ଦିଆ ।’ ସୀମା କହିଲା, ‘ଭାଇନା ଯାଅ ନଖୀକୁ ଆଣ ।’ ହରି ଓଡ଼ିଆ ତା’ର ସାତ

ମାସର ସାନ ଝିଅକୁ ହାତରେ ଧରି ଆସିଲା । ବାବିନା ବୋଉ ନଖୀକୁ ଏକ ଲୟରେ କିଛି ସମୟ ଦେଖିଲା, ଆଉ ଚେତା ହରେଇ ସେଇଠି ପଡ଼ିଗଲା ।

ଦି ସପ୍ତାହ ହେଲାଣି ଏମିତି ନିତି ଚାଲିଛି । ପ୍ରତିଦିନ କେହି ନା କେହି ନଖୀ ବୋଉର ଭୂତକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଆଉ ସେ କାହା ଦେହରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ଆସିଛି, ନଖୀକୁ ଦେଖିଦେଲା ପରେ ଚେତା ହରେଇ ପଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହାର କିଛି ସମାଧାନ ହେଲାପରି ଦିଶୁନି । ନଖୀ ବୋଉ ସାଇବାଣୀ ଅଞ୍ଚଲବୟସରେ ଚାଲିଗଲା । ହେଇ ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ ହେବ କି କଣ ସେ ବାହା ହେଇ ଆସିଥିଲା । ବଡ଼ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ସବୁ କହୁଥୁଲେ । ହେଲେ ସେ ହାତେ ଓଡ଼ିଶା ଦେଇ ରହୁଥିବାରୁ କେହି ଦେଖିନଥୁଲେ । ବଡ଼ ଭଲ ଝିଅଟେ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଉଠି ଘର ଦୁଆର ସପା କରିବ, ଗୋବର ପାଣି କରିବ । ପୂଜା ବ୍ରତ ସବୁ କରିବ । ହରି ଓଡ଼ିଆର ବାପା ମା ଦି' ପ୍ରାଣୀ ପୁରୀ ଯାଇଥୁଲେ । ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ି ଦେଉଥିବା ବେଳେ ଡେଉ ଆସିଲା ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ ଧୋଇ ନେଇଗଲା । ଏକାଥରେ ବାପା ମା' ଛେଉଣ୍ଡ ହେଇଯାଇଥିଲା ହରି । ହେଲେ ପୁରୀ ସମୁଦ୍ରରେ ବାପା ମା'ର ପ୍ରାଣ ଗଲା ବୋଲି ସେ ଦୁଃଖ କରିନି, ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲେ ସେ ଦି'ଜଣ । ବିବାହ କରିବା ବନ୍ଦସ ହେଲା ବେଳକୁ ଦାଦା, ମଉସା ପିତରା ମିଶି ତା ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ସବୁ କାମ କରିଥୁଲେ । ସାଇବାଣୀ ବାପା ମନା କଲା, ଯୋଉ ଘରେ ଶାଶ୍ଵତ ଶଶ୍ଵତ ନାହିଁ ସେ ଘରେ ଝିଅ ଦେବନି ବୋଲି ମନା କରୁଥିଲା । ହେଲେ ଶେଷରେ ବାହାଘର ହେଲା । ବଡ଼ ଖୁଣ୍ଡିରେ ଥିଲା ସେ ।

ବାହାଘରର ବର୍ଷଟେ ପରେ ବି ପିଲାଞ୍ଜିଲା ହେଲେନି, ସାହି ପଡ଼ିଶା ଲୋକେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । କିଏ କହିଲା, ଶାଶ୍ଵତ ଶଶ୍ଵତର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଛି, ହଉନି, ଆଉ କିଏ କଣ କଣ କହିଲେ । ସାଇବାଣୀ ସବୁ ପୂଜାପୂଜି କଲା, ଉପାସ, ବ୍ରତ କଲା । ଦି'ବର୍ଷପରେ ଭଗବାନ ଭରସା ହେଲେ । ସାଇବାଣୀ ଗର୍ଭରେ ପିଲା ରହିଲା । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ନ'ମାସ ବିତିଗଲା । ନଖୀ ଜନ୍ମ ହେଇଥିଲା ଦେଶାଖରେ । ସାଇବାଣୀ କିନ୍ତୁ ନଖୀ ଜନ୍ମହେଲା ପରେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲା । ଦେହ ସବୁବେଳେ ଖରାପ ରହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ହରି ଡାକ୍ତରଖାନା ଯିବା କଥା କହିଲେ ସେ ମନା କଲା । ନଖୀ ଦେହ ଖରାପ ହେଇଯିବ । କାଳେ ଥଣ୍ଡା ହେଇଯିବ । ଆଦି ଅନେକ କଥା କହି ନିଜ ଦେହକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଖରାପ କରିଦେଲା ସେ । ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ ଘରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା ସମୟରେ ସେ ଝିଅର ନାଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି ଦେବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର କରିଥିଲା, ସେଇଠୁ ନଖୀ ବୋଲି ଢାକ ନାଁ ହେଇଗଲା । ଏହାପରେ କାର୍ତ୍ତିକ ଆସୁ ଆସୁ ହଠାତ୍ ଦିନେ ସାଇବାଣୀ ଦେହ ଖରାପ

ହେଇଗଲା । ପବନ ଉଠା ରୋଗ । ସେ କଥା କହିପାରୁନଥିଲା । ହେଲେ ନଖୀକୁ ଛାଡ଼ିରେ ଭିଡ଼ି ଧରି କାନ୍ଧିଥିଲା ଅନେକ । ଖାଲି କହୁଥିଲା ମୋ ପିଲାଟାକୁ ସବୁ ଦେଖୁଥିବ । ତା'ର ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ଏମିତି କହି କହି ତା'ପ୍ରାଣ ବାସୁ ଚାଲିଗଲା । ହେଲେ ଯେଉଁ ଦିନ ସେ ଗଲା, ସେହିଦିନ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ସବୁଦିନ ଗାଁରେ ଅତିରୋତ୍ତିକ କାଣ୍ଡ ସବୁ ହେଲା । ପ୍ରତିଦିନ ହରି ଓଡ଼ିଆ ଦୁଆରେ କେହି ନା କେହି ତା ଛାଇ ଦେଖିଲେ । ଆଉ କାହା କାହା ଦେହରେ ତା ଆମା ଆସି ନଖୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ଦାବୀ କରି ବସୁଥିଲା । ହରି ଓଡ଼ିଆ ପିଲାଟାକୁ ଆଣି ଦେଖେଇ ଦେଲେ ଆମା ଛାଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ।

ସଧବା ଯାଇଥିଲା ବୋଲି ସାଇବାଣୀର ଶ୍ରୀକର୍ମ ସବୁ ଭଲରେ କରାଯାଇଥିଲା ତଥାପି ଏଇ ଘଟଣା ସବୁଦିନ ହେଉଥିଲା । ଗୁଣୀଗାରେଡ଼ି କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ, ହେଲେ କେହି କିଛି କରି ପାରିଲେ ନି । ଯେତେ ମନ୍ତ୍ରତନ୍ତ୍ର ସବୁ ବିଫଳ ହେଲା । ଗାଁ ଗୋପେଇଁ କହିଲେ, ‘ତୁ ଯାଇ ତା ଅଛିକୁ ପୁରୀ ସମୁଦ୍ରରେ ପକେଇ ଦେଇ ଆ । ଦେଖିବୁ ସବୁ ସମାଧାନ ହେଇ ଯିବ ।’ ଅନିଜ୍ଞା ସହ୍ରେ ହରି ଓଡ଼ିଆ ଝିଅକୁ ଧରି ଗାଁର ଦିତିନିଜଣ ଯୁଆନ୍ ଚୋକାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ପୁରୀ ଯାଇଥିଲା । ବାଟରେ ଅବଶ୍ୟ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେଲାନ୍ତି । ପୁରୀରେ ଯାଇ ସିଧା ସମୁଦ୍ରରେ ଅଛି ବିସର୍ଜନ କରି ଦେଇ ଦିନ ପରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଥିଲା । ସେ ଗାଁକୁ ଫେରିବା ପରେ ଆଉ ସାଇବାଣୀ ଆସିନି । ଦି ସପ୍ତାହ ହେଲାଣି ଆଉ କିଛି ଅଘରଣ ଘଟିନି । ହେଲେ ହରି ଓଡ଼ିଆ ନଖୀକୁ ତା ମାମୁଘରେ ନେଇ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଛି । ସେ ଏବେ ସେଇଠି ରହୁଛି ।

ପ୍ରିୟତମା

ତାପସ ପଣ୍ଡା

କୋଉଁ ଆରହିବି
କୋଉଁ ଛାଡ଼ିବି ପ୍ରିୟତମା ?
ବାଟ ଯାକ ଅଙ୍ଗାର
ଦେହମନ ସାରା ମଇଳା ଧୂଆଁ
ଶୁଦ୍ଧେଇ ହେଉଛି ଅହିରାଜ
ମାଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି ରାସ୍ତାଘାଟ
ଅନ୍ଧାର ବି ଜଳୁଛି ଜହାରେ
ବୋହୁତୋରୀ ଖେଳୁଛି ଦର୍ପଣ -|
କେମିତି ମୁଦିବି ଆଖୁ
କୋଉଁ ଆଣିବି ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରିୟତମା ?
ଶବ୍ଦ ସବୁ ଶଗଡ଼ରେ ଲଦା
ଧାଡ଼ିମାନେ ଅଧା ଅଧା ଓଦା,
ଗୋଡ଼ ସାଉଁଠୁଣୁ
ଛୋଟେଇ ଯାଉଛି ରାସ୍ତା
ଲମ୍ବିବନ୍ତି ଛାଇ ଆଉ ଦିନ ଯାଏ ପାହି- |
ଆଉ କେବେ ଦେଖାହେଲେ
ତୁମ ଆମ ଦୋଛକିରେ ପ୍ରିୟତମା
ମନଭରି ଗପିନେବ
ଲୁହ ଆହୁଆଳେ
ବଞ୍ଚିବାକୁ ଇଛିବି ମୁଁ
ସେଯାବଡ଼ କଲେ ବଲେ ...

ମାୟା ଆଉ ଲୁସିଫର

ଶ୍ରୀତା ଆଚାର୍ୟ
ମାୟାରେ ପୃଥିବୀରେ ଏଠି ସମସ୍ତେ ଲୁସିଫର
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଧରି ଏମାନଙ୍କ ରାଜତ୍ତ
ଭାଷାରେ, କଷରେ, ଆଖରେ, ଦେହରେ,
ସବୁଠି ରାକ୍ଷସର ରୂପ...
ବାରମ୍ବାର ଜଣ୍ମରଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ !
ଏଠି ସମସ୍ତେ ଲୁସିଫର

ସ୍ଵର୍ଗକୁ ବିତାଡ଼ିତ ଲୁସିଫର,
ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଧୂଂସ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ତା'ର ସଫଳ ହୋଇଛି
ଜଣ୍ମର ହାର ମାନିଛନ୍ତି ବୋଧେ...
କ୍ଲାନ୍ଟ, ପଞ୍ଜୁ, ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଜଣ୍ମର,
କେବଳ ଏବେ ସୀମିତ ମନ୍ଦିର, ମସଜିଦ ଆଉ ଚର୍କ ଭଲି
କେତୋଟି ପଥର ମାର୍ବଳ ଘରେ
ବାହ୍ୟ କଳେବର ସୁସଜ୍ଜିତ, ଭିତର ଖୋଲପା !

ଦୁଃଖ କଷରେ ବେଳେ ବେଳେ କାଳେ ଜଣ୍ମରଙ୍କ ଆଖରୁ ଲୁହ ବଦଳରେ ଝରେ ରଙ୍ଗ,
ତଥାପି ଲୁସିଫର ଅଶାନ୍ତ...
ଜଣ୍ମରଙ୍କ ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ପ୍ରତିଜ୍ଞା,
ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ଜଣ୍ମର ପ୍ରତିଥର ଜଳିବେ
ପ୍ରତିଥର ବାଧ ହେବେ ପୃଥିବୀକୁ ଓହାଇବାକୁ,
କିନ୍ତୁ ଲୁସିଫର ନତମନ୍ତ୍ରକ ହେବନି...
କେବେ ମୁହଁ...
ଜିତିବାର ସଂକଳରେ ଜଣ୍ମରଙ୍କୁ ପଞ୍ଜୁ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ସଫଳ ହେବ,
ଆଉ ଜଣ୍ମର ଶେଷରେ ବାଧ ହେବେ
ସୃଷ୍ଟିର ଧୂଂସ
କାଳର କରାଳରେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତ ଭିତରେ ସବୁର ବିଲୀନ
ସେଦିନ ତୃପ୍ତ ହେବ ଲୁସିଫରର ଆମା...
ଅଜହାସ୍ୟ କରି ଜଣ୍ମରଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବ ସେ
ମୁଁ ତୁମର ସବୁଠ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ...
ଭୁଲିଯାଅନି ପ୍ରଭୁ..
ମୁଁ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଫେରିବି ତୁମ ସଙ୍ଗେ
ମୁଁ ଆଉ ତୁମ ଭିତରେ ଏଇଠି ପୃଥିବୀର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ
କେବଳ...ମୁଁ... ତୁମେ ଆଉ ସ୍ଵର୍ଗ...

ମୋ ଭାଇ

ସ୍କୁରୁପ କୁମାର ମଳ

ଭାଇ, ଏକ ସ୍ନେହଭରା ଶବ୍ଦ, ଯାହାକୁ ଉକାରଣ କଲେ ମନରେ ସାହାସ ଆସେ, ଏକ ସାହାରାର ପ୍ରତୀକ ଯାହା ଲାଗି ମନରେ ଥାଏ ଅନେକ ଆଶା | ଏହା ଏକ ଏମିତି ଭାବ ଯାହା କେବଳ ଅନୁଭବ କରିଯାଏ | ଭାଇ, ଯିଏ ନିଜ ଭଉଣୀ ଲାଗି ଆଶାର ଗୋଟିଏ ମଜବୁତ ହାତ ଯାହାର ପରଶରେ ଭୟର ଛାନ ନ ଥାଏ, ଏମିତି ଏକ ସମ୍ପର୍କଲାଗି ସମସ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି | ସବୁ ବାପା'ମା ମାନେ ତାହାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ହେଉ | ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଭାଇ ଥୁବେ ସେମାନେ ଠିକ ଉପରଳିଖୃତ କଥା ଭଲି ହୋଇଥୁବ ବୋଲି ମୋ ଧାରଣା | ମୋର ବିଜନ୍ତା ଥିଲା ମୋର ବି ଏମିତି ଭାଇଟି ଥିବ ବୋଲି | ସମସ୍ତେ ଗୁରୁଜନ କୁହନ୍ତି ଯେ, ସମୟ ପୁର୍ବରୁ କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକତା ବିନା କୋଉ ଜିନିଷ ମିଳିନଥାଏ, ମୋର ବୋଧହୁଏ ସେ ଭାଗ୍ୟ ନାହିଁ |

ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣେ ଯୋଉମାନଙ୍କର ଭାଇ ଥୁବେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ପଡ଼ି ମୋତେ ପରିହାସ କରିବେ | ଯଦି କାହାର ଭଉଣୀ ନ ଥାଏ, ତେବେ ତା ମନରେ ନିରାଶା ଆସେ | କିନ୍ତୁ ଯଦି କାହାର ଭାଇ ନ ଥାଏ ବା ପରିବାରରେ ପୁଅ ନ ଥାଏ ସମାଜ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ବଳ ମନେ କରେ | ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ଛତାଇ ନିଆଯାଏ | ତଥାପି ନାରୀ ଆଜି ନିଜ ଗୋତରେ ନିଜେ ଛିଡ଼ା ହେଲପାରିଛି | ସବୁଥୁରେ ଏକ ନମ୍ବରରେ ଆସିଛି |

ତଥାପି ନାରୀ ଆଜି ପରାଜିତ ପରିଷିତିରେ | ଆଜିବି ଦେଶରେ ବହୁତ ଜାଗା ଅଛି ଯେଉଁଠିକି ଝିଅର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାହାରକୁ ଯିବା ଏକ ଘୋର ଅପରାଧ ଓ ବିପଦ ମଧ୍ୟ |

ଡୁମ ସ୍କୃତିରେ

ଅଜିତ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ (କୁଳ)

ଶ୍ରାବଣ ନ ଥାଇ ବି

ଭିଜିଛି

ଡୁମ ଅସୀମ ସେମେହରେ

ଫଗୁଣ ନ ଥାଇ ବି

ଶିହରିଛି

ଡୁମ କୁଆଁରୀ ପରଶରେ

ଦସନ୍ତ ନ ଥାଇ ବି

ଜିଙ୍ଗିଛି

ଡୁମ ଅଭୁଲ ପ୍ରେମରେ

ବୈଶାଖୀ ନ ଥାଇ ବି

ଶିଖିଛି

ଡୁମ ବିରହ ନିଦାଯରେ

ଲେଖୁଛି କବିତା ଆଜି ଡୁମ ସ୍କୃତିରେ....

ସମ୍ପର୍କ

ରତ୍ନକୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ମା' ବଣି ଚିକେ ବେଶୀ ଦୂରକୁ ଉଡ଼ି ଯାଇଥୁଲା ଆହାର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ । ଫେରୁ ଫେରୁ ରାତି ହୋଇଗଲା । ତେଣୁ ସେ ଆଉ ନିଜ ବସାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରି ନଥୁଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରାକଢ଼ି ଗୋଟେ ଗଛରେ ରାତିଟା ବିଭାଇଦେଲା । ଏଣେ ବଣିର ସ୍ଵାମୀ ଓ ପୁଅ ବସାରେ ଚିକିତ୍ସାରେ ବିଭାଇଲେ । ମା' ବଣିର ତର ଥିଲା, କାଳି ସକାଳେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ କ'ଣ କହି ବୁଝାଇବ! ଭାବିଲା, ମୁଁ ତ କିଛି ଭୁଲ କରିନି । ଯାହା ହେବ, ଦେଖାଯିବ । ପୁଣି ଭାବିଲା, ସ୍ଵାମୀ ଯଦି ମୋତେ କଳଙ୍କିନୀ ବୋଲି କହିବେ! ଏମିତି ଭାବୁ ଭାବୁ ରାତି ପାହି ସକାଳ ହେଲା । ମା' ବଣି ମନରେ ଭୟ ରଖୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଇ ବସାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ତା ପୁଅକୁ କୋଳେଇ ନେଲା । ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ତରି ତରି କହିଲା, "ମୋତେ କ୍ଷମା..." । ତା' କଥା ସରିଛି କି ନାହିଁ ସ୍ଵାମୀ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦେଇ କହିଲେ, "କିଛି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତୋର ଭୁଲ ଥାଉ କି ନ ଥାଉ । ତୁ ମୋର, ମୁଁ ତୋର, ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନ୍ତରର ସାଥୀ । ମୁଁ ଜାଣିଛି, ତୁ କିଛି ବି ଭୁଲ କରି ନଥୁବୁ । ଆଉ ମୁଁ କଣ ମଣିଷ ହୋଇଛି ଯେ, ତୋତେ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବି!"

ସୃଷ୍ଟିର ବିଶାଳ ରଚନା ଭିତରେ ମୁଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶଙ୍କଟିଏ

ରଖୁଁ 1 ରଞ୍ଜନ କର

ଦିନେ ସମୁଦ୍ରକୁଳରେ ବୁଲୁଥାଏ । ମନରେ ଗୋଟେ ଭାବନା ଆସିଲା । କାହିଁକି ହଜିଯାଉଛି ମୁଁ ତା ସାମାରେ ? କାହିଁକି ନା, ତା'ର ବିଶାଳତା ଆଗରେ ନିଜକୁ ବହୁତ ଛୋଟ ମନେକରେ । ଜଣ୍ମରଙ୍କ ବହୁତ ବିରାଟ ବିରାଟ ସୃଷ୍ଟି ତୁଳନାରେ ମୁଁ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି ଟିଏ । ହିମାଳୟ ପରି ବିରାଟ ସୃଷ୍ଟିମାନ ଅଛି ଏ ସଂସାରେ । ମରୁଭୂମି ପରି ପ୍ରଶନ୍ତ ସୃଷ୍ଟିର ମଧ୍ୟ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ସେ । ହଠାତ୍ ଆକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଦେଲି । କେଉଁଠି ତା'ର ସୀମାରେଖା ? ଭାବିଲେ ଟିକେ ସମୁଦ୍ରର ଗଉୀରତାକୁ । ଗର୍ଭରେ ତା'ର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ସୃଷ୍ଟି । ହିମାଳୟ ଯେ କେତେ ଉଚ୍ଚ । ପାଦତଳେ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖିପାରେନା ମୁଁ ତା'ର ଶରୀରକୁ । ମରୁଭୂମି ମଞ୍ଚରେ ମଣିଷ ହୋଇଯାଏ ଦିଗହରା । ଏତେ ଯେ ପ୍ରଶନ୍ତ ସେ । ସତରେ ତ ! କ'ଣ ମୋର ସୀମା । କାହିଁ ମୋର ଅଣ୍ଟିତ୍ତୁ । କେତେ ଯେ ମୋର କ୍ଷମତା । ମୁଁ କିଏ ଏମାନଙ୍କ ଆଗରେ । କେତେ ମୋର ଶକ୍ତି ? କ'ଣ ଆଣିପାରିବି ମୁଁ ସତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ? ନା, ମୁଁ ଏକ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର । ସୃଷ୍ଟିର ଏହି ବିଶାଳ ରଚନା ଭିତରେ ମୁଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶଙ୍କଟିଏ । ମୁଁ ଜଣେ ମଣିଷ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣ୍ମରଙ୍କ ଏକ ସୃଷ୍ଟି । କିଛି ବର୍ଷତଳେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲି । କିଛି ବର୍ଷପରେ ବିଦୟା ନେବି । କିନ୍ତୁ ଜଣ୍ମରଙ୍କ ଏ ସୃଷ୍ଟି ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର । ମୋ ପୂର୍ବଜ ଏଇ ସୃଷ୍ଟିର ଦର୍ଶକ ଥିଲେ, ମୁଁ ବି ଦେଖୁଛି । ମୋ ପରେ ମୋ ବଂଶଜ ବି ଏହି ସୃଷ୍ଟିକୁ ଦେଖିବେ । ବଦଳୁଟି ସମୟ, ଜୀବନଙ୍କାର ସହିତ ବଦଳୁଟି ବଂଶଧାରା । କିନ୍ତୁ ସେମିତି ମୁଣ୍ଡଟେକି ଠିଆ ହୋଇଛି ହିମାଳୟ । ସେମିତି ମୁଣ୍ଡଟେକି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ହିମାଳୟ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପର୍ବତମାଳା । ସେମିତି ଗର୍ଜୁଛି ସମୁଦ୍ର । ସେମିତି ମରୁଭୂମି ସାଇତି ରଖିଛି ତା ବିଶାଳତାକୁ । ସେମିତି ଆକାଶ ଆଲୋକିତ ହେଉଛି ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାରା ମାନଙ୍କ ହାରା । ଏହା ଅନନ୍ତ ଓ ଅସୀମ । ଏମାନେ ଆଣୁଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ । କେତେବେଳେ ସୁନାମି ତ କେତେବେଳେ ଭୂମିକମ୍ । କେତେବେଳେ ଘୁର୍ଣ୍ଣହେଡ଼ ତ କେତେବେଳେ ବନ୍ୟା ଓ ବାତ୍ୟା । ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ଟେଙ୍କୋଲୋଡୀ, ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ବିଜ୍ଞାନ । କ'ଣ ଅଟକାଇ ପାରୁଛି ମୁଁ ଏଇ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ? ନା, କେବେ ମୁଁ ପାରିନି କି ପାରିବିନି । ଯେବେ ଭାବେ ମୁଁ ସୃଷ୍ଟିର ଏଇ ରଚନା କଥା, ମୁଁ ଜାଣିପାରେ ଯେ ମୁଁ କେତେ ଛୋଟ, ଆଉ କ'ଣ ମୋର ଅଣ୍ଟିତ୍ତୁ । କଣ ମୋର କ୍ଷମତା । କାହିଁକି ମୁଁ କରୁଛି ଗର୍ବ ? ସେତେବେଳେ ମନ ମୋର ଉଭର ଦିଏ, ସୃଷ୍ଟିର ବିଶାଳ ରଚନା ଭିତରେ ମୁଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶଙ୍କଟିଏ ।

ବନ୍ଦ ୩୦

ଉମ୍ରିଳା ମିଶ୍ର

ନା
ବାଧ କରନି
ଖୋଲିବାକୁ ସେ
ବନ୍ଦ ୩୦ର ମୁଦକୁ
ଖୋଲିଗଲେ, ହୁଏତ
ସୁନାମୀର ଝଡ଼
ଆସିଯିବ ସମୃଦ୍ଧରେ,
ସମୁମନ ଲୁଚିବ
ସର୍ପ ଗର୍ଭରେ,
ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଯିବ ସଜାଢ଼ିଥିବା
ଧରାବନ୍ଧା
ସଂସାରତ ସେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ
ପୃଥ୍ବୀର ପରିକଳ୍ପନାରେ....
ସମାଜ ଆଣ୍ପେକବୁ
ସାଉଁଟୁ ସାଉଁଟୁ,
ଭଲ ଖରାପର ହିସାବ
ମାପିବା ଭିତରେ
ଅତି ପ୍ରିୟ ଆମା ଦୁଇଚିର
ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିବ...
ନା ନା
ସେ ୩୦କୁ ଖୋଲି ଦିଅନି...
ମନ ତଳ ଚିଙ୍ଗାରୀକୁ
ଜଳିବାକୁ ଦିଅନି
ବାନ୍ଧି ପକାଅନି ସେଇ
ସୁନ୍ଦର ଆମା ଦୁଇଚିକୁ
ସମ୍ପର୍କର ହୃଦୟରେ...

ଭୋକିଲା ପେଟର କମାଣ୍ଡୁ

ବିଭୂତି ରଥ

ଭୋକର ଦୁନିଆରେ କରିଛି ମୁଁ ଘର
ମୁଁ ଗରିବ, ଗରିବ ମୋର ସହଚର
ଶୁଣ ହେ ସାହୁକାର ସମସ୍ତେ ଏ ବିଶ୍ଵର
ତୁମ ନାଲି ଆଖୁ ଆଉ ଚଳିବନି
ଆମେ ଆଉ ତୁମ କଥା ଜମା ମାନିବୁନି ।

ରାଜ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପିଚର୍ବିର୍ଗର
କେତେ କଳକାରିଖାନା ସାରା ବିଶ୍ଵର
ଯେତେ ନିଷ୍ପେସିତ ଶ୍ରମିକର ଦଳ
ଏଇ ଦେଖ ଏକକୁର ସମସ୍ତେ ହେଲେଣି

ଭୋକିଲା ପେଟର କମାଣ ମୁହଁରେ
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ତୁମେ ଆଉ ତିଷ୍ଠିବନି ।

ଜରାକ ମାଟିରେ କି କାବୁଲ ପିଠିରେ
ତୁମେ ଯେତେ ସୈନ୍ୟ ତୁଳ କଲେ
ଭୋକିଲାର ପେଟ ପୁରିବନି ।

କମାଣ ଗୁଲି କି ଆଉ ଖାଦ୍ୟ ହୋଇବ
ପେଟ ଭରିବ ଆମ ବାରୁଦରେ ?

ମନେ ପକା ଥରେ ତୁ ଲତିହାସ
ଭୋକିଲା ପେଟ ସବୁ ଶ୍ରମିକର
ଯୁଦ୍ଧର ଯେବେ ଘୋଷଣା କରେ

ଅତ୍ୟାଚାରି କି କେହି ବଞ୍ଚିଛି କେଉଁ ସମାଜରେ ?

ତା'କମାଣର ଗୋଳା ଗଡ଼ା ହୁଏ
କ୍ଷୋଭ, ପ୍ରତିହିଂସା ଆଉ ପ୍ରତିଶୋଧରେ
ଅତ୍ୟାଚାରୀର କୋରଡ଼ା ମାଡ଼ରୁ

ଲୁହ ସବୁ ତା'ର ଅସ୍ତ୍ର ହୁଏ
ଭୋକିଲା ପେଟ ଚିକାର କଲେ
ତୁମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ।

ଶୁଣ ହେ ସାହୁକାର ସମସ୍ତେ ଏ ବିଶ୍ଵର
ଅନ୍ତି ସ୍କୁଲିଙ୍ଗ ଏ ଭୋକିଲା ପେଟର
ଜାଳିଦେବ ଏ ସତରାଚର ।

ଦୁଃଖ

ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା

ଏକ ଅସମାପ୍ତ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଲୁହ

ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ କୁଡ଼ିବୁଦ୍ଧ ହେଇ ଲୁଚିଥୁବ

ଛାତି ତଳର ଅସୁମାରି କୋହ୍ର

ଏକ ଅଶାନ୍ତ ସହରେ ରହୁଥିବା ଅମାନିଆ ମନ

ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଥିବା ଅମାବାସ୍ୟାର ଜଙ୍ଗ

ହୃଦ୍ଗୁଣିତ ହେଉଥାଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୁହଁର୍ଜ

ଚାଣି ଓଚାରି ନେଉଥାଏ ସମୟର ହାତ

ହାହାକାର ଭିତରେ ସେ ସଦା ହଜି ଯାଉଥାଏ

ନିଜର ଯୁଇକୁ ବସି ନିଜେ ଜଳୁଥାଏ...

ମଲାଜଙ୍ଗ

ବିକି ମିଶ୍ର

କେତେ ଯେ ଆଶା ଅକାଂକ୍ଷା ଥିଲା
ସେ ନିରିମାଣୀ କୁଆଁରୀ ଫୁଲ ସତୀ ଆଖ୍ର ରେ
ସେ ଥିଲା ଏକଦମ୍ ମାତାଳ-
ତା ମନ ମହୋଦଧ୍ୱରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସ୍ଵପ୍ନ
ଡରଙ୍ଗରେ,
ସେ ବା କଣ ଜାଣିଥିଲା ତା
ମନର ଡରଙ୍ଗରେ ଉଙ୍ଗା ଆସିବ ବୋଲି
ତାକୁ ସାଥୁକରିବାର ପଡ଼ିବ
ମହାବଳ ବାଘରୂପୀ ଦୁଃଖକୁ
ସାତ ଦରିଆ ତେର ନଇ ସେପାରେ ରଖୁ
ସବୁ ମେହ-ଅଳିଆଳ-ସୁଖକୁ
ସେ ବା କଣ ଜାଣିଥିଲା ପାଣିକାଟ ଭଳି
ଉଜ୍ଜିଯିବ ତା ଅସୁମାରୀ ସପନ
ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ବୁଝିଲା ସେ ସ୍ଵପ୍ନଥିଲା
ତା ଜୀବନାକାଶେ ଉଞ୍ଚାସରେ ଉଇଥିବା
ମଲାଜଙ୍ଗ !!!

(ପ୍ରଥମ ଯଶା କଥାକାର ଉପେନ୍ଦ୍ର କିଶୋର ଦାସଙ୍କ ଏଇ ମାଟିର ଅନବଦ୍ୟ କାଳଜୟୀ
ଉପନ୍ୟାସ ମଲାଜଙ୍ଗ ଉପରେ କବିତାଟି ଆଧାରିତ)

ଫଳୀର

ବିନୟ ମୋହନ ଦାଶ

ଧନ୍ୟାଭ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥାଇ ପାରନ୍ତି !!!

କିଏ ମନାକଲା ?

ଅତୀତରୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱାନ୍ତିତା କରି ଆସୁଥୁଲେ

ସଂପ୍ରତି କରୁଛନ୍ତି- ଭବିଷ୍ୟତରେ କରିବେ ବି

କା'ର କେତେ ଆୟ ?

ଗଛିତ ସମ୍ପର୍କ, ବ୍ୟବସାୟେ ବିନିଯୋଗିତ ଧନରାଶି

ଅବାଞ୍ଚିତ ହିସାବ ଅଟକଳ କ୍ରମଶଃ ଜାରି-

ଏହାକୁ କ'ଣ ସମସ୍ତେ ବୁଝିବାକୁ ବାଧ ? ।୧ ।

କିନ୍ତୁ ବୁଝେନା ଫଳୀର

ତାହାର ଯାଉଛି କେତେ- ଆସୁଛି କେତେ

ଯାହାର ଅତୀତ ଅନ୍ଧାର ଥିଲା -

ଦର୍ତ୍ତମାନ ଦୟନୀୟ

ଭବିଷ୍ୟ ଯେ ନାହିଁ ଆଦୌ

ନିରାଶା ଯାହାର ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଜଡ଼ିତ

ଆଶା ବୋଧେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ

ହସୁଛି ଫଳୀର ଆକାଶକୁ ଦେଖୁ ।୨ ।

ଧନ୍ୟାଭ୍ୟଙ୍କ ପରି ସେ କ'ଣ ସ୍ଥାପି ଦେଖେନି

ଜଙ୍ଗାଶକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ସେ' କଣ ଚାହେଁନି

ଜମାରତର ପ୍ରତିଟି ଇଚ୍ଛା ସେ କ'ଣ ଗଣ୍ଠି
 ଜନସମାଜ କରେ ଉପେକ୍ଷିତ
 ସେ କରେନା ପ୍ରତିଯୋଗିତା-
 ଗାଇବୁଲେ ଗୀତ
 ମୃଦୁସ୍ଵରେ ଗାଏ ଜତିହାସ - ଜୀବନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
 ଧନୀ ଦିଏ ଗୋଟିଏ ପଇସା, ବଡ଼ାଇଲେ ହାତ ।୩ ।
 ଗଣେନି ସେ ଦେଇ ଧନ- ତଥାପି ଆଶୀର୍ବଦ୍ଧ ଦିଅଳ
 ହୃଦୟର ଆଶୀର୍ବଦ କ'ଣ ଏତେ ମୂଲ୍ୟହୀନ
 ପୁରିବ କି ପେଟ ଚାଖଣ୍ଡରେ କେଉଁ ଅବା କୋଣ
 ଧନୀ ବୁଝେ- ଦାନ ଦେଇ କରିଗଲା ପୂଣ୍ୟ
 ବିରକ୍ତିର ଖଳକ
 କେହି କେବେ ଦେଖୁଛି ଫକୀର ମୁହଁରେ ?
 ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚି - ସେ' ବି ବଞ୍ଚି
 ଦିନ ଯାଇ ରାତି ପାହୁଅଛି ।୪ ।
 କେମିତି ଖାଇବ ଗଣେ ସମୟ ଗଣ୍ଠି
 ନମିଲିଲେ ବି କହିବ କାହାକୁ
 ଶୁଧାତା'ର ଚିର ସାଥୀ
 ଆୟ ନାହିଁ - କେମିତି ଯେ' ଶୁଧା ଯିବ ମେଣ୍ଟି
 ମୃଦୁୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢ଼ିବ ସେମିତି
 ଧନ୍ୟାତ୍ୟ ଅଛିର, ସବୁକିଛି ଥାଇ ପାଉନାହିଁ ଶାନ୍ତି
 ସର୍ବସ୍ଵାନ୍ତ ଫକୀର
 ଶାନ୍ତିର ମାଲିକ, ଆସୁ ଖୁସି ଅବା ଦାରୁଣ ବିପତ୍ତି ।୫ ।

ପାଷାଣ

ବିନୋଦିନି ସାହୁ

ପାଷାଣ ଦେବତା ତୁ ତତେ କି ମାଗିବି
 ଧୂଳି ଖେଳ ରୁ ବସନ୍ତ ଯାଏଁ
 ଜୀବନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବ୍ୟତୀତ
 କିଛି ନ ଦେଲୁ !

ସ୍ତର ସବୁ ସ୍ତର ହେଇ ଯାଏ
 ଲୁହ ସବୁ ୩୦ ପିଲ ଯାଏ
 ଦୁଃଖ ବି ପରିହାସ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଏ
 କାହାକୁ ମାଗିବି ତା ଉଉର
 ନିଜେ ବି ଛନ୍ଦି ହୋଇ ଯାଏ !!!

ତୁ ତ ରଚନୀତା ସବୁ କାହାଣୀର
 କହିବୁ କି କେବେ ହେବ ଶୋଷ
 ମୋ ଜୀବନ ନାଟକର !!!

ସେତ ଭକତ ଭାବରେ ବନ୍ଧାରେ....

ରଶ୍ବୀରଙ୍ଗନ ଦାଶ (ବାପୁ)

କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ଶୁଣିଥିଲି ଯେ ମୋ କାଳିଆ ଅନନ୍ତ ଓ ତା ଲୀଳା ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏ କଳିଯୁଗର ମଣିଷ ତା ଲୀଳାକୁ ନା ବୁଝିପାରୁ ନା ବୁଝିବାକୁ ତେଣୁ କରୁ । ଆମେ ବିଜ୍ଞାନୀ ମାନବ ତ ତେଣୁ ସେ ସବୁ ଆମ ପାଇଁ ମାତ୍ର ଗୋଟେ ଗୋଟେ ସଂଯୋଗ । ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସ । ଘୁଷୁରାୟ କୁ କେବେ ପାତିଲା କଦଳି ରୁଚିଲାଣି ନା ରୁଚିବ । ସେ ଯାହା ହେଉ ସେ ନେଇ ମୋର ବିବାଦୀୟ ପରିଷ୍ଠିତି ଉପୁଯାଇବାର କୌଣସି ଅଭିପ୍ରାୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଏଇ ଆଧୁନିକ ମାନବ ସମାଜକୁ ଏକ ଅଙ୍ଗେ ଲିଭା ଅନୁଭୂତିଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଉଚିତ ମଣ୍ଡଳି । ଯାହାକୁ ଭଲଲାଗିବ ସେମାନେ ତାକୁ କାଳିଆର କୈବଳ୍ୟ ଭାବି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ଯାହାକୁ ମିଛ ଲାଗିଲା ସେମାନେ ତାକୁ ମାତ୍ର ଏକ ସଂଯୋଗ ବା ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସ ଭାବି ଦୂରେ ଠେଲି ଦେଲେ ଏ ଅକିଞ୍ଚନ ର ଲେଖିବା ସାର୍ଥକ ହେବ ।

ପ୍ରଥମରୁ ମୁଁ କହିରଖୁଣ୍ଡି ଏହା କୌଣସି କାହାଣୀ ବା ମନଗଢା କଥା ନୁହଁ ଏହା ମୋ ଅନୁଭୂତି ର କଥା, ଭାବର କଥା । ମୋ ମାମୁଁ ସୁଦୂର ଗୁରୁରାଟରେ ଗୋଟେ ସୁନାମଧନ୍ୟ ଲଞ୍ଚାତ କମ୍ପାନୀରେ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି । ନିକଟ ଅତୀତରେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ଆସିବା ସମୟର ଘଟଣା ଜ୍ଞାନ । ମାମୁଁ ମୋତେ ଗୋଟେ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତା ବହି କିଣି ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ {ଗୀତା ପ୍ରେସର ଅର୍ଥ ଗୀକା ସହ ଆସୁଥିବା} ମୁଁ ଅତି ଆନନ୍ଦର ସହ ହଁ ମାରିଲି ଏବଂ ସେ ବହିଟି ମୋ ଆଇଙ୍କ ଶ୍ରାବି ବାର୍ଷିକୀରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଗଲେ ମାମୁଁଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେବି ବୋଲି ମନେ ଠିକ କଲି । କିନ୍ତୁ କାଳିଆର ଜଙ୍ଗା ଥିଲା କିଛି ଅଳଗା, ବହିଟି କିଣିଲି, ମୁଁ ମାମୁଁ ଘରକୁବି ଗଲି, କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ତାକୁ ବ୍ରହ୍ମପୁରରଷ୍ଟିତ ମୋ ହଷ୍ଟେଲରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଚାଲି ଗଲି, ମନ ମୋର ଭାରି ଦୁଃଖ ହେଲା । ଭାବିଲି କେଡ଼େ ଦାନ୍ତିଦାନଟେ ମୁଁ ମାମୁଁଙ୍କର ଏଇ ଛୋଟିଆ କାମଟିକୁ ବି କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ତହୁଁ ମାମୁଁଙ୍କୁ ଏକଥା କହିଲି । ମାମୁଁ କହିଲେ ହେଉ ହେଲା ଭୁଲି ଗଲୁ ତ ଭୁଲି ଗଲୁ ଆର ଥର ଆସିଲେ ମୁଁ ନେଇଯିବି । ମନ କିନ୍ତୁ ମୋର ଖାଲି ଗୋଲେଇ ଘାଣି ହେଉଥାଏ । ହଠାତ୍ ମୁଁ ମାମୁଁଙ୍କୁ ପଚାରିଲି, ମାମୁଁ ତମେ କେବେ ଗୁରୁରାଟ ଯିବ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଯିବ (ଏଠାରେ କହି ରଖେ ମୋ ମାମୁଁଙ୍କ ଘର ମଯ୍ୟରଭଣ୍ଟା ଜିଲ୍ଲାରେ ଏବଂ ଯାହା କି ପଣ୍ଡିମବଙ୍ଗ ସାମା ସଂଲଗ୍ନ, ଯେଉଁଠାରୁ ଖଡ଼ଗପୁର ମାତ୍ର ୩୦-୮୦ କି.ମି ଦୂର ତେଣୁ ମାମୁଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଖଡ଼ଗପୁରରୁ ହଁ ତ୍ରେନ ଧରି ଗୁରୁରାଟ ଯାଆନ୍ତି) ମାତ୍ର ଏଥର ତ କାଳିଆର ମହନୀୟ ଲୀଳାରେ ମାମୁଁ ବି ଗୋଟେ ମୂଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନୀର୍ବାହ କରିବାର ଅଛି ତେଣୁ ସେ ପଣ୍ଡିମବଙ୍ଗ ହେଇ ଯାଆନ୍ତେ ବା କିପରି! ସେ ଏଥର ଆଗତୁରା ପୁରୀ-ଗାନ୍ଧୀଧାମ ତ୍ରେନରେ ଟିକେର୍ତ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଶୁଣି ଖୁସିଲାଗିଲା । ମାମୁଁ ଙ୍କୁ କହିଲି ତୁମେ ଗୁରୁରାଟ ଯିବା ଦିନ ମୁଁ ପୁରୀ

ଯାଇ ତୁମକୁ ବହିଟି ଦେଇ ଆସିବି । ସେତିକି ବେଳରୁ ହିଁ ମୋ ମନରେ ଖେଳିଗଲା ଆନନ୍ଦର ତେଉ ଚକ୍ଷୁର ଝରିଲା ଆନନ୍ଦାଶ୍ଚ । ଯେଣୁ ଏକାଥରେ କଦଳିବିକା ଓ ଠାକୁରଦେଖା ଦୁଇଟି ଯାକ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ମାମ୍ବୁଙ୍କୁ ଗୀତା ଦେଇ ପାରିବି ଆଉ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟ କାଳିଆଠାକୁରକୁ ବି ମନ ପୁରାଇ ଦେଖୁବି । ଅପେକ୍ଷା କଲି ସେ ଦିନକୁ, କେବେ ଆସିବ ତିସେମ୍ବର ୧୯.....

ସବୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ର ଅନ୍ତ ଘଟାଇ ତିସେମ୍ବର ୧୮ ତାରିଖ ଦିନ ବ୍ରହ୍ମପୁରରୁ ପୁରୀ ବାହାରିଲି । ପୁରୀ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ରାତି ୧୧ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଦ ହେଲେଯାଇଥିବ ଭାବି ଆଉ ସେଦିନ ମନ୍ଦିର ନମ୍ବାଇ । ଗୁଣ୍ଡିତା ମନ୍ଦିର ପଛପଟେ ରହୁଥୁବା ବକ୍ଷୁର ମେସରେ ରାତ୍ରୀ ଯାପନ କଲି । ଏହା ଥିଲା ପୁରାରେ ମୋର ପ୍ରଥମ ରାତ୍ରୀଯାପନ । ଏତେ ପଥ ଅନ୍ତିକ୍ରମଣ କରି ଆସିଥିବାର କ୍ଲାନ୍ତି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସକାଳ ହେଲେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖୁବାର ଆତ୍ମରତା ଭିତରେ କେତେ ବେଳେ ଯେ ନିଦ ଆସିଗଲା ମୁଁ ଜାଣି ପାରିନଥିଲି । ତହିଁ ପରଦିନ ସକାଳୁ ସାନାଦି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସମାପନାକ୍ରେ ବାହାରିଲି ବଡ଼ଦେଉଳର ବଡ଼ସାଆନ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖୁବା ପାଇଁ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିଲା କ୍ଷଣି ମନରେ ଖେଳିଗଲା ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ । ଗାତ୍ର ରୋମାଞ୍ଚିତ ହେଲା ଜଗନ୍ନାଥ ଚେତନାରେ । ସେ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ କଥା କଣ ଆଉ କହିବି । ସବୁଠି ଜଗନ୍ନାଥମୟ । କେଉଁଠି ମୂର୍ଖୀ ରୂପରେ କେଉଁଠି ଫାଟୋ ରୂପରେ ତ ଆଉ କେଉଁଠି ଅଟୋ ବା ବସ ପଛପଟ କାଟରେ ତଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଧ୍ୱନିରେ । ମନେ ହେଲା ଯେମିତି ସାଆନ୍ତେ ମୋ ଭାରି ବଢ଼ିଆ । ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲି । ଅରୁଣ ସ୍ତର୍ଷ, ପତିତପାବନ, କାଶୀ ବିଶ୍ଵନାଥ, ସତ୍ୟନାରାଯଣ.. ମାର୍କଣ୍ଡେଶ୍ୱର, ଯମେଶ୍ୱର, ହରିହର, ଯୋଗମାତ୍ରା, କଲ୍ପବଟ, ବଚନାରାଯଣ, ମା ବିମଳା, ସାଖୀ-ଗୋପାଳ, କାଞ୍ଚୀଗଣେଶ, ମା'ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ, ନବଗ୍ରହ, ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟନାରାଯଣ, ନୀଳମାଧବ, କାନପତା ହନୁମାନ ପ୍ରଭୃତି ବେତାଦିଅଙ୍କ ଦର୍ଶନାକ୍ରେ ଗଲି ଗରୁଡ଼ ସ୍ତର୍ଷ ପାଖକୁ । ଏହାର ବେନି ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଯୋତହସ୍ତରେ ଦଶାୟମାନ ପରମବୈଷ୍ଣବ ଶିବଶଙ୍କର ଓ ବେଦପତି ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ପ୍ରଣିପାତ କରି ଗରୁଡ଼ ପଛରୁ ତାହିଁ ଦେଲି କୋଟୀ କୌବଳ୍ୟନିଧି ଜଗତର ନାଥ କଳା ମଣିମା କୁ । ମା ସୁଭଦ୍ରିକେଙ୍କୁ ତଥା ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିତୀୟ ମୁରବି ବଳିଆଙ୍କୁ । ଭକ୍ତିଭାବରେ ପ୍ରଣିପାତ କଲି । କିନ୍ତୁ କେଜାଣି କାହିଁକି ମନରେ ସେ ଭାବ ସଞ୍ଚାର ହେଲାନାହିଁ । ଯେଉଁ ଭାବ ଆଗରୁ କାଳିଆ ଦର୍ଶନରେ ଏ ଅକିଞ୍ଚନକୁ ପ୍ରାୟ ହେଉଥିଲା । ମନରେ ସେ ଶାନ୍ତି ମିଳିଲାନି । କାହିଁକି ଏମିତି ହେଲା ଭାବିଲି । ଏବଂ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କଲି ମୋ ମନରେ ବୋଧେ କାଳିଆ ପ୍ରତି ଆଉ ଆଗ ଭଳି ଭଲ ପାଇବା ନାହିଁ । ମନଟା ଚିକିତ୍ସା କଷଳାଗିଲା । ବିଚିତ୍ରକର୍ମାର ବିଚିତ୍ର ଜଙ୍ଗାକୁ ସମ୍ବାନ୍ଦ ଦେଇ, ମୁଁ ଚାଲିଲି ଆନନ୍ଦ ବଜାର ଆଡ଼େ । ଯେମିତି ନିଜ ଘର ରୋଷେଇ ଘରକୁ ପସୁଛି ସେଇ ଅଧିକାର ନେଇ । ସମୟ ୧୧ ଟା ପାଖାପାଖୁ । ଅବତ୍ରା ବାହାରିବାକୁ ବିଳମ୍ବ ହବା ଜାଣି, ବାସି ଅବତ୍ରା କାନିକାରୁ ଦିଚାରି ଗୁଣ୍ଡା ମାରିଦେଇ, ପେଟେ ଟଙ୍କଟୋରାଣୀ ପିଇଦେଲି । ନିଦ ଲାଗିଲାରୁ ଚାଲିଲି ନାହିଁ କଟା ମଣ୍ଡପକୁ । ପେଟେଇକି ଶୋଇଗଲି ସେଠି । ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ପୁରାଣର କଥାଟି । ଯେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୋଇବାମାନେ ଦଶପ୍ରଶାମ । ହସଲାଗିଲା ଭାରି । କହି

ପକେଇଲି ଦେଖରେ କାଳିଆ ଦଣ୍ଡପ୍ରଶାମ କରୁଛି ତୋତେ । ପ୍ରଭୁ ଯେମିତି ବେହିଆ ତା' ଭକ୍ତ ମାନେ ତ'ରୁ ବଡ଼ ବେହିଆ । ସେ ଯାହା ହେଉ, କିଛି ସମୟ ଅଚିନ୍ତା ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବାପରେ ଭାବିଲି ଯାଏ, ୨୪ ଚଙ୍ଗିଆ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖୁଆସେ । ଆପଣ ମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଉଥିବେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ଏଇ ୨୪ ଚଙ୍ଗିଆ ପ୍ରଭୁ ପୁଣି କିଏ ? ଆଜ୍ଞା ବ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନ୍ତିମ ସେ ଆମ କାଳିଆ । ୨୪ ଚଙ୍ଗା ଦେଇ ଚିକଟଟେ କାଟିଲେ ତାକୁ ଗର୍ଭ ରୁହରେ ଅତିପାଖରୁ ଦେଖୁ ହୁଏ । ସାରା ଦୁନିଆ ତାକୁ ପରିମାଣିକ ଦର୍ଶନ କହିଲା ବେଳେ ମୁଁ କୁହେ ୨୪ ଚଙ୍ଗିଆ ଦିଅଁ, କିନ୍ତୁ କାଳିଆର ଦୟାରୁ ସେ ଭାଗ୍ୟ ମୋତେ ପ୍ରାୟ ହେଲାନି କାରଣ ଆନନ୍ଦ ବଜାର ଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିର ଦେଇ ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିକେଟକ୍ରେତା ମାନଙ୍କ ଭିଡ଼ ଲାଗିଥିଲା ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଆମର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର କିଛି ସେବକ ମହୋଦୟ ପରିମାଣିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୪ ଚଙ୍ଗିଆ ଠାକୁରଙ୍କୁ ୧୦୦ ଚଙ୍ଗିଆ ଠାକୁର କରି ଦେଇଥିଲେ । ସିନେମା ହଲ୍କରେ ଚିକେର କ୍ଲାକ ହବା କଥା ଶୁଣିଥିଲି ମନ୍ଦିରରେ କ୍ଲାକ ହବା ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଲି । ଆନାହଜାରେ ଏବେ କୁହ ଏ ଦୂରୀତି ପାଇଁ କଣ ତୁମେ ଜଗତପାଲ ବିଲ ଆଣିବ???? ସେ ଯାହା ହେଉ । ମୋ ବୁଦ୍ଧି ବାମ ହେଲା ପରି ଲାଗିଲା । ଭାବିଲି “ମନ୍ଦିରେ ଭିଡ଼ ଲାଗିଛି ଭିଡ଼କୁ କିଏ ଯାଉଛି”...ଗଲିନାହିଁ....

ଏପଟେ ମାମୁଁଙ୍କର ପୁରୀ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟ ହେଇଗଲା (ଦୂର୍ଘ-ପୁରୀ ଏବୁପ୍ରେସରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ପୁରୀ ଆସୁଥିଲେ) । ମାମୁଁ ତ୍ରେନରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ସମୟରେ ପାଖାପାଖୁ ୨୦୦ ଲୋକ ତ୍ରେନରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଣ୍ଡୋଡ଼ିଆ ଏବଂ ଅର୍ଧାଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ବାକି ସବୁ ବନ୍ଦୁସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେମାନେ ପୁରୀ ଷ୍ଟେସନରେ ଓହ୍ଲାଇଲା ସମୟରେ ମୁଁ ମାମୁଁଙ୍କ ତ୍ରେନରୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଓହ୍ଲାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥାଏ । ଏ ସମୟରେ ସେ ଲୋକମାନେ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ କହି ଉଠିଲେ ଜଗଦୀଶ୍ୱର ଜଗନ୍ନାଥଜୀ କୀ ଜୟ । ନିମିଷକ ପାଇଁ ଏ ଧୂନୀ ପୁରୀ ଷ୍ଟେସନରେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଲା ରୋମ ମୋର ଟାଙ୍କୁରୀ ଉଠିଲା । ଆଖୁରୁ ମୋର ଅଜାଣତରେ ବହିଗଲା ଦି ଧାର କୁହ । କାରଣ ଥିଲା ଏକ ସମ୍ପର୍କ ଅପରିଚିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ମୁହଁରୁ ମୋ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଲୋକର ଜୟ ଜୟକାର । ତଥା ମୋ କାଳିଆର ଜୟ ଜୟକାର ଅନ୍ୟ କେହି କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର ଜର୍ଷା ସେ ଯାହା ହେଉ କୌଣସି ମତେ ନିଜକୁ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ କରି ମାମୁଁଙ୍କ ଜିନିଷପତ୍ରକୁ ଠିକ ଯାଗାରେ ରଖିଦେଲି । ଓ ତାଙ୍କ ସହ ପୁଣି କାଳିଆ ଦର୍ଶନ ସାରି ତାଙ୍କୁ ଗୀତା ବହିଟି ଦେଇ । ତାଙ୍କ ପୁରୀ ଗାନ୍ଧୀଧାମ ତ୍ରେନରେ ବସାଇ ପୁଣି ମନ୍ଦିର ଫେରିଲି । ହଠାତ୍ ଭାବିଲି ଆଜି କାଳିଆର ଦୂର୍ଲଭ ବଡ଼ସିଂହାର ବେଶ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି କି ଆଉ, ତା'ପରେ ଚାଲିଲି ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ରାତି ପ୍ରାୟ ୮ ଟା ବେଳକୁ । ବଡ଼ ଦେଉଳର ବଡ଼ଦୁଆରକୁ ତେଉଁ ତେଉଁ ବଡ଼ ଭୋଗ ଖାଇବାର ଅଦମ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ମୋ ମନକୁ ଛୁଇଲା । ସାଙ୍ଗରେ ବନ୍ଧୁକୁ ନେଇ ଚାଲିଲି ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳ ହୋଇଲକୁ । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ମିଶି ଆନନ୍ଦରେ ପେଟ ପୁରା ଅବଢ଼ା ଖାଇଦେଲୁ । କଣ ଆଉ କହିବି ତା ସ୍ଵାଦ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଘର ମା'ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ରାନ୍ଧଣା କ'ଣ ଆଉ ତ' ପଟାନ୍ତର ଦେବି ! ସେ ଯାହା ହେଉ ଆନନ୍ଦରେ ଆନନ୍ଦ ବଜାରରୁ ଫେରିଲୁ ବନ୍ଧୁ

ମୋର ଚକିରିଆ ତେଣୁ ସେ ରହିପାରିଲାନି ମୋ ସହ ତାକୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ବଡ଼ସିଂହାରର ଦର୍ଶନ ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ ବଡ଼ଦେଉଳର ଜଗମୋହନକୁ ଚାଲିଲି । ପଣ୍ଡା ଜଣକୁ ପଚାରିଲି । କେତେ ବେଳେ ହବ ସେଇ ଦୂର୍ଲଭ ବେଶ । ପଣ୍ଡା ଜଣକ ହସି କହିଲେ ବାପାରେ ଆଜି ବେଶ ହଉ ହଉ ରାତି ଗୋଟାଏ ହେବ । କାରଣ ଦିନ ଦେଲୁ ନୀତିରେ ଆଜି ବିଳମ୍ବ ଘଟିଛି । ମୋତେ ଭାରି ହସ ଲାଗିଲା । ଭାବିଲି କାଳିଆରେ ଘରକୁ ଢାକି ଆଣି ପୁଣି ପରୀକ୍ଷା ନଉଛୁ । ଜାଣିଛି ତୋତେ ଜଣିବାର ଶକ୍ତି ମୋର ନାହିଁ । ତଥାପି ମୁଁ କଣ ଏତେ ସହଜରେ ଛାଡ଼ି ଦେବି ? ତୁ ଜଗତର ନାଥ ହେଲେ ମୁଁ ଜଗତର ନାଥଙ୍କ ଦାସାନ୍ତୁଦାସ । ତୁ ଯେଡେ ବଡ଼ ମୁଁ ସେତେ ଛୋଟ । ତେଣୁ ମୁଁ ଆଜି ଦେଖୁବି ତୁ କେମିତି ମୋତେ ବଡ଼ସିଂହାର ବେଶରେ ଦର୍ଶନ ନ ଦେଇ ରହିବୁ । ପାଗଳା ମଣିଷ ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଲୀଳା ବୁଝି ନପାରି ଏମିତି ବାହାଞ୍ଚୋଟ ମାରିଦେଲି । ସମୟ ଧୂରେ ଧୂରେ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଲା । ରାତି ୧୧ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଧୀରେ ଧୀରେ ଜନଶୂନ୍ୟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କେବଳ ଆମେ ପାଞ୍ଜଣ ଲୋକ ଆଉ ପଣ୍ଡାଏ । ସମୟ ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ମହୋଦଧିର ଉତ୍ତାଳ ତରଙ୍ଗ ଭଳି ମୋ ମନ ସାଗର ବକ୍ଷରେ ଆଲୋଚନ ସୃଷ୍ଟି କରିଚାଲୁଥାଏ । ଏଇ ଭିତରେ ନାଟୁଆ କାଳିଆ ବି ତା ଲୀଳା ଆରମ୍ଭ କଲା । ବଡ଼ସିଂହାର ତ ଦେଖୁବାର ଜଜ୍ଞା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ତା' ଆଗରୁ ଯେ ମୋ କାଳିଆ ଏତେ ରଙ୍ଗ ଦେଖେଇବ ସେ କଥା କିଏ ଜାଣିଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ମଣିମା ମଣିମା ବୋଲି ଢାକ ପଡ଼ିଲା । କଣ ହେଲା ବୋଲି ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିବାରୁ ପଣ୍ଡାଏ କହିଲେ ରାତିଭୋଗ ଆସୁଛି ଭୋଗ ଲାଗିବା ପାଇଁ । ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି ବଡ଼ସିଂହାର କେତେ ବେଳେ ହେବ ସେ କହିଲେ ଭୋଗ ସରିଲେ ବେଶ ହେବ । ବେଶ ପରେ ଚନ୍ଦନ ଲାଗି ତା'ପରେ ଆଳତୀ ଏବଂ ତା'ପରେ ବଡ଼ସିଂହାର ଏବଂ ଚୋପଲାଗି ଓ ତା'ପରେ ପହୁଢ଼ । ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ଏକାତ୍ମ ଚିତ୍ତରେ ଚାହିଁ ରହିଲି କଣ ହେଉଛି ସବୁ ଦିନେ ତ ଏ ମହାଘ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯୁଚେ ନାହିଁ ଆଜି ଯେତେ ବେଳେ ପାଇଛି ତା'ର ପ୍ରତିଟି ମୁହଁର୍ଭକୁ ଉପଭୋଗ କରିଚାଲିଲି । କି ଅମୃତଫେରା ସେ ବେଶ ନିଶାର୍ଦ୍ଦର ନିଃଶ୍ଵଳ ପରିବେଶରେ ସତେ ଭଗବତସଭାର ମହାନାଦ ଝଙ୍କୁତ କରୁଛି । ଆହା କି ଆନନ୍ଦ ସେ । ଜର୍ଣ୍ଣା ହେଲା ମୋର ସେ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଉପରେ କାଳିଆ ଦେହରେ ଘର୍ଷି ହେଉଛନ୍ତି କେଡ଼େ ନିର୍ଜୟରେ । ଗୋପୀ ଭାବକୁ ଦେଖୁ ଯେମିତି ନାରଦଙ୍କ ଗର୍ବ ତୁଣ୍ଣଭୂତ ହୋଇଥିଲା ଠିକ୍ ସେମିତି ମୁଁ ନିଜକୁ ସେଠି ଶ୍ଵରୁତିଶ୍ଵରୁ ମନେ କଲି । ଆଉ ଦେଖୁଚାଲିଲି ବେଶ ପରିପାଟି । ଭୋଗ ଲାଗିଗଲା । କଣ ଭୋଗ ଜାଣିଛନ୍ତି । ଖାଣି ଓଡ଼ିଆଖାଦ୍ୟ ଘିଅ ଜୀରାଦି ଛୁଙ୍କ ଦିଆ ପଖାଳକୁ କଦଳୀ ଭଜା । କି ବେହିଆ ଠାକୁର କହିଲେ । ସାରା ଦୁନିଆଁ ଯେତେ ବେଳେ ଶୀତରେ ଥରୁଛି ସେତେ ବେଳେ ସେ ସେହି ପୁଷ୍ଟ ମାସ ଶୀତରେ ପଖାଳ ଖାଉଛି । ସତରେ ଧନ୍ୟ ତୁ ଧନ୍ୟ ତୋ ଲୀଳା । ଭୋଗ ଶେଷ ହେଲା । ଭାବିଲି ଚିକେ କାଳିଆକୁ ପାଖରୁ ଦେଖନ୍ତିନି । ମନର ଭୋକ ସମ୍ବାଦ ନପାରି ୨୪ ଟଙ୍କା ଦେଇ ପରିମାଣିକ ଦର୍ଶନ ମୋ ଭାଷାରେ ୨୪ ଟଙ୍କାଥା ଦିଆଁ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଚିକଟ କାଟିଲି । ଚାଲିଲି ଗର୍ଭ ଗୃହକୁ । ଦେହ ପୁରି ଉତୁଥିଲା ଏକ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହନାରେ । ସତେକି

ବହୁ ଦିନରୁ ଦେଖୁ ନଥ୍ବା ଆମୀଙ୍କୁ ଆଜି ଖୁବ ପାଖରୁ ଦେଖୁବି!!!! ସେ ଯାହା ହେଉ ଏଇ ସମୟରେ ଆମ ପାଞ୍ଜଣ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣକ ଉପରେ ନଜର ପଡ଼ିଲା । ସମବୟସ୍ତ ମୋର ଛୁଟି ଆସିଛନ୍ତି ସୁଦୂର ଡେଙ୍କାନାଳ ଯୋରଦ୍ଵାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ, ବଡ଼ସିଂହାର ଦର୍ଶନ ସେ ଯାହା ହେଉ ତାଙ୍କ ସହ ସ୍ଵର୍ଗ ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ତାଙ୍କ ସହ ବନ୍ଧୁତା ହେଇଗଲା । ଗମ୍ଭୀରା ଭିତରେ ପଶି ଚନ୍ଦନ ଅର୍ଗଲୀ ଦେଇ ଆସିଲି କାଳିଆ ସାଆନ୍ତ ସାମ୍ବାକୁ । ଅଟକାଇ ପାରିଲିନି ନିଜକୁ । ଦେହ ମୋର କମ୍ପମାନ ହେଲା ରୋମ ଗାଙ୍କୁରି ଉଠିଲା । ଆଖୁରୁ ଅବିରାମ ଗତିରେ ଗଡ଼ିଚାଲିଲା ଗଙ୍ଗାଜମୁନାର ଧାରା ଚକାନୟନକୁ ଅନାଉ ଥାଏ ଆଉ ଲୁହଧାର ଝରି ପଡ଼ୁଥାଏ । କାଳେ ମୋର ଏହି ଅବସ୍ଥା କାହାକୁ ପ୍ରଭୁ ଦର୍ଶନରେ ବାଧା ଦେବ ସେ କଥା ଭାବି ମୁଁ ଚିକେ କଣେଇ ଗଲି ଆଖିଲୁହ ଝରିଫରି ସୁଖଗଲା ଏବେ କେଜାଣି କାହିଁକି ଭାରି ହସ ଲାଗିଲା । ସତେ ଯେମିତି ହସ ମୋର କହୁଥିଲା । କାଳିଆରେ ତୁ ହାରିଗଲୁ ମୁଁ ଜିତିଗଲି । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତରେ ସେବାରତ ପୋଲିସ ଜଣକ ଧୀରେ ଧୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗର୍ଭଗୃହରୁ ବାହାର ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଏବଂ ସମସ୍ତେ ତାହା ହିଁ କଲେ କେବଳ ମୁଁ ଏକା ରହିଗଲି । ପୋଲିସ ଜଣକ ଆସିଲେ ମୋତେ ଦେଖୁଲେ କେଜାଣି କାହିଁକି କିଛି ନକହି ଚାଲିଗଲେ । ହଠାତ ମୋ ଦେହ ପୁଣି ଆନନ୍ଦରେ ଅଧୀର ହେଇଗଲା । କାହିଁକି ଜାଣିଛନ୍ତି ଗର୍ଭଗୃହରେ ଆଉ କେହି ନଥୁଲେ ଥିଲେ ନ ଦିଅଁଙ୍କ ତିନି ସେବକ ଓ ମୁଁ । ତାହା ଦେଖୁ ମୋର କ'ଣ ଅବସ୍ଥା ହେଲା ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଶକ୍ତି ମୋ କଳମର ନାହିଁ । ସାଙ୍ଘାଙ୍କ ପ୍ରଣିପାତ କରିବି ନା ହାତ ଯୋଡ଼ି କୁହାର ହେବି ନା ହାତ ଚେକି ନାଚିବି କିଛି ବୁଝିପାରୁନଥିଲି । ଶେଷରେ ତିନି ଦିଅଁଙ୍କ ସାମ୍ବାକୁ ଯାଇ ଦିହାତକୁ ଚେକି ଦେଲି । ଆଉ କହିଲି ପ୍ରଭୁ ହେ, ମୁଁ ହାରିଗଲି ତୁ ଜିତିଗଲୁ । ଦୁନିଆର ସର୍ବୋତ୍ତମା ସୁଖ ତୁ ଆଜି ମୋତେ ଦେଇ ଦେଲୁ । ଆଉ କିଛି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ରେ କାଳିଆ ତୋ ଛତା ଆଉ ସବୁ ମିଛି ତୁ ହି ଭାଷାତିତ ତୋ ମହିମା କଳନାତୀତ । ତୁ ଅନନ୍ତ, ମୋର ସବୁ ଅପରାଧ କ୍ଷମା କର.....ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ । ସତରେ ମୋତେ ଯେଉଁ ଭାଗ୍ୟ ଆଜି ଦେଲୁ, ସେଇଚା କେବଳ ଗଜପତି ମହାରାଜା, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବା କୌଣସି ଅତିବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଅଥବା କେଉଁ ଉତ୍ସବିରୋଧଣୀ ପାଇଁ ହୁଏତ ସମ୍ବଦ ହେଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ମୁହଁ କିନ୍ତୁ ତାହା ମୋତେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ମୁଁ ଆଉ କଣ କହିବି । ମୁଁ ମୁକ ପ୍ରଭୁ ମୋର ଆଉ କିଛି ଅଭିଳାଷା ନାହିଁ । ତୁହିଁ ଧନ୍ୟ ତୋ ଲୀଳା ଧନ୍ୟ ।

ହେ ସୁଧ ପାଠକେ ମୁଁ ଆପଣ ମାନଙ୍କୁ କଣ ଆଉ କହିବି । ସତରେ କଳା ମଣିମା ର ରତ୍ନସିଂହାସନ ତଳେ ଘଣ୍ଟାଏ ଠିଆ ହେବାର ଦୂର୍ଲଭ ଅବସରକୁ ଭାଷାରେ କଣ ଆଉ ବର୍ଣ୍ଣବି । ଆଖୁରୁ କେତେବେଳେ ଲୁହ ଝରି ଯାଉଛି ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ହସି ହସି ମନ ନାଚି ଯାଉଛି ସେ ଯାହା ହେଉ ଏଇମିତି ଅନନ୍ଦରେ ମୁଁ ଚିକିଏ ପଛେଇ ଆସିଲି ରତ୍ନସିଂହାସନରୁ ଆଉ ଦି ହାତ ଚେକି ଦେଲି କାଳିଆ ବଳିଆ ଆଉ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ସାମ୍ବାରେ । ଆସିବାକୁ ଜମା ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନଥାଏ ତଥାପି ଭାବିଲି ମୋ ଯୋଗୁଁ କାଳେ ନୀତିରେ ପୁଣି ବିଭ୍ରାଗ ହେବନି ତ । ବାହାରି

ଆସିଲି ସେଠୁ କହିଲି ଦିନରେ ଏ ଆଖ୍ରୁ ଚୋପାଏ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇବାକୁ ଦେଲୁନି ଆଉ ରାତିରେ ସବୁ ଲୁହ ସୁଖେଇ ଦେଲୁ । ଧନ୍ୟ କାଳିଆ । କ'ଣ ବା ଆଉ ତୋତେ ମୁଁ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତି । ଲୁହ ଛଡ଼ା ଆଉ କଣ ବା ଥିଲା ମୋର । ରାତି ସେତେ ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ୧.୩୦ ପାଖାପାଖ୍ୟ, ଭିତରୁ ଆସି ଜଗମୋହନରେ ଅପେକ୍ଷା କଲି ଦେବଦୂର୍ଲଭ ବଡ଼ସିଂହାରକୁ, ଏଇ ଭିତରେ ଚନ୍ଦନଲାଗି ବେଳ ହେଇଗଲା ବାସତନ୍ଦନ କଳା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଲଗେଇଦେଲେ ପଣ୍ଡାଏ । କି ସେ ବାସା ସାରାମନିର ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦନ ବାସିଲା । ତା'ପରେ ସେଇ ଛଡ଼ା ଚନ୍ଦନପାଣିକୁ ପାଇଲି ଆଉ ଆଳତି ଦେଖିଲି । ଏଇ ସମୟରେ ଜଣେ ପଣ୍ଡା ପଖାଳ ଭୋଗ ଆଣିଲେ । ମୋ ଯୋରଦା ବନ୍ଦୁ ପଖାଳଟିଏ ତାଙ୍କ ପାଖ୍ରୁ ଆଣି ମୋତେ ଡାକିଲେ ଆମେ ଦୁହେଁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ପଖାଳ କଦଳୀ ଭଜାସେବନ କଲୁ । ଏମିତି ସ୍ଵାଦ ଯେ ମୋ ସ୍ବାଦୁମୁକୁଳ ଆଉ କିଛି ଖାଇବାର ଅଭିନାଶ ହିଁ ପାଶୋରି ଦେଲା । ଆରମ୍ଭ ହେଲା ବଡ଼ସିଂହାର ବେଶ । କିଏ ବସ୍ତି ଦଉଛି କିଏ ଫୁଲ ଦେଉଛି ଆଉ କିଏ ତୁଳସୀର ମାଳ । ଏଇ ସବୁ ପଦାର୍ଥ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଲାଗି ହବା ହେତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଶୋଭାବନ ଦିଶୁଥିଲା ନା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ସର୍ବ ପାଇ ଏଇ ସବୁ ସୁନ୍ଦର ହେଇ ଯାଇଥିଲେ କିଛି ବୁଝା ପଡ଼ୁନଥିଲା । ସେ ଯାହାହେଉ ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ଅର୍ଥାତ ୨.୪୫ ବେଳକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ଼ସିଂହାରରେ ସଞ୍ଜିତ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ ବଡ଼ଠାକୁର । ଶ୍ରମସାର୍ଥକ ହେଲା ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହେଲା ସେ ବେଶକୁ ଦେଖି । ଦେବତାମାନେ ଯେଉଁ ବେଶର ଦର୍ଶନାକାଂକ୍ଷା ସେ ବେଶ ଏ ଚର୍ମ ଚକ୍ଷୁ ଦେଖିଲା ଆଉ କଣ ଦରକାର ଏଇ ଜୀବନରେ !! ବେଶାତ୍ମେ ପୁଣି ଆଳତି ହେଲା । ଏବଂ ଶୀତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାପାଇଁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଚୋପଲାଗି କରାଗଲା । ଜଗମୋହନକୁ ବିଜେ କଲେ ଶୟ୍ୟା ନାରାୟଣ । ତାଙ୍କର ଉପଚାର ସମାପନାଟେ । ରତ୍ନ ଖଟ ବିଜେ କଳା ବଡ଼ଦେଉଳକୁ । ଜଗତକର୍ତ୍ତା ନିଦ୍ରା ଯିବେ । ହସ ଲାଗିଲା ମୋତେ । ପ୍ରଭୁ ଯେବେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବେ ଏ ଦୁନିଆଁ କଣ ରହିବ । ସେ ଯାହାହେଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମାନବ ଲୀଳା ଜ୍ଞାନ । ଶୟ୍ୟା ନାରାୟଣ ପୁଣି ଫେରି ଗଲେ ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ । ଧ୍ରରେ ଧ୍ରରେ ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ମନ୍ଦିରର ସମସ୍ତ ଆଲୋକ । କବାଟ ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କବାଟ ପାଙ୍କରୁ ଦୀପର ଆଲୋକରେ ପୁଣିଥରେ ଦିଶି ଯାଉଥିଲା କଳାବଦନ । ମନରେ ପୁଣି ଉରିଗଲା ତୃପ୍ତି ର ଆନନ୍ଦ ।

ସମୟ ସାତେ ତିନିଟା ଜୀବନର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ଆନନ୍ଦର ରାତି ଟି ଶେଷ ହବାକୁ ଆଉ ମାତ୍ର କେଇ ଘଟି ବାକି । କାଳିଆ ରଜା ଶୋଇଗଲା ଆଉ ମୁଁ ଚାଲିଲି ମୋ ବନ୍ଦୁର ମେସକୁ । ମୁହଁରୁ ଖାଲି ବାହାରୁଥିଲା ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ । ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲା ସେ ଦିବ୍ୟାନୁଭୂତି । କହି ଉଠୁଥିଲି ପ୍ରଭୁ ତୁ ତ ଉକତ ଭାବରେ ବନ୍ଦାରେ ଉକତ ଜୀବନ ଧନ ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ

ପ୍ରତିଭା

ଆଦିତ୍ୟ ସାହୁ

ଏକ ପ୍ରଷ୍ଫୁଟିତ ଫୁଲର ମହକ
କେତେବେଳେ ମିଳେ ସେତ ପଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କେତେବେଳେ ଦେଖାଯାଏ କୋଇଲା ଖଣିରେ
କିନ୍ତୁ ପରିମାର୍ଜିତ ହୋଇ ଉଠେ
ପ୍ରତିଭାଶାଳୀର ହାତ ଛୁଆଁରେ....

କେତେ ଯେ ପ୍ରତିଭା ଲୁକକାଇତ ଆଜି
ସମାଜର ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛନ୍ତି ସବୁ ସୁର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋକେ
ଯେହେ କଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ଚନ୍ଦ୍ରମା
ର ଶୀତଳତାର ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଁ....

କେବେ କେବେ ପ୍ରତିଭାର ହୁଏ ଅସମ୍ଭାନ
ସେତେବେଳେ ସେଠି ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ନାରାଯଣ
ଯେହେ ଜୟଦେବଙ୍କ ପଦ କରିଥିଲେ ପୁରା
ସେଇ ନିଳାତ୍ରୀ ବିହାରି ପ୍ରଭୁ କାଳିଆ ଗଞ୍ଜୀନ

ଶିଶୁ ଭିତରେ ବି ରହି ଥାଏ ପ୍ରତିଭାର ଆନ୍ଦୋଳନ
କିନ୍ତୁ ସମାଜର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ପାରେ ଦୁଇକରଣ
ଆରେ ଯୁବଶଙ୍କି ହୁଅ ତେଜିଯାନ୍ କର ରେ ସଂଘର୍ଷ
ହୋଇ ତୁମେ ସବଳ ନିର୍ମାଣ କର ଲାଭିବାର
ଭାଷାକୋଷ.....

ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମେ ଇଷ୍ଟପା ଦିଅ

ହେମେରିଟା ମିଶ୍ର

ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମେ ଇଷ୍ଟପା ଦେଇ ଦେଉଳୁ ଯା' ବାହାରି
 ସତ ମୁଁ କହୁଛି, ନାଥ ନାଥ ବୋଲି ତୁଳାକୁ ପଡ଼ୁଛି ହୁରି
 ରତନ ବେଦିର ମୋହ ତେଜି ତୁମେ ତୁରନ୍ତ ପଳାଆ ଛାଡ଼ି
 ଯେଉଁ ବାଟେ ବାଟେ ଆସିଥିଲ ବନ୍ଦୁ ସେ ବାଟରେ ଯାଆ ଫେରି
 ଭାରୀ ନିଜିଜିଆ ହେ ଚକାଆଖୁଆ ବଡ଼ ବଡ଼ ତୁମ ନାହିଁ
 କେତେ ଦଗାଦିଆ ଦୁନିଆ ଜାଣିଛି, ମିଛ ସବୁ ପ୍ରତିଶୃତି
 ତେଳିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଢାଳି ତୁମେ କହୁଛ କାହିଁକି ଲୀଳା
 ସବୁ ବୁଝି ସୁଝି ତୁମି ଥାଆ ତୁମେ ବୁଡ଼ାଆ ସବୁରି ଭେଳା
 ଗରିବ ମାଇପ ସବୁରି ଶାଳୀ ହେ ଜଣା କି ନ ଜଣା ତାହା
 ଢାକି ଢାକି ତଣ୍ଣି ସୁଖ୍ ମୋ ଗଲାଣି ଶୁଣୁ ନାହଁ ତୁମେ କିଆଁ
 ଲଜ୍ଜା ଲାଗୁନାହିଁ ଜଗତର ପତି ବୋଲାଉଛି ହେ କାହିଁ ?
 କେଉଁ ଅଧୂକାରେ ଦୁଃଖକୁ ଦେଉଛି, ମାଗୁଡ଼ ତୁମକୁ ନାହିଁ
 ମଳି ମୁଣ୍ଡିଆଙ୍କୁ ହରଭରା କରି ଲଗାଉଛି କେତେ ନାଟ
 ପଇସାବାଲାଙ୍କ ସୁନାପୁଅ ସାଜି ଦେଖୁଆଥାଏ ହେ ସୁକୁଟ
 ଲାଞ୍ଛୁଆ ମିଛୁଆ ପୁଣି ଗଞ୍ଜୋଡ଼ିଆ ସବୁ ଯେ ତୁମରି ପ୍ରିୟ
 ଜାଣି ଶୁଣି ସବୁ ହେଉଛି ଅଜଣା, କେମିତି କା ତୁମେ ଦିଆଁ ?
 ଯୋଗି ଭୀକାରୀ ଯେ ଭଗବାନ ହୋଇ ଧର୍ମକୁ ମାରନ୍ତି ଠାର
 ତଣ୍ଣି ଚିପି ସବୁ ରକତ ଶୋଷି ଚଙ୍ଗାକୁ କରନ୍ତି ଠୁଳ
 ସଜ ମାଛରେ ଯେ ପୋକ ପଢ଼ୁଆଏ, ଦେଖା କି ଯାଉନି ନାଥ ?

ତୁମେ ଆଉ ଆଉ ନିରିମାଣୀ କେତେ ହେଇଥାନ୍ତି ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ
 ଶାଠିଏ ପଡ଼ିଛି ଯାହାର ଭଣ୍ଠାର ସେ କାହୁଁ ଜାଣିବ ଦୁଃଖ ?
 ପଞ୍ଚାଳର କଂସା ଖାଲି ପଡ଼ିଲେ କି, ଭାଙ୍ଗିବ ତାହାର ନିଦ ?
 ଛପନ ଭୋଗର ଥାଳିରେ ଯାହାର ନିତି ପରଷା ହୁଏ
 ସେ କାହୁଁ ବୁଝିବ ଅଧାପେଟ ଭୋକ ପେଟକି ଅପୋଷା ରହେ ?
 ଯାହାର ଶ୍ରୀ ଅଙ୍ଗେ ନିତି ଲାଗିଛୁଏ ଖଣ୍ଡୁଆ ପାଚର ଶାଢ଼ୀ
 କାହୁଁ ସେ ଜାଣିବ ନିରଶ୍ରୀର ଲଜ୍ଜା, କି ଲାଭ କରି ଗୁହାରି ?
 ବଡ଼ ଦେଉଳ ଯା ଘର ତ ଅଟଇ, କାହୁଁ ସେ କରିବ ଚିତା
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଅଘୋରି ହୋଇଲେ ତା'ର କି ମନ ବ୍ୟଥା ?
 କ୍ଷୀରରେ ମହୁରେ ନିତି ଭାସେ ବୋଲି, ହସ୍ତୁଆଏ ଅହରହ
 ଆଖୁର ଲୁହ ଯେ ଗରିବ କପାଳେ, କାହାକୁ କହିବ କହ ?
 ଆନନ୍ଦ ବଜାର ବ୍ୟବସାୟ ତୁମ ଭଲରେ ଚାଲିଛି ବୋଲି
 ଜଗତର ନାଥ ଆହେ ଜଗନ୍ନଥା ସବୁତ ଗଲଣି ଭୁଲି
 ଅତୀତରେ କେତେ ଭକତର ଲାଗି କାନ୍ଦୁଥିଲା ତୁମ ମନ
 ପାଶୋରୀ କି ଗଲ ଆହେ ଦୟାନିଧି, କରୁଅଛି ମୁହିଁ ପ୍ରଶ୍ନ
 ନାଁ କୁ ମାତ୍ର ଦେବତା ବୋଲେଇ କରୁଥାଅ ପ୍ରହସନ
 ବହୁତ କରିଲ ଜଗତ କଲ୍ୟାଣ ଏଥରକ ଟିକେ ଶୁଣ
 ସହଳ ସହଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ ଉଚ୍ଛ୍ଵର ହେଲାଣି ଭାରି
 ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମେ ଇଷ୍ଟପା ଦେଇ ଦେଉଳୁ ଯାଆ ବାହାରି....!!!!!

ସାହିତ୍ୟ ଓ ରାଜନୀତି

ଡା. ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡନାୟକ

ସାହିତ୍ୟ ଓ ରାଜନୀତି ଦୁଇଟି ବିପରିତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ରି ହେବ ନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟକ ମାନେ ବେଳୟୁ ଅଳ୍ପସୁଆ, ଭାବପ୍ରବଣ, ଭାବୁକ, ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଓ ନିଜ ଦୁନିଆରେ ହଜି ରହିଥିବା ଅସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ କହିଲେ ବି ଚଳିବ । ଲେଖକ ହୁଅଛୁ ବା କବି, ସମୟ ପାଇଲେ ଦୁନିଆ କଥା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି, ନଚେତ୍ ସେମାନେ ନିଜ ଦୁନିଆରେ ମସଗୁଲ୍ ରହନ୍ତି । ଏପରିକି ଜନେକ ଓଡ଼ିଆ କବି ଲେଖନ୍ତି, ‘ହେ ଭଗବାନ ସେ ପାପୀ ମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିଦିଆ ଯେଉଁମାନେ ରାତିରେ ନ ଶୋଇ ଲେଖାଲେଖୁ କରନ୍ତି ।’ କବି ବା ଲେଖକ ମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଅତି ଉଚ୍ଚ ମାନର ମାନବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଭାବନ୍ତି । ହେଲେ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଲେଖକ ଓ କବି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅମାନବୀୟ କାଣ୍ଠ ସବୁ ଘଟାଇଥାନ୍ତି । ସେ ଯା’ହେଉ ଆମେ ସେ ସବୁ ବିଷୟରେ ଅନଭିଜ୍ଞ ତେଣୁ ଏ ବିଷୟରେ ଚର୍ଚା କରିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ ଅନୁଚ୍ଛିତ ।

ସାହିତ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ପାଠ୍ୟ ପୁଷ୍ଟକର ବାଧତାମୂଳକ ବିଷୟ ହୋଇ ରହିଗଲାଣି । ବାସ୍ତବିକ ଜୀବନରେ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ନାହିଁ କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ରି ହେବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଏହି ଲେଖା ପଢ଼ୁଥିବା ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଭିତ୍ତି କେତେଜଣ ସତରେ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ କବିତା ପାଠୋସବରେ ଯୋଗଦେଇଛନ୍ତି ? କିମ୍ବା କୌଣସି ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ଯୋଗଦେଇଛନ୍ତି ? ହଁ, ଅନେକ ବନ୍ଦୁ ଏମିତିକା ସଭା ସମିତିରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ଉଦ୍‌ଘାଟନ ସମାରୋହ ସରିବା ପରେ ପରେ ଭୁରି ଭୋଜନ ପକେଇ ଦେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଦେଖା ମିଳେନାହିଁ । ଉପଶିତ ସାହିତ୍ୟକାରଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରିଦେଲେ କଣ ବା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ କେଜାଣି? ଏମିତିକା ଅନେକ କଥା ରହିଛି, କହିଲେ ଅନେକ ବନ୍ଦୁ ଏହି ଲେଖାକୁ ଏଇଠି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଚାଲିଯିବେ, କହିବେ ଫାଲ୍ତୁ କଥା ଗୁଡ଼େ ଲେଖୁ ଦେଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସହର ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ସହର ମାନଙ୍କରେ ଅଗଣିତ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦମାନ ରହିଛି । କିଛି କିଛି ସଂଗଠନରେ ଶତାଧୂକ ସଦସ୍ୟ ସଦସ୍ୟା ବି ରହିଛନ୍ତି । ମାସରେ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ଅଧେ ଏମାନେ ସାହିତ୍ୟ ସଭା ଆୟୋଜନ କରନ୍ତି । ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି

କେତେଜଣ ତାହା ଶାନ୍ତି, କାଳ ଆଉ ପାତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଅର୍ଥାତ ଯଦି ଏହି ସଭା କୌଣସି ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଯୋଜନ କରନ୍ତି ତେବେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତିପଦି ଯୋଗୁଁ ହେଉ ଅବା ସୁଖାଦ୍ୟର ଲାଲସାରେ ହେଉ ଅନେକ ବନ୍ଧୁ ଆସନ୍ତି । ସେହିପରି ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ହେଉଥିବା ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ଯୋଗଦାନ କମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସଂଧାରେ ଆସର ଥୁଲେ ଉପଯାନ ବଢ଼ିଯାଏ । ସଭାପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଉଥିବା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଥିବା ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ଏହି ସଭାର ଉପଯାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ।

ହେଲେ କାଁ ଭାଁ ହେଉଥିବା ଏହି ସବୁ ସଭାରେ କବି ଓ ଲେଖକମାନେ ତୁଳ ହୋଇ ନିଜ ନିଜ କବିତା ବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଲେଖା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ତପୁରତା ଦେଖାନ୍ତି ତାହା ଦେଖିଲା ନ ଜାଣିବା ଲୋକ ଭାବିବ ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ସ୍ମୃତି କେତେ ? ଅଥବା ଯେ ଜାଣିଛି ସେ ଭଲ ଭାବରେ ଠରେଇ ନେଇ ପାରିବ ଯେ ଏହି ସବୁ ସଭାରେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ନିଜ ନିଜ କବିତା ପଡ଼ିଦେଇ ଚାଲିଯିବାକୁ ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ବ୍ୟଗ୍ର । କାରଣ ଯେଉଁ ଅଛିକେତେକ ଲୋକ ଶୈଖିକୁ ରହିବେ ସଭାର ତମାମ ଖର୍ଚ୍ଚ ସେମାନଙ୍କୁ ଭରଣା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିମ୍ବା ଚେଯାର ଚେବୁଲ୍ ଡଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଏମିତିକା ଅନେକ କାମ ଯେଉଁ ପାଇଁ ଅନେକ କବି ନିଜକୁ ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ।

ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଘରେ ହେଉଥିବା ସାହିତ୍ୟ ଆସରରେ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚା କମ ପଡ଼େ, ଉଦ୍‌ଦେୟାଙ୍କ୍ତା କେତେ ପରିମାଣର ତାହା କିମ୍ବା ମୃଦୁପାନୀୟ ଦେଇ ଆଗତ ଅତିଥି ମାନଙ୍କୁ ଆପ୍ୟାଯିତ କରନ୍ତି ତାହା ଚର୍ଚା ଅଧିକ ହୁଏ । ଆଉ ଅନୁପର୍ଦ୍ଦିତ ସଦସ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି କଟାକ୍ଷମଧ ଏହି ସବୁ ସଭାରେ ଢେର ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ସବୁ ସଭାରେ ପଢ଼ାଯାଉଥିବା କବିତା ମାନଙ୍କୁ ମୋ ମତରେ ତିନୋଟି ଶ୍ରେଣୀଭୂକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ହେବ । ପ୍ରଥମତଃ ଅକବିତା, ଅର୍ଥାତ ଯାହା କବିତା ପଦବାଚ୍ୟ ନ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ସ୍ମୃତି ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ କବିଙ୍କ ଉଭେଟ ପରିକଳ୍ପନାର କିମ୍ବଦାଂଶ ହୋଇଥାଏ । ଯାହା ଗଦ୍ୟ କିମ୍ବା ପଦ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଅଥବା ସେହିପରି ଏକ ଅକବିତାକୁ ସଂଯୋଜକ ନିଜର ଅଭ୍ୟାସ ଖୁଅଳରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ କୌଣସି ଅପାରଗତା ଦେଖାନ୍ତି ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା ଆଧୁନିକ କବିତା । ସମ୍ବନ୍ଧତଃ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ କବିତାର ଲାଲିତ୍ୟ ଓ ପଦ ସଂଯୋଜନାକୁ ଆଡ଼େଇ ଦେଇ ଯେଉଁ କବିତା ସବୁ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଏହି କବିତାରେ କିଛି ଅର୍ଥ ଓ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୂଚନା ବି ଥାଇପାରେ । ଅନେକେ ଆଜିକାଳି ଏହି

ଶ୍ରେଣୀର କବିତା ଲେଖିଲେଣି । ବିଶେଷତଃ ମୌଳିକ ଲେଖା ସବୁ ହୋଇଥିବା ହେତୁ ଏହି ସବୁ କବିତାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ଆଜିକାଳି ବୁଝିବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ହେଲେଣି । ତଥାପି ଅନେକ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ବୋଧ ହୁଏ ସେଇଥୁ ପାଇଁ ତ ଏ ସବୁକୁ ଆଧୁନିକ କବିତା କୁହାଯାଉଛି । ଯାହା କେହି ପୁରଣା ଯୁଗୀଯ କବି ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଉ ଢୁଡ଼ୀଯ ଶ୍ରେଣୀର କବିତା ହେଲା ପ୍ରକୃତ କବିତା, ଯେଉଁଠି ଶବ୍ଦ ଓ ପଦର ସଠିକ ସଂଯୋଜନା ହୋଇଥାଏ । ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି କବିତା ଲେଖା ହୋଇଥାଏ । କବି ନିଜ ଲେଖାକୁ ପଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ନିଜେ ସ୍ଵର ସଂଯୋଜନା କରି ଗାଆନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଯାହା ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣି ମଧୁର ହୋଇଥାଏ । ଆଉ ବୁଝିବାକୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ବେଳେ ବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟ ସଂଗଠନ ମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଆଦିର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ । ସ୍ଥାଭାବିକ କଥା ସାହିତ୍ୟ ଓ କବିତା ତଥା ଗଞ୍ଜର ପାଠକ ମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦିନ୍ବୁ ଦିନ କମ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ବିରାଟ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରିବା କେତେ କଷ୍ଟସାଧ ବ୍ୟାପାର ତାହା କେବଳ ଆୟୋଜକ ମାନେ ହିଁ ଜାଣନ୍ତି । ତଥାପି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାହିତ୍ୟାନ୍ତ୍ରିକ ଅନ୍ତତଃ ବର୍ଷରେ ଥରେ ଏକ ସମାରୋହର ଆୟୋଜନ କରନ୍ତି । ହେଲେ ଏହି ସବୁ ସଭା ସମାରୋହ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଆସେ କେଉଁଠୁ?

ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାହିତ୍ୟ ସମାରୋହରେ କିଛି ଲହୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କବି ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି କବି ଓ ଲେଖକମାନେ ଏହି ସବୁ ପୁରସ୍କାର ବଦଳରେ ସଂଗଠନକୁ କିଛି କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହି ସାହାଯ୍ୟ ବା ଅନୁଦାନ ରାଶିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ଆୟୋଜନ ହୁଏ । କହିବା ଆଉ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଜ ଲାଗୁଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଏହା ସତ୍ୟ । ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଲେଖକ ଓ କବି ମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟ ସଂଗଠନ ତରଫରୁ ଏହିପରି ସନ୍ମାନ ଦେବାପାଇଁ ସମନ ପଡ଼ି ଆସିଥାଏ । ସେହି ସଂଗଠନର ଦାବୀ ମୁତ୍ତାବକ ଅର୍ଥ ଦେଇ ପାରିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ମାନପଡ଼ି ଓ ଉପଦ୍ରୋକନ ଦେଇ ସନ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏମିତି ବି ହେଲାଣି ଯେ, କବି ଓ ଲେଖକମାନେ ସ୍ଥଳୀକୁ ପ୍ରଚାରିତ ଓ ପ୍ରଶଂସିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ ସାହିତ୍ୟାନ୍ତ୍ରିକ ସମ୍ମାନରେ ଅନୁଦାନ ଦେଇ ଦେଇ ତଳିତଳାନ୍ତ ହେଲେଣି । ଅବଶ୍ୟ ଏଥୁରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କବି ବା ଲେଖକଙ୍କର ସମ୍ମାନ ଦୋଷ ବୋଲି ବି କହି ହେବନାହିଁ । ନିଜର ତଥା ନିଜ ପରିବାରର ସମୟ ବଦଳରେ ଲେଖା ଲେଖୁଥିବା ଲୋକଟିଏ ପାରିଶ୍ରମିକ ବୋଲି ଯାହା ପାଏ ତାହା ନ କହିବା ଭଲ । ତେଣୁ ପ୍ରଶଂସା

ଟିକେ ପାଇଲେ ସେମାନେ ଯେ ଖୁସି ହେବେ ଏଥରେ ଦୃମତ ନାହିଁ ।

ଲେଖାଲେଖୁ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଟିଏ ପୁସ୍ତିକ ପ୍ରକାଶନ କରିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ହୋଇପାରେ । ହେଲେ ଏଥରୁ ମିଳେ କଣ ? ଆପଣଙ୍କ ଲେଖା ଅତି ଉଚ୍ଚ କୋଟିର ନ ହେଲେ କୌଣସି ପ୍ରକାଶକ ତାହା ଛାପିବା ପାଇଁ ଛାପା ପ୍ରକାଶ କରିବେ ନାହିଁ । ଆଉ ଯଦି ବି କିଛି ପ୍ରକାଶକ ଛାପନ୍ତି ସେମାନେ ପୁସ୍ତିକ ବିତରଣ କଥା ଲେଖକ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ଅନେକ ଲେଖକ ନିଜ ବହି ଛାପିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ନିଜ ପାଣ୍ଡଳିପି ସବୁ ବାନ୍ଧି ରଖି ଦିଅନ୍ତି । ଜଣେ ଲେଖକା ମୋତେ କହିଲେ ଯେ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ ଛାପିଲେ କେତେ କଷ୍ଟ ତାହା ତୁମେ କେମିତି ଜାଣିବ । ମାସିକ ପତ୍ରିକାଟିଏ ଛାପିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତତଃ ଦଶ ପଦ୍ଧର ଦିନ ବିଭିନ୍ନ ଲେଖକ ଓ କବିଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ସେମାନେ ଲେଖା ଦେବାପରେ ତାକୁ ଚାଇପ କରିବା, ସଂଶୋଧନ କରିବା ଏବଂ ଛାପିବା ଭିତରେ ପୁଣି ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ଧାଁ ଧର୍ଵା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶେଷରେ ପାଞ୍ଚଶହ କପି ଛାପି ଆଣିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଅତି କଷ୍ଟରେ ଶହେ ଖଣ୍ଡେ ବିକ୍ରିହେବନି । ଅନେକ ବନ୍ଦୁ ସାମଲ୍ କପି ମାଗିନେବେ । ନିଜ ପରିଶ୍ରମର ଅର୍ଥ, ସମୟ ଓ ଶ୍ରମ ସବୁ ବୃଥାଯିବ । ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସତ୍ୟ । ଓଡ଼ିଆ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ କିଣି ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ପାଠକ କାହାକୁ ନାହାନ୍ତି । ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ, ଚିତ୍ତିରୁ ସମୟ ପାଇଲେ ତ କେହି ପଡ଼ାପଡ଼ି କରିବ ? ଆଉ ଏବେ ଜଣ୍ଣରନେଟ ଆସିବାପରେ ଲୋକମାନେ ସାହିତ୍ୟର ଦୁରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ତାହା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ହେବନାହିଁ ।

ଯୁଗ ବଦଳୁଛି, ଯୁଗ ସହ ତାଳଦେଇ ସାହିତ୍ୟ ବି ବଦଳି ଗଲାଣି । ଅଥଚ ଏହାର ପ୍ରତି ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆଉ ପୂର୍ବପରି ନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ଆମ ସଭ୍ୟତାର ଦର୍ପଣ । ବିନା ସାହିତ୍ୟରେ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ଆମକୁ ଅନେକ ସାହିତ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ । ତେବେ ଯାଇ ଆମେ ଆମ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବାରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିବା ।

ବୋଉ ମୋର

କମଳ କୁମାର ଦାଶ

ଆଜିବି ଖୋଜୁଛି	ମୋତେ ବୋଉ ମୋର
କୁଳ ପିଲାଙ୍କ ଭିତରେ	
ଭାବୁଛି ଫେରିବି	ସବୁଦିନ ଘରେ
କୁଳ ଛୁଟି ହେଲା ପରେ - ୧	
ମନେ ପଡ଼େ ତାର	ଚିପିନ୍ ସଜଡ଼ା
ତା'କାନିରେ ମୁହଁ ପୋଛା	
ଖରା ଦିନ ଛୁଟି	ଗାଆଁର ଯାତରା
ଦିପହରେ ତାର କଥା - ୨	
ମନାସେ ମୋ ପାଇଁ	କୋଟି ଦେବତା ସେ
ଉପାଶରେ କାଟେ ଦିନ	
ମୁଁ ଘରେ ପାଇଲେ	ଖୁସିରେ କାନ୍ଦେ ସେ
ନାଚି ଯାଏ ତାର ମନ-ଣ	
କହେ ଥରେ ମୋତେ	ସେ ଭାବୁଛି ଆଜି
ଛୋଟ ଆମେ ହୁଅନ୍ତୁ ନି ?	
ପାଠ ପଢ଼ୁଥାନ୍ତୁ	ତା'ପାଖରେ ବସି
ଦେଖନ୍ତା ସେ ତୁନି ତୁନି-୪	
ଦୂରେ ବାହାରିଲେ	ଆଶୀଷ ଦେଇ ସେ
ମନେ ମନେ କାନ୍ଦୁଥାଏ	
ତା ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ	ତା ଆଖି ଆଗରୁ
ମୋ ଆଖୁରୁ ଲୁହ ବହେ-୫	

ହୋ... ଭଗତେ... !!!

ଡଃ କୁଳାଙ୍ଗାର

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...

ଦରଷ୍କ ପରେ କାଳିଆ ଆସୁଛି
ରଥରେ ବସିବା ପାଇଁ;
କଳାବେପାରୀଙ୍କ କାରନାମା ପାଇଁ
ଏ ଦେଶକୁ କିନ୍ତୁ
କଳା ଟଙ୍କା ଆସୁନାଇଁ ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଞ୍ଚାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...

ବିଜେତିରେ ପ୍ୟାରୀ-ନବୀନଙ୍କ ପରି
ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଦି' ଗୋଠ;
କିଏ ଟାଣୁଥିବ ସରଧାବାଲିକୁ
କିଏ ଭିଡୁଥିବ
ଆପଣାର ଗାଦି ମଠ ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଞ୍ଚାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...

ଡାହୁକ ବିଚରା କଲେକ୍ସନ କରେ
ଦୋ ଅକ୍ଷରି ବୋଲି ଟାଉନ୍ତୁ;
ହେଲେ ପ୍ରଶାସକଙ୍କର
ବୋଲ ଶୁଣିକରି
ହେଲ ଯାଉଚି ସେ ଡାଉନ୍ତୁ ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଞ୍ଚାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...

ରଥଯାତ୍ରା ପାଇଁ କାଗଜ ପତ୍ରରେ
 ହଉନି ଯମାରୁ ଆଇଁଷ
 ରେଖର ତେଣୁ ଡବଳ ଏବେ
 ଦି'ଓଳି ଆସି
 ପୁଲିସି ନଉଚି ପାଆଁଶ ହୋ...
 ତାଆଣି... ତିଙ୍ଗାଣି... ତାଆଣି.... ।

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
 ତାହୁକ ଗୀତ ପଦେ ନ ଶୁଣିଲେ
 ନଗଡ଼େ କାଳିଆ ଚକ;
 ଆମ ସିନେମାର ଆଇଚମ ଗୀତ
 ଶୁଣନ୍ତା ବୋଲେ ସେ'
 ଗଡ଼ି ଯା'ତା ଡକ ଡକ ହୋ...
 ତାଆଣି... ତିଙ୍ଗାଣି... ତାଆଣି.... ।

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
 ଚାନେଲ୍ ବାଲାଙ୍କ ସିଧା ପ୍ରସାରଣ
 ସହ ଶୁଭେ ବିବରଣୀ;
 ମୋ ବୋଉ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାଇଲା ବେଳକୁ
 ଦିଶେ ବିଜ୍ଞାପନ
 ତୁଡ଼ା ପାଉଡ଼ିଆ, ପାଣି ହୋ...
 ତାଆଣି... ତିଙ୍ଗାଣି... ତାଆଣି.... ।

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
 ପେତ୍ରୋଲ୍ ବଡ଼ିଲା, ରେଲଦର ବଡ଼ିଲା
 ବଡ଼ିଲା କି' ଆଲୁଦର;
 ଜଗାର କିନ୍ତୁ ଚେନ୍ସନ ନାଇଁ
 ଏ ସବୁ ଜିନିଷ

ଦରକାର ନାହିଁ ତାର ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଙ୍ଗାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
ନେତାମାନେ ଦେଖ ଚଙ୍ଗ ଚଙ୍ଗ ହୋଇ
ଧାଉଁଛନ୍ତି ରଥ ଚାଣି;
ତାଙ୍କରି କାମରେ ସବୁଥର ପରି
ରଥଚଣାରେ ବି
ପୁଲିସି ହେଉଛି ଘଣି ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଙ୍ଗାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
କାଳିଆ ଯାଉଛି ମାଉସୀ ଘରକୁ
ସାଙ୍ଗେ ଧରି ଭାଇ ଭଉଣୀ;
ମହିଳା ନେତ୍ରୀଏ କେମିତି ସହନ୍ତି
ଏ ତ'
ପଡ଼ୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କାହାଣୀ ହୋ...
ଡାଆଣି... ଡିଙ୍ଗାଣି... ଡାଆଣି.... |

ହୋ ଭକତେ... ହୋ...
ପୁଅ ପଚାରୁଚି କାଳିଆ କାହିଁକି
ଚତୁନି ରେଡ୍ କାର ?
ବାପା କହୁଛନ୍ତି ପାଖରେ ଯେଣୁ
ନାହିଁ ତା' ହେଲିକପୁର ହୋ....
ଡାଆଣି... ଡିଙ୍ଗାଣି... ଡାଆଣି.... |

ଶାନ୍ତି ହୁଅ...ତୁ ମେ...ଶାନ୍ତି ହୁଅ...!!!

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଭୁଯଁ

ଆଉ ଦିଗା ବୋମା ବିଷ୍ଣୋରଣ ରେ...

ଆଉ ଦୁଇଶି ନୀରିହ ଜୀବନ ସଂହାର ରେ...

ସମସ୍ୟା ର ଆଶ୍ୱର ସମାଧାନ କଣ , କରି ପାରିବ ତୁମ ଆତଙ୍କତା...??

ହେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ....!!!

ଶାନ୍ତି ହୁଅ ... ତୁମେ... ଶାନ୍ତି ହୁଅ ...!!!

ଦେଖ ସେହି ଅବେଳ ରେ ବଳି ପଢୁଥୁବା ନୀରିହ ଲୋକଙ୍କୁ ....

ଏକ ଅନିଷ୍ଟିତତା ରେ ଦିନ କାଢୁଥୁବା ମୋ ଦେଶବାଶୀଙ୍କୁ.....

ଆଉ ଦିଗା ମିଥ୍ୟା ଶ୍ଵେତପତ୍ର ର ଲଞ୍ଛାହାର ରେ ...

ଆଉ ଦି ହଜାର କୋଟି ଚଙ୍କା ର ଲୁଣ ରେ

ତୁମ ମନ ଆଉ ଆମା କଣ ପୁରିଯିବ ପରମ ତୃପ୍ତି ରେ...??

ହେ ମନ୍ତ୍ରୀ ନେତା....!!!

ଶାନ୍ତି ହୁଅ ... ତୁମେ... ଶାନ୍ତି ହୁଅ ...!!!

ଦେଖ ଥରେ ଲୁଚୁଥୁବା, ଠକୁଥୁବା ସେହି ନୀରିହ ବିଶ୍ଵାସୀ ଜନତା ରେ.....

ଶଠ ଆଉ ପ୍ରବଞ୍ଚନା ର ଭାଷଣ ରେ ଭଳି ଯାଉଥୁବା ମୋ ଦେଶବାଶୀ ରେ....

ଆଉ ଦିଗା ନଙ୍ଗଳା ଦେହ କୁ ଝୁଣି ଭିଣୀ ଖାଇ

ଆଉ ଦିଗା ନିଷାପ ଜୀବନରେ କଳଙ୍କ ଲଗାଇ

ତୁମ କାମନା ବାସନା ର ଭୋକ କଣ ପୁରିଯିବ ସେଥିରେ....??

ହେ ଧର୍ଷଣ କାରୀ ...!!!

ଶାନ୍ତ ହୁଅ ... ତୁମେ... ଶାନ୍ତ ହୁଅ ...!!!

ଦେଖ ଥରେ ଭିତ୍ତ ତ୍ରସ୍ତ ସେଇ ନିରୀହ ଆଉ କରୁଣ ଚାହାଣୀ.

ଅଦିନ ରେ ଝରି ପଡ଼ୁଥିବା ସେହି କୋମଳ ଫୁଲର ଜୀବନୀ..

ଆଉ ଦିଗା ସରଳ ନିରିହ ଲୋକଙ୍କୁ ଡରାଇ...

ଆଉ ଦୁଇଶ ଦାଦାବଟି ଅସୁଲ କରିଦେଇ...

ତୁମେ କଣ ରାତା ରାତି ପାଲଟିଯିବ ମହାପୁରୁଷ ରେ...??

ହେ ଗୁଣ୍ଠାଭାଇ...!!!

ଶାନ୍ତ ହୁଅ ... ତୁମେ... ଶାନ୍ତ ହୁଅ ...!!!

ଦେଖ ଥରେ ତରି ମରି ମୁହଁ ମାଡ଼ି ରହି ଥିବା ସେ ଲୋକଙ୍କୁ

ତୁଣ୍ଡ ଥାଇ ଜଡା ଭଳି ବଞ୍ଚି ଥିବା ସେ ସରଳ ଜୀବନ କୁ.....

ଅଭୁଲା ତୁମ ମୁଖ

ମୋନଙ୍ଗ କୁମାର ମୁଦ୍ରଳୀ

ସୁନ୍ଦର ତୁମ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳଟା

କେବେ କେବେ ମନେ ପଡ଼େ

ଦରଦୀ ସବୁ ବାଡ଼ ତେଳଁ

ସେ ଆନନ୍ଦକୁ ମୁଁ ମନଭରି ଉପଭୋଗ କରେ

କାଳିର ଦୂରତା ଆଜି ପାସୋରିଯାଏ

ମୁଁ ତୁମ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୁଏ....

ମୋ ସ୍ତ୍ରୀରେ

ସେ ଧୋବ ଫରଫର ମାଂସାଳ ମୁହଁଟା ଦିଶୁଥାଏ

ନାଲି ଚୁକୁ ଚୁକୁ ୩୦ ଓ ତୁମ ମାଦକ ଭରା ହସି

ମୋତେ ମୋ ଠାରୁ ଭୁଲାଇ ନିଏ

କେବଳ; ତୁମ ମୁଖ ଉର୍ଜାକୁ ତାହେଁ....

ପ୍ରକୃତିର ସବୁ ନିଷ୍ଠମ ଭାଙ୍ଗି,

ସ୍ତ୍ରୀଗା ତୁମ ଛବି ଦେଖାଉଥାଏ

ଅନ୍ଧାରର ତାରିକାଙ୍କ ଭିତରେ

ତୁମ ମୁଖ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୁଏ

ମୁଁ ମଧୁଲିତା ଭଳି ଘୁମୁରଥାଏ

ତୁମ ସେଇ ଜ୍ୟୋତି ଭରା ମୁହଁ ଆଡ଼କୁ ଯାଏ.....

ସେ ଛବିକୁ ଛାଡ଼ି ଏଣେ ତେଣେ ଚାହିଁବାର ପ୍ରମାଦ

ସବୁ ମୋର ଧୂଳିସାତି ହୁଏ

ତୁମକୁ ଚାହିଁବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥାଏ

କେତେବେଳୁ ମୁଁ ତୁମ ଉପାସକ ?

ମୁଁ ତାହା ଖୋଜୁଥାଏ

ହେଲେ ସେ ସବୁ ଭ୍ରମିଯାଏ.....

କେଜାଣି ଏ ଛାତି ଭିଡ଼ରେ ଥିବା

ତୁମର ସେ ପୁରୁଣା ଛବିଗୁଡ଼ା

ପୁଣିଥରେ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଯାଏ

ମୋ କୋହଭରା ଆମାରେ କ୍ଷଣିକ ତୃପ୍ତି ଦିଏ

ମୁଁ ସଂଗ୍ରାହକ ଭଳି

ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଛବି ଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାତୁଥାଏ...

ଗଙ୍ଗଶିଉଳୀ

ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଜେନା

ଗଙ୍ଗଶିଉଳୀ ମୁଁ
ରାତିକର ଆୟୁଷ ନେଇ
ସୁବାସରେ
ସମ୍ମୋହନ କରେ
ଜରିପକା ଆକାଶର ଛାତି
ଏଇ ଗୋଟିଏ ରାତିରେ
ଜନ୍ମ ନିଏ,
ତହଳ ପାଣିରେ ମୁହଁ
ପୁଣି ଦେଖେ’
ଦପ ଦପ ଯୌବନରେ
ସୁବାଶିତ ହୋଇ
କରେ ପୁଣି,
ପ୍ରଣୟର ଭିକ୍ଷା
ସେଇ ଦୂର ଆକାଶକୁ’
ନ’ ଆୟୁ କିଛି
ପ୍ରତ୍ୟୁଷର
ସରିଯାଉ ତମାମ ଆୟୁଷ
ସାରାରାତି,
କାକରରେ ଭିଜି ଭିଜି
ଜୀବନର ସ୍ଥାଦ ଚାଖେ
ହେଉ ବରଂ,
ସକାଳର
ପହିଲି ଖରାରେ
ଜଳିଯାଉ
ସ୍ଥର୍ଘ୍ନନିଦି ଶରୀର
ମୋହର

ଉଡ଼ାଟିଆ ବର୍ୟାତ୍ରୀ

ରାଜେଶ୍ ମହାନ୍ତି

‘ସାଙ୍ଗ ! ସେ ବାଜାବାଲାକୁ କଣ ପଇସା ଦେଇ ଦେଉଛୁ, କୋଉଠି ତା ଦୋକାନ କହିଲୁ ? ଓଳତ ଟାଉନ୍ ? ଶଳା ଗୋଟେ ନୁଆ ପଇସା ଦିଆ ହେବନି, ନାଗିନ ନାଚ ଟା ହେଲାନି ତ ଜମା, ଆଉ କଣ ମଜା, ଚାଲ ଚାଲ ସବୁ, ମୋର ତ ଖାଇବାର କିଛି ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ପ୍ରଳାପ ହେଉଛି ଆମ ପ୍ରିୟ ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁଙ୍କର, ସେଗା ବି କ୍ଲାସମେର ଚନ୍ଦ୍ର ଭୁଷଣ ଚମ୍ପତି ରାଯଙ୍କ ବାହାଘର ବର୍ୟାତ୍ରୀରେ ।

ପ୍ରସନ୍ନ, କଣ ଆଜ୍ଞା ତାଙ୍କ ଗୁଣଗାନ କରିବି, ଆମ ଏରିଆ ତ ପ୍ରସନ୍ନ ନ ଆସିଲେ ବାହାଘର ଆରମ୍ଭ ବି ହୁଏନି ଆଜିକାଲି । ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟାପ୍ତି ପାର୍ଟି ହଉ କି ୫ ଲକ୍ଷ ସେ କେବେ ଆଜି ଯାଏ କିଛି ବାରଣ କରିନି, ସମସ୍ତେ ନିଜ ଲୋକ ।

ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁ, ପ୍ରସନ୍ନର ବହୁ ପୁରୁଣା ସାଙ୍ଗ, ତାଙ୍କ ବାହାଘରରେ ମନଶ୍ଵୋଳି ନାଚିପାରିଲାନି ବୋଲି ରାଗି ପାତି ନାଲି ।

‘ମଉସା, ମାଂସ କୋଉଠୁ ଆସିବି, ଲାଗୁନି ତ ହଂସପାଳ ମଚନ ଭଳିଆ’, ଏକଥା ଶୁଣି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ ବଡ଼ ଚମ୍ପତି ରାଯୁ ବାବୁ, ଆଉ କହିଲେ ତୁମେ ପୁଆର ଭଲ ସାଙ୍ଗ ଚିକେ ଉପ୍ରଭଳିଆ ବ୍ୟବହାର କର, ନହେଲେ ଧକ୍କାମାରି ବାହାର କରାଯିବ । ଏକଥା ଶୁଣି ପ୍ରସନ୍ନ ସହଜରେ ହଜମ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ, ସିଧା ଗଲା ବେଦି ପାଖକୁ ଆଉ କହିଲା, ‘ଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ, ମଉସା ଯାହା କହିଲେ ଭଲ ହେଲାନି, ତମେ ମୋ ସାଙ୍ଗ କିଛି କହିବ ନା ନାହିଁ ।’

ଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ! ସେ ବା କଣ କହିବେ, ଣ ବର୍ଷ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝେଇ ବୁଝେଇ, ବାପା ରାଜି ହେଇଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ୫ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ପ୍ରେମ, ନଁ ତା’ର ଗୋଲାପ । ଏପଟେ ପ୍ରସନ୍ନର ରାଗ ଆଉ ସେପଟେ ଗୋଲାପର ମୁଖ । ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆଉ ଭାବିବେ କ’ଣ ? କହିଲେ ବାପା ଯେ ପୁରା ନଁ ପକେଇବ, ଆପଣ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ । ଏ କଥା ଶୁଣି ପ୍ରସନ୍ନ ଅବାକ୍ ହୋଇ ରହିଗଲା । ପଡ଼ିଗଲା ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼କ ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଜି ଏମିତି ଏତେ ଦୁଃଖୀ କାହିଁକି, ବାହାଘରରେ ଗଣ୍ଗାଗାଳ କରି ମାଡ଼ ଖାଇବା କୋଉ ନୁଆ କଥା ତ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ବାହାଘରଟା ଦେଶାଲ୍ । ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁ ଆଉ

କଣ କହନ୍ତେ ? ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉପକଣ୍ଠରେ ଥିବା ଏକ ଯୁକ୍ତ ଦୂଳ କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ ସେ । ଆଜ୍ଞା ଚମକିଗଲେ କି ? ଛତ୍ର ଫୁଟିଲା ଭଳିଆ ଯଦି କଲେଜ୍ ଖୋଲିବ ଏମିତି ଖୋଲା ହୃଦୟବାଲା ଅଧ୍ୟାପକ ମଧ୍ୟ ମିଳିବେ । ସେ ଯା ହେଉ, ସେ ଆଉ ସେବିନ ମୋତେ ଛାଡ଼ିଛି ନାହିଁ, ନାଲି ପାଣିର କମାଲ ନା ଆଉ କିଛି ବୁଝିବା ବେଶି କଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ମୁହଁ ଟା ତାଙ୍କର, ଦେଖୁ ମୋତେ ସେମିତି କିଛି ଫରକ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ, କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ସେ କାଳି ସକାଳେ ପୁରା ଭଦ୍ରଲୋକ ହେଇଯିବେ । ଏକା ସାଙ୍ଗେ ବେଦିରୁ ଟିକେ ଦୂର ରେ ପଡ଼ିଥିବା ଚେଯାରରେ ବସି ଆଉ, ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ;

‘ଆଜ୍ଞା ବୁଝିଲେ, ଆଜି ଏ ବାହାଘର ଭଳିଆ ମୋତେ କୋଉଠି ଏତେ ଅପମାନ ହୋଇନାହିଁ । ରାଯ୍ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ମୋ ବିନା କେବେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇନାଥାତା’, ଏ କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଭାବିଲି କଣ ହେଇଥିବା କିଏ ଶୁଣିବ ଏ ବାଜେ କଥା ? ହେଲେ ମୋ ପାଖରେ କିଛି ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ, ରାତି ଟା କଟିଲେ ମୁଁ ବି ମୋ ବାଚରେ । ସେ କିନ୍ତୁ ରହିବା ଲୋକ ନୁହଁ, ତାଙ୍କ ଗପ ଚାଲିଥାଏ । ଗପରୁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏତିକି ଜାଣିଲି ଯେ, ରାଯ୍ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ବାବୁଙ୍କର ବହୁତ ବଡ଼ ଅବଦାନ କିନ୍ତୁ ଥିଲା । ସେ ହଇଛନ୍ତି ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ଗୋଲାପର ଘରିକଣା ଦେଇଥିଲେ, ଆଉ ପ୍ରେମରେ ଉବୁଚୁବୁ ରାଯ୍ବାବୁ, ୨ ବର୍ଷ ଚକ୍ରର କାଟିବା ପରେ ସେଥୁରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଆଉ ପୁଣି ତା’ପରେ ବାପାଙ୍କୁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ବୁଝା ବୁଝି କଲେ, ସେ ସବୁ ରେ ବିତିଗଲାଣି ୪ ବର୍ଷ । ଏକଥା ଶୁଣି ୨-୩ ଜଣ ବରଯାତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ରାଯ୍ବାବୁ କିନ୍ତୁ ଭଲ କଲେନି ଆପଣଙ୍କ ସହ ପ୍ରସନ୍ନ ଭାଇନା । ସେଇ ଗୋଟେ ପଦ ଶୁଣି ତାଙ୍କ ଛାତି କୁଣ୍ଡେ ମୋଟ ହେଇଯାଉଥାଏ । ରାତିବଢ଼ି ଚାଲିଲା, ଟିକେ ଟିକେ ଥଣ୍ଡାରେ ବରଯାତ୍ରୀ ଆତ୍ମ ଅର୍ତ୍ତର ଗଲା ଚା’ପାଣି ଟିକେ ହୁଅ, ଝିଅର ଭାଇ, ସେ ବିଚାରା ରାତି ୨ ଟାରେ ଚା ପାଣି ଧରି କିନ୍ତୁ ହାଜର । ସେଥୁରେ ବି ଚା ଭଲ ନାହିଁ ପାଣିଟିଆ ହେଇଛି ସବୁ ଅଭିଯୋଗ ହେଲା । ସେ ଯାହା ହେଉ ବାହାଘର ଚାଲିଥାଏ ତା ବାଚରେ ବରଯାତ୍ରୀ ନିଜ ବାଚରେ, ବସରେ ଥିଲେ ଧୂରେ ବସି ସବୁ ଫେରିଲେଣି, କିନ୍ତୁ ୩-୪ ଜଣ ରହିଗଲେ, କାରଣ ପ୍ରସନ୍ନ ଭାଇନା ସବୁ ବାହାଘରରେ ଝିଅ ଘରେ ସକାଳୁଆ ଜଳଖୁଆ କରନ୍ତି । ଏମାନେ ତାଙ୍କର ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ, ସେ ସୁଯୋଗ କେବେ ହାତଛଡ଼ା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚାଲିଥାଏ ବାହାଘର, ସବୁ କାମ ଗୋଟେ ପରେ ଗୋଟେ ସରିଗଲା । ଝିଅ ବିଦା ସମୟ ଛିର ହେଇ ଥାଏ ସକାଳ ୨ଟା ୪୪ରେ । ସେ ଯାହା ହୁଅ ସବୁ ସୁରଖୁରରେ

ବାହାଘର ସରିଗଲା, ହଠାତ୍ ମୁଁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁ ଆଉ ତାଙ୍କ ୩-୪ ତେଲା କଣ ନାହାନ୍ତି । ଏତେ ରାତିରେ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ, କିଛି ବୁଝି ହେଲାନି । ସେ ଯାହା ହଉ ମୋର କଣ ଯାଇଛି ! ମୁଁ ନିଜ କାମ ସାରି ଫରେ ବାହାରିଲି ଟ୍ରେନ୍ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ, ଆସି ଶୈସନରେ ଦେଖେ ତ ଆମ ବରଯାତ୍ରୀ ବାବୁ ଆଉ ୩-୪ ସାଙ୍ଗମଧ ଧରି ରେଡ଼ି ଯିବାକୁ । ହଠାତ୍ ଭାରି ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଯାଉଛି । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଆରେ ଭାଇ କାଳି କଣ ବାହାଘର ପରେ ତମ ଦେଖା ନାହିଁ, କୋଉଁଠି ଥୁଲ ? କିଛି ଉତ୍ତର ଆସୁନି, କଣ ହେଲା ବହୁଥର ପଚାରିବାରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା, ରାଘୁବାବୁଙ୍କ ସାନ ଶଳା, ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁଙ୍କର ବହୁତ ଭଲ ଅତିଥି ସଙ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଟିକେ ଭଲରେ ପଡ଼ିଛି । ଶୁଣି ହସ ଲାଗୁଥିଲା ହେଲେ, ମୁଁ ଦୁଃଖୀ ହେଲା ଭଳି ସହାନୁଭୂତି ଦେଇ ଆଗକୁ ବଡ଼ିଲି ।

ଟ୍ରେନରେ ବସିଲା ବେଳେ ମନରେ ଗୋଟେ କଥା ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିଲା, ଆମେ ତ କହୁଛୁ ଆମେ ସଂସ୍କୃତି ଆଉ ପରମାର ରାଜ୍ୟ, ହେଲେ ଆମ ସଂସ୍କୃତିରେ ବରଯାତ୍ରୀ ଯିବା ଚାକେତେ ପୁରୁଣା । ଯିଏ ଯିବ ବି ଏ ପରମା ଆରମ୍ଭ କରିଥିବେ, ସେ ତାର ଆଜିକାର ରୂପ ଦେଖିଲେ, ନିଜେ ବୁଝିପାରିବେନି କଣ ଚାଲିଛି ? କେଉଁଆଡ଼େ ଗତି କରୁଛି ସମାଜ । ବାହାଘର ୨ ମନ ଆଉ ୨ ପରିବାରର ସମ୍ପର୍କର ମିଳନ, ସେଠି ଏ ଭଡ଼ାଟିଆ ସାଙ୍ଗ ଆଉ ତାଙ୍କ ଅଭିନ୍ଦାମି, କେତେ ଦୂର ଏକ ସତ୍ୟ ସମାଜର ଅଂଶ ? ଆମେ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ଯେ ଭୁଲୁନେ ତା ନୁହେଁ, ବହୁ ଲୋକଙ୍କ ପରିବାର ର ଖୁଣି ଦିନଟିକୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ମାନେ କେମିତି ନଷ୍ଟ କରନ୍ତି ତାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଉଛେ । ବହୁତ ହେଲଗଲା ଏ ସବୁ । ଭାଇମାନେ କେବେ ହେବ ବନ୍ଦ ଏ ପ୍ରହସନ ଏବଂ କେବେ ଆସିବନି ଏ ‘ଭଡ଼ାଟିଆ ବରଯାତ୍ରୀ’???

ଶେଷ ସମ୍ବାଦ

ଅନେକ ବନ୍ଦୁଙ୍କ କୃତି ଏହି ସଂକଳନରେ ଛାନ ପାଇ ନାହିଁ । ଏହାର ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନେକ କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଯେଉଁ ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କ କଥା କିମ୍ବା କବିତା ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣରେ ଛାନ ପାଇନାହିଁ ସେମାନେ ଦୟାକରି ହତୋସାହିତ ହୁଅଛୁ ନାହିଁ । ଆମ ପତ୍ରିକାର ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣ ମାନଙ୍କରେ ଆପଣ ମାନଙ୍କ କଥା ଓ କବିତା ନିଶ୍ଚଯ ଛାନ ପାଇବ । ଯେଉଁମାନେ ତଥାପି ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭୁଲ ହୋଇଛି, ସେମାନେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସହ ଇପତ୍ରାଳାପ (by email - aahwaan@gmail.com) କରି ନିଜର ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ପାଇ ପାରିବେ ।

ବିଗତ ସଂକଳନ ପରେ ଅନେକ ବନ୍ଦୁ, ପାଠକ ଓ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ମତପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ପତ୍ରିକାରେ କେବଳ କବିତା ହିଁ ଛାନ ପାଇଛି, ଛାନେ ଜଣେ ଜଣେ ସ୍ଵର୍ଗାଙ୍କର ଏକାଧୁକ କବିତା ବି ଛାନ ପାଇଛି । ଏହା ସତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଇ-ପତ୍ରିକାର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକତା କରୁଥୁବା ଅଗଣିତ ସ୍ଵର୍ଗା ଓ ପାଠକ ଆମ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ରଚିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖୁ ଏହି ପରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣରେ ଆମେ ସେ ସବୁ ପୁରୁଣା ବ୍ୟବଛାକୁ ବଦଳାଇବାର ପ୍ରୟାସ କରିଛୁ ।

ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ କୌଣସି କବିତା ଫେସ୍ବୁକର କୌଣସି ଗୁପ୍ରାନ୍ତିକ ନିଆଯାଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ବନ୍ଦୁମାନେ ଆମ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଇ-ମେଲ୍ ହ୍ରାରା ଲେଖାପଠାଇଛନ୍ତି କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖା ହିଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ବିଗତ ସଂସ୍କରଣ ତୁଳନାରେ ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଗଞ୍ଜ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧ, ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ତଥା ଅନୁଭୂତି କଥା ଆଦି ଛାନ ପାଇଛି ।

ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବା ହାସ୍ୟରସ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବ ଏବଂ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ ଆସୁଥିବା ହେତୁ ଭାରତୀୟ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ, ମହାପୁରୁଷ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନକୁ ନେଇ ରଚିତ କାହାଣୀମାନ ଆମ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ରହିଲା । ଯଦି ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ଆପଣଙ୍କ କୌଣସି ଲେଖାରେ କିଛି ତୁଟିଆଏ ତେବେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଇ-ମେଲ୍ ହ୍ରାରା ଜଣାଇଲେ ଉବିଷ୍ୟତରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଭୁଲ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧାନ ଦିଆଯିବ ।

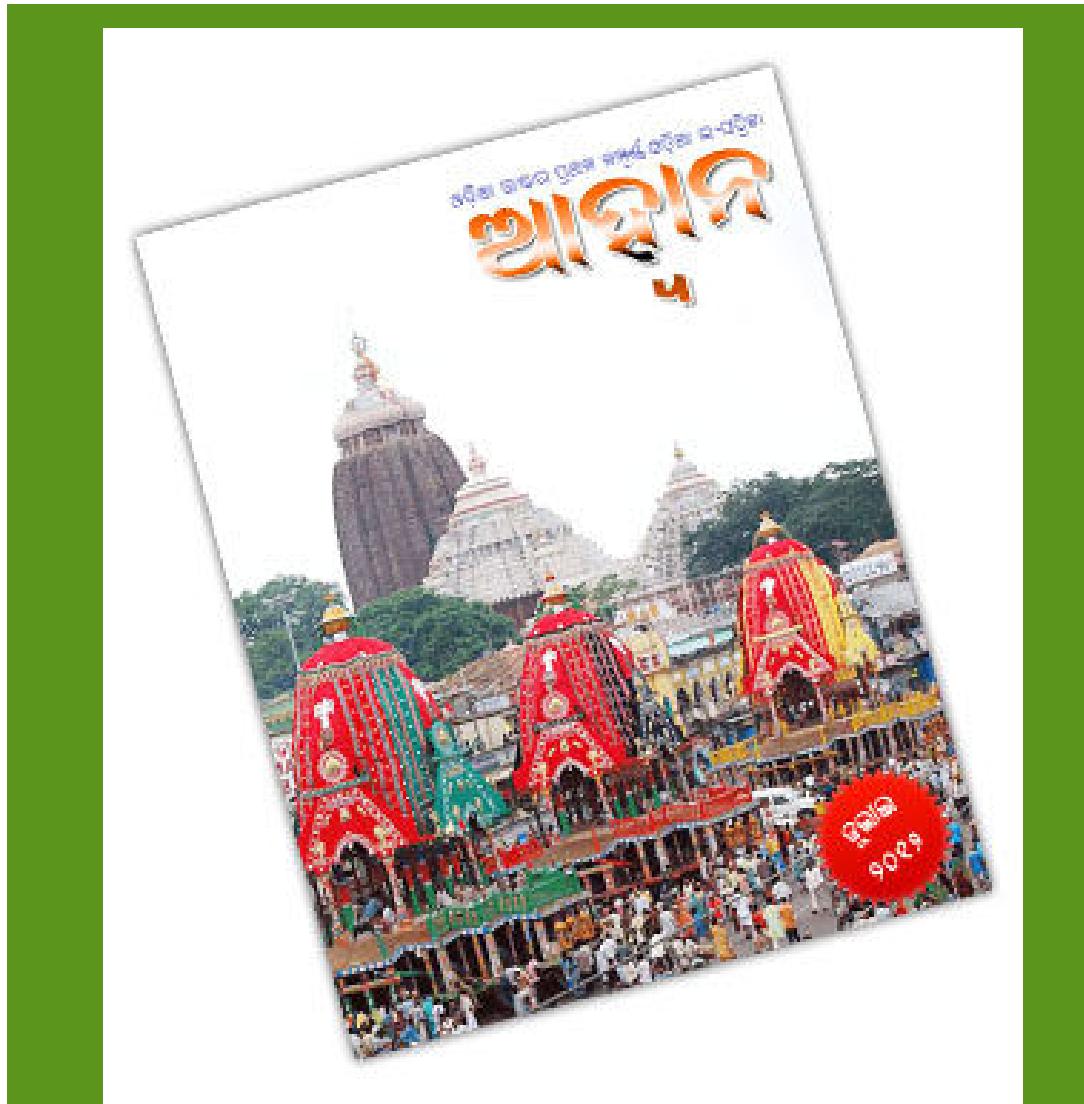
ତା ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରସାଦ ପତ୍ରାଳାପ

ବିଶେଷ ସୁଚନା

ଆହ୍ୱାନ ଛ-ପତ୍ରିକାର ଏକ ମୁଦ୍ରିତ ପୁସ୍ତିକା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଏକ ବିଶେଷ ସଂସ୍କରଣ ଭାବରେ ଏହାକୁ କେବଳ ଆହ୍ୱାନ ପତ୍ରିକାର ବିମୁଦ୍ରା ପାଠକ ପାଇଁ ବିକ୍ରି ହେତୁ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯିବ । ଏଥୁରେ ଓଡ଼ିଆରେ ଲିଖିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୌଳିକ ଲେଖା (ଯାହା ଆଗରୁ କୌଣସି ଛାନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନଥୁବ / ଫେସ୍ବୁକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନଥୁବ) ଆମ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତିରେ ଆମ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବନ୍ଧ, ଗଞ୍ଜ, କ୍ଷୁଦ୍ରଗଞ୍ଜ, ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ, ବ୍ୟଙ୍ଗ କାହାଣୀ, ଅନୁଭବ ଓ ଅନୁଭୂତିର କାହାଣୀ, ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା, ସଂସ୍କୃତି, ସାମାଜିକ ଚଳଣି, ରୋଷେଇ, ପରିବାରଚର୍ଚା, କବିତା, ବ୍ୟଙ୍ଗ କବିତା ଆଦି ବିଷୟ ସମ୍ବଲିତ ଲେଖା ଏଥୁରେ ଛାନ ପାଇବ । ଏହା ବ୍ୟତିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାଦର ଅନେକ କାହାଣୀ ଏଥୁରେ ଛାନ ପାଇବ । ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଲେଖା ତଥା ଗବେଷଣାମୂଳକ ଲେଖାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ । ଅଧିକ ସୁଚନା ନିମନ୍ତେ ସମାଦକଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।

(aahwaan@gmail.com / 9040985463)

ଆମେ ଆମର ସମସ୍ତ ପାଠକ ପାଠିକା ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଉଛୁ
ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ସହ ଜଡ଼ିତ ଲେଖକ, ଲେଖକା, ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେବାରେ
ଗୌରବ ପ୍ରାୟ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ନିଜକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଜ୍ଞାନୀ କିମ୍ବା ପଣ୍ଡିତ
ବୋଲି ଜଣାନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଛଳ ବିଶେଷରେ ବିଭିନ୍ନ
ଛୋଟବଡ଼ ଭୁଲ ରହିଥିବା ସ୍ଥାଭାବିକ, ସେହି ସବୁ ଭୁଲକୁ
ଅଣଦେଖା କରି ଏହି ପତ୍ରିକାର ଆନନ୍ଦ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଆହ୍ୱାନ ଇ-ପତ୍ରିକାର ଚଳିତ ସଂସ୍କରଣକୁ
ଡାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ଏବଂ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆମେ
ଆପଣଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁ ...

Please like us on Facebook at
<http://www.facebook.com/odiaparibar>
<http://www.facebook.com/groups/aahwaan>
<http://www.facebook.com/groups/kathaokabita>
<http://www.facebook.com/groups/premakabita>
<http://www.facebook.com/groups/aamapiladina>
<http://www.facebook.com/jyoti.pattnaik>

Please forward your comments and
compliments to our Editor at
aahwaan@gmail.com
or call him on
9040985463 / 9861962160